

KYLTERI

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN YLIOPPILASKUNTA

04
2004

Päätoimittajalta

”Täti tuu tänne, tuu auttaan. Isä hakkaa äidin päätä seinään.” Tuttava sai kummitytöltään puhelinsoiton lokakuussa, keskellä sunnuntain ja maanantain välistä yötä. Perheessä näytti kaikki olevan päällisin puolin kunnossa, joten isän väkivaltainen käytös tuli kummitädille täydellisenä yllätyksenä. Parisuhdeväkivalta on aihe, josta edelleen vaietaan. ”Pöydät, portaat ja ovet pahoinpitelevät päivittäin 250 suomalaista naista. Valetta.”, toteaa ihmisoikeusjärjestö Amnesty International naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisessa kampanjainoksessaan.

Perheväkivalta ja etenkin miesten naisiin kohdistama väkivalta on Suomessa suuri ongelma. Joka toinen viikko Suomessa kuolee nainen oman aviopuolisonsa tai miesystävänsä käden kautta. Vuonna 1998 tehdyn kyselytutkimuksen mukaan noin viidennes suomalaisista 18–74 -vuotiaista naisista on nykyisessä suhteessaan kokenut väkivaltaa tai sillä uhkailua. Euroopan neuvosto on todennut, että lähisuhdeväkivalta on merkittävin syy 16–44 -vuotiaiden naisten kuolemiin tai vammautumisiin Euroopassa.

Veikkaanpa, että tässä vaiheessa joku tätä pääkirjoitusta lukeva miettii, että miten tämä asia muka liittyy kauppakorkeakoulun ylioppilaskuntaan. Kyllä se liittyy. Parisuhdeväkivalta ei ole vain työttömien, alkoholistien tai syrjäytyneiden ongelma, vaan ongelma koskee kaikkia yhteiskuntaluokkia ja kaiken ikäisiä ihmisiä – myös meitä opiskelijoita. Kuvitteelliset uutisotsikot ”It-miljonääri potki raskaana olevaa vaimoaan vatsaan” ja ”Koditon naishenkilö pahoinpideltiin kuoliaaksi juopotteluillaan päätteeksi” kertovat samasta asiasta.

Tärkeintä on, että väkivallasta ja sen olemassaolosta puhutaan julkisesti. Parisuhdeväkivallasta puhumisen tarkoitus ei kuitenkaan missään nimessä ole syyllistää kaikkia miehiä. Suurin osa miehistä ei lyö. Parisuhdeväkivallasta puhuttaessa monet nostavat tapetille myös sen tosiseikan, että naisetkin lyövät puolisoitaan ja vielä useammin omia lapsiaan. Sekin on valitettavasti totta. Kaikki väkivalta on väärin. Miesten naisiin kohdistama väkivalta on kuitenkin niin suuri ongelma, että se täytyy ottaa vakavasti eikä ongelmaa saa vesittää kääntämällä huomiota toisaalle ja muihin kysymyksiin.

Mitä sitten voidaan tehdä? Totta kai ensimmäiseksi on todettava, että väkivalta on väärin eikä sitä tarvitse kenenkään hyväksyä. Vastuuta parisuhdeväkivallasta ei voida kuitenkaan jättää pelkästään yksilöiden oman toiminnan ja moraalin varaan – eihän niin toimita muidenkaan rikosten kohdalla. Tappaminen on väärin, samoin huumekauppa. Silti näiden rikosten selvittämiseen, tekijän rankaisuun ja uhrien suojeluun tarvitaan viranomaisten apua. Vastuu parisuhdeväkivallan estämisestä, uhrin suojelusta ja tekijän rankaisemisesta on valtiolla ja viranomaisilla. Julkisen palvelujärjestelmän pitäisi tarjota tietoa ja apua naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille, väkivaltaa kokeville ja näkeville lapsille sekä väkivaltaa harjoittaville miehille. Väkivalta pitää tuoda ulos kodeista, se ei ole yksityisasia. Huumekauppakaan ei ole yksityisasia. Tai talousrikokset.

Tämä oli päätoimittajakauteni viimeinen pääkirjoitus ja halusin omistaa sen tärkeälle asialle, joka koskettaa myös meitä, Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan opiskelijoita. Joitakin se saattaa koskettaa kipeämmin, kuin osaisimme edes välttämättä ajatella. Vaikeasta aiheesta huolimatta haluan toivottaa kaikille lukijoille mukavaa, kokemusrikasta ja ennen kaikkea turvallista vuotta 2005.

Ensi vuonna Kylteriä luotsaa uusi päätoimittaja. Kiitos kuluneesta vuodesta Kylterin lukijoille, tukijoille ja kriitikoille. Spezial-kiitos lähtee lehteä kanssani tehneille AD:ille, Henrille ja Pekalle. Jee, olitte upeita!

Satu Rämö

KYLTERI

2 Pääkirjoitus

4 Uutismakasiini

Uutisia muun muassa KY:n uudesta hallituksesta.

8 Raflapoliisi

10 Sillinpyrstöt

KY:n pisin koulumatka löytyi! Juttua myös koiran leikkikaluista.

13 Corporate Cuisine

Korporaatiokeittiössä leivotaan tällä kertaa lihottava, rasvainen ja ah niin maukas suklaakakku.

17 Tiedonantovelvollisuus

Irene Raikas laittaa parisuhteen pelisäännöt uusiksi.

18 Ahdistava opiskelu

Pubetta vakavasta asiasta: opiskelijoiden masennuksesta ja ahdistuksesta.

28 Made in Finland: Kolmiraidat kehitettiin Suomessa

Katsaus perinteisen suomalaisen urheilumerkin, Karhun, markkinointiin.

34 Kenen aivot?

Pohdiskelua henkisestä pääomasta ja yrityksen oikeudesta työntekijänsä pääkoppaan.

38 Risteilyllä

Kylterin testissä kaksi risteilylomaa. Toinen laiva vei Karibialle, toinen Tallinnaan.

42 HKKK:n tarkka poika

Assistentti Mikko Tarkkala ruotii HKKK:n opetuksen tasoa ja kertoo Hillary-kompleksistaan.

48 Valokeilasta

49 Proffan esikuva

50 Ekononisti

51 Tämän lehden takana

Printed on paper

supplied by

STORAENSO

Kansi: LumiArt Silk 200 g

Sisus: LumiArt Silk 100 g

KYLTERI

Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan
ylioppilaslehti, 6. vuosikerta

Julkaisija:
Helsingin kauppakorkeakoulun
ylioppilaskunta (KY)

Ilmestymistiheys:
4 kertaa vuodessa
Painos: 4 800 kpl

Päätoimittaja:
Satu Rämö
puh. 050 373 7377
satu.ramo@ky.hkkk.fi

Yhteystiedot:
Pohjoinen Rautatiekatu
21 B 3. krs
00100 Helsinki
puh. 09 4313 8568
kylteri@ky.hkkk.fi
www.kylteri.fi

Ulkoasu:
Pekka Hartikainen
puh. 040 760 7340
pekka.hartikainen@ky.hkkk.fi

Paino:
Painotalo Casper, Espoo
Paperi:
Kansi LumiArt Silk 200 g
Sisus LumiArt Silk 100 g

Ilmoitushinnat:
takakansi 1500
sisäkansi 1400
1/1 1200
1/2 sivua 800

Ilmoitusmyynti:
Pirunrykky Oy
puh. 02 233 1222
yolehdet@pirunrykky.fi

KY:n kehitysyhteistyöhanke Brasiliassa etenee

Kyltereiden lahjoitusten ja Ulkoministeriön hanketuen turvin slummin lapsille tarkoitettu toimintakeskus valmistuu Brasilian Salvadoriin kuluvaan vuoden loppuun mennessä.

KY:n Kehitysyhteistyöjaoston projekti Brasilian Salvadorissa on edennyt ripeästi. Brasiliaan Engenho Velhon slummiin on juuri saatu valmiiksi toimintakeskuksen toinen kerros. Toimintakeskuksen on tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä, jolloin alueen lapsille ja nuorille suunnattu toiminta voidaan keskuksessa aloittaa. Talon rakennus aloitettiin viime kesäkuussa.

KY:n Kehitysyhteistyöjaosto rahoittaa Brasiliaan, Salvadoriin, Engenho Velhon slummiin, nuorten ja lasten toimintakeskusta. Kehitysyhteistyön tarkoituksena on edistää slummialueen lasten koulunkäyntiä tarjoamalla heille mielekästä toimintaa, johon osallistumisen ehtona on koulunkäynti. Toimintakeskuksessa tullaan opettamaan capoeira-tanssia, lukemista, käsitöitä, musiikkia sekä tietojenkäsittelyn perusteita. Toimintakeskuksessa aiotaan järjestää myös tukiopetusta ja seksuaalivalistusta. Keskuksen aktiviteettien on tarkoitus pitää lapset koulussa ja poissa kadulta. Toimintakeskus tarjoaa lapsille turvallisen ympäristön, jossa he voivat oppia uusia taitoja ja itseilmaisua. Turvallisen ympäristön tarjoaminen lapsille on tärkeää, koska monet alueen lapset elävät väkivaltaisissa perheoloissa ja virikkeettömässä ympäristössä.

Hankkeelle Ulkoministeriön hanketukea

Hanke sai alkunsa vuonna 2002, kun kauppatieteiden ylioppilas **Olli Tolkki** esitteli KY:lle projektin, jota veti Brasiliassa suomalaissyntyinen **Juha Vasku**. Olli Tolkki teki tutustumismatkan Salvadorin Engenho Velhon slummiin, jonka jälkeen KY:llä tehtiin hanketukihakemus Ulkoministeriölle. Hanketukihakemus kuitenkin hylättiin itse hankkeesta riippumattomista syistä, mutta asiassa ei luovutettu. KY:lle perustettiin vuoden 2003 alussa kehitysyhteistyöjaosto, joka teki samana

vuonna uuden hakemuksen, joka poiki hankkeelle Ulkoministeriön tukea.

KY:n kehy-hanke sai viime keväänä rahaa Ulkoministeriöltä kuluvalle vuodelle 6 375 euroa ja seuraavalle vuodelle 13 035 euroa. Hanketuen kahdenkymmenen prosentin omarahoitusosuus tuen määrästä on saatu kuntalaisten lahjoittamina KEHY-maksuina ylioppilaskunnan jäsenmaksun yhteydessä ja jaoston haalarimerkkien myynnistä.

Ensi vuonna keskuksen toimintaa kehitetään ja monipuolistetaan muun muassa ATK-laitteiden hankkimisella tietotekniikkaopetusta varten sekä käsityötoiminnan ja seksuaalivalistusryhmien aloittamisella. Samalla etsitään paikallisia tukijoita ja materiaalilahjoittajia. Toimintakeskus vaatii vielä investointeja muun muassa opetusmateriaaleihin ja muutamiin tietokoneisiin, jotta lapset voivat opetella tietojenkäsittelytaitoja. Osa rahoituksesta on tarkoitus hoitaa omien käsityötuotteiden myynnillä. Toimintakeskuksesta on tarkoitus tehdä omavarainen, jotta toiminta jatkuisi KY:n taloudellisen tukemisen jälkeenkin. Tukea Ulkoministeriöstä on tällä erää myönnetty vuoden 2005 loppuun asti, mutta lisätukea haetaan ensi keväänä. Vuoden 2005 alussa KY:ltä lähtee edustajia tarkastusmatkalle varmistamaan, että toiminta on alkanut suunnitellusti. Kylteri jää seuraamaan tilannetta.

Toimintakeskuksen on tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä. Rakennustyöt tehdään vapaaehtoisvoimin.

KY:n kehitysyhteistyöjaoston projektia koordinoi slummialueella asuva suomalaissyntyinen Juha Vasku.

KY:n taloustoimikuntaan uusia jäseniä

Uuden hallituksen lisäksi edustajisto valitsi kokouksessaan 23. marraskuuta KY:n taloustoimikuntaan uusia jäseniä. Taloustoimikunta on edustajiston alainen toimielin, joka vastaa ylioppilaskunnan taloudesta ja omaisuudenhoidosta ja käyttää niissä hallinto- ja toimeenpanovaltaa. Taloustoimikunnan kausi on kaksivuotinen: tänä vuonna ratkaistiin erovuorossa olleiden paikkojen kohtalo.

Edustajiston puheenjohtaja **Sampsa Karhunen** esitteli taloustoimikunnan uusina jäsen ehdokkaina ekonomi **Seppo Kallion** ja kauppatieteiden maisteri **Lauri Kermanin**. Taloustoimikunnan uudeksi puheenjohtajaksi eroavan **Harri Hiltusen** tilalle ehdotettiin taloustoimikunnan jäsentä kauppatieteiden maisteri **Tapani Väljää**.

Erovuoroisista jäsenistä Hiltunen oli ilmoittanut, että hän ei enää ole käytettävissä jatkokaudelle. Kauppatieteiden maisteri **Eeva Mäkelä** sen sijaan ehdotettiin jatkokaudelle. Kauppatieteiden maisteri **Janne Holkkoo** edustajiston puheenjohtajisto ei esittänyt jatkokaudelle.

Varsinaista syytä sille, miksi Holkkoo ei taloustoimikuntaan jatkokaudelle esitetty, ei koskaan kerrottu julkisesti, kertoo edaattori **Henri Heikura**. Heikura lähetti asiasta edustajistolle ennen kokousta sähköpostia, jossa hän kertoi pitävänsä Holkon valintaa jatkokaudelle varteentotettavana vaihtoehtona, mikäli selkeästi parempia ehdokkaita ei ole. Kokouksessa varsinaisen esityksen Holkon nimittämisestä teki edaattori **Olli Eriksson**.

Edaattorit saivat tietää taloustoimikuntaan ehdotettavien henkilöiden nimet, tittelit ja nykyiset toimet vasta neljää päivää ennen kokousta. Muuta tietoa varsinaisesti uusista ehdokkaista tai heidän valintaperusteista ei annettu ennen kokousta, vaikka näin oli luvattu.

Karhunen sai edustajistolta noottia taloustoimikunnan jäsen ehdokkaiden valinnan läpinäkyvyydestä. Heikura myöntää ymmärtävänsä kiireellisen aikataulun ehdokkaiden etsimisessä, mutta antoi kuitenkin risuja edustajiston puheenjohtajalle siitä, että ehdokkaiden valintaprosessi valintakriteereineen pidettiin salassa.

”Päätöksenteon läpinäkyvyyttä on ristiriidassa nykyisen edustajiston puheenjohtajan lupauksien kanssa, joissa hän on nimenomaan korostanut mahdollisimman avointa päätöksentekoa”, Heikura totesi kokouksessa.

Edustajisto kuitenkin päätti nimetä kaikki esitetyt ehdokkaat taloustoimikuntaan. Mäkelä ja Holkkoo valittiin jatkokaudelle, Väljä nousi taloustoimikunnan puheenjohtajaksi ja uusina jäseninä taloustoimikuntaan valittiin Kerman ja Kallio. Taloustoimikunnassa on nyt sääntöjen määräämän maksimikoon (12) mukainen määrä jäseniä, joista kolme on KY:n hallituksien nimeämiä ja loput edustajiston nimeämiä.

Arkkitehtitoimiston taustaselvitys Arkadia 28:sta valmis

Teksti: Satu Rämö
Kuvat: Edata

Arkkitehtitoimisto Edata on toteuttanut taustaselvityksen KY:n kesällä ostamasta Arkadiankatu 28:sta. Selvityksessä kartoitettiin mahdollisuuksia asuntotuotantoon sekä lisäksi mahdollisuuksia sisällyttää kiinteistöön KY:n aatteellista toimintaa tukevia tiloja ja myös mahdollisia ulkopuolisille vuokrattavia tiloja. Taustaselvityksen perusteella edustajisto voi tehdä periaatepäätökset siitä, mihin käyttöön kiinteistön tontilla sijaitseva koulurakennus ja mahdollinen uudisrakennus tulevat.

”Tässä kiinteistöprojektissa on vielä ainakin kaksi epävarmaa asiaa. Toinen on se, että saadaanko alueelle asemakaavamuutos, jotta kiinteistöön olisi edes mahdollista rakentaa asuntoja. Toinen epävarma asia on taloudellisuus. Vielä ei osata sanoa, mitkä ideat on mahdollista toteuttaa”, KY:n talousjohtaja **Jukka Havia** sanoo.

Edatan taustaselvityksestä nousi esiin ainakin kaksi mielenkiintoista yksityiskohtaa. Selvityksessä esiteltiin esimerkiksi mahdollisen uudisrakennuksen yläosaan kerrokseen sijoitettavat sauna- ja terassitilat. Toinen erikoisempi yksityiskohta liittyi niin sanottuihin loft-yksiihin. Loft-yksiot ovat kaksikerroksisia yksioita, joita pystyttäisiin rakentamaan vanhassa koulurakennuksessa olevaan suureen juhlasaliin, jolloin juhlasaliin ei tarvitsisi rakentaa välikattoa. Näissä yksioissä huonekorkeus nousisi useampaan metriin. Makuutilat sijaitsisivat korkealla parvella ja olohuone sekä keittokomero alakerrassa. Ulkoseinän monimetrisen ikkuna toisi paljon luonnonvaloa asuntoihin.

Yksi ehdotus mahdolliseksi uudisrakennukseksi (valkoinen tornimainen rakennus). Saunatilojen sijoittaminen yläosaan kerrokseen tarjoisi saunoille huppeat maisemat yli kaupungin.

Näistä ja lukemattomista muista Arkadia 28 -kiinteistöprojektia koskevista asioista keskusteltiin edustajiston kokouksessa 8.12. Kylteri-lehti oli kokouksen aikaan jo painossa.

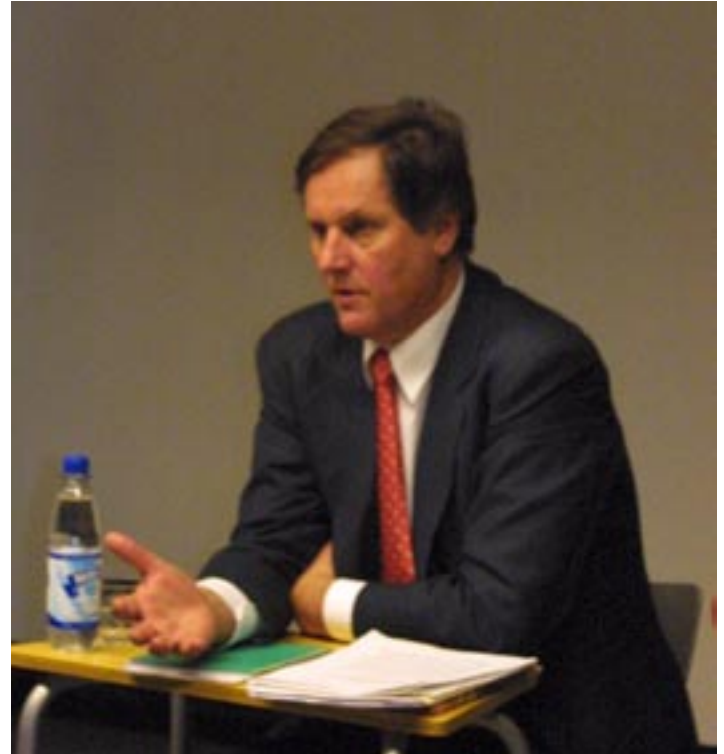
Vastapuolia politiikassa, ystäviä taloudessa

Transatlantic Centerin toimitusjohtaja **Bill Drozdiak** luennoi 11.11. HKKK:lla aiheesta "Yhdysvaltojen ulkopolitiikka marraskuun vaalien jälkeen". Drozdiak arveli eettisten kysymysten muodostuvan taloudellisia kysymyksiä ongelmallisemmiksi Yhdysvaltain ja Euroopan välillä.

Vierailullaan Drozdiak kumosi kertaheitolla ennakkoluulot tyhmistä amerikkalaisista koripalloammattilaisista. Drozdiak on koripalloillut ammatikseen NBA:ssa ja Euroopassa. Koripalloilijauransa jälkeen hän on toiminut useita vuosia Washington Post -lehden Euroopan pääkirjeenvaihtajana ja nykyään Transatlantic Centerin toimitusjohtajana Brysselissä.

Drozdiak keskittyi luennossaan puhumaan Euroopan ja Yhdysvaltojen taloudellisen yhteistyön merkityksestä. Kiinan ja Intian talouden nopea kehitys on tuonut lännen uuteen tilanteeseen, jossa USA ja EU ovat pakotettuja vetämään yhtä köyhtä pysyäkseen niskan päällä kilpailussa talousherruudesta. Jo nyt yli 50 miljoonaa yhdysvaltalaisista ja eurooppalaisista työskentelee yritykselle, joka on kotoisin rapakon toiselta puolelta. Tulevaisuudessa Drozdiak arveli kulttuuristen ja eettisten, esimerkiksi kantasolututkimukseen ja kloonaukseen liittyvien, kysymysten muodostuvan taloudellisia kysymyksiä ongelmallisemmiksi Yhdysvaltain ja Euroopan välillä.

Kuulijoiden kysymykset saivat Drozdiakin antamaan mielipiteensä Yhdysvaltojen suhteesta lähes jokaiseen maailmankolkkaan. Seuraavaa mahdollista maailmanluokan kriisiä Drozdiak odotti öljytilanteen aiheuttamasta energiakriisistä. Jos Lähi-idän epävakaa olosuhteet laajenevat maailman suurimpaan öljyntuottajamaahan Saudi-Arabiaan, seurauksena on räjähdyksmäinen öljyn hinnan nousu ja sitä kautta lama. Venäjällä onkin erinomaiset mahdollisuudet nousta entistä merkittävämmäksi öljyntuottajamaaksi, mitä Drozdiak piti etenkin Itä-Euroopan kannalta arveluttavana. Myös Yhdysvallat joutunee arvioimaan suhdettaan Venäjään uudelleen, jos Putin jatkaa lehdistön vaihtamista ja muita autokraattisia toimenpiteitä.

Yhdysvaltain ja YK:n välille syntyneitä säröjä Drozdiak piti vakavana. Jotta YK:n uskottavuus tulevaisuudessa parantuisi, YK:ta tulisi uudistaa ja sen turvallisuusneuvostoa laajentaa. Näillä näkymin USA tulee tekemään yhteistyötä vahvemmin muiden liittoutumien, kuten G8:n, EU:n ja Naton, kanssa.

Marraskuun presidentinvaaleista Drozdiak ei laukonut tiukkoja sanoja. Hän tyytyi toteamaan, että kahden kauden presidenteillä toinen kausi on yleensä ollut maltillisempi ja ainakin Reaganin tapauksessa onnistunut. Sivulauseessa Drozdiak kuitenkin totesi, ettei itse äänestänyt Bushin uudelleenvalinnan puolesta.

Teksti: Satu Ikäheimo
 Kuva: Boston Promenade

Boston Promenade kiertueelle Peruun

Boston Promenaden 40-vuotisjuhlashow Kulttuuritalolla maaliskuussa 2004.

KY:n oma big band, Boston Promenade, lähtee kiireisen 40-vuotisjuhlavuoden päätteeksi ansaitulle korkean paikan leirille Peruun. Bostonin perinteisesti tammikuisia pikkujouluja vietetäänkin panhuiluja soitellen ja marsun lihaa mutustellen. Lähes kolme viikkoa kestävä kiertueella on tarkoitus soittaa viisi keikkaa, joista yksi jokilaivalla rantojen ihmisille. Bändin kunto testataan Macchu Pichun huikeissa inkamaisemissa ja ötökänsietokyky sademetsässä.

Ensi keväänä ilmestyy järjestyksessä seitsemäs Boston Promenaden levy. Levyllä soivat keikoilta tutut biisit kuten *Light my fire*, *Kids* ja *Venus*. Bilekiekon kanssa samoihin aikoihin julkaistaan myös DVD-materiaalia viimekeväisestä Las Vegas -henkisestä 40-vuotisshowsta.

KY sai uuden hallituksen

KY sai uuden hallituksen vuodelle 2005 edustajiston kokouksessa 23. marraskuuta. **Sakari Penttisen** koalitio puhui puolelleen edustajiston enemmistön äänin 18–11, ja voitti vastassa olleen **Minna Martikaisen** koalition selvästi. Hallitusvalinnassa prioriteetin asemaan tuntuivat nousevan koalitioiden motivaatio ja positiivisen asenteen näkyvyys. Edaattori **Janne Happonen** mukaan koalitiot olivat hyvin lähellä toisiaan niin ideologioissa kuin käytännöissäänkin, jolloin eronteko kahden vaihtoehdon välillä asiakysymyksissä tuntui jopa mahdottomalta. Myös edaattori **Katri Launiksen** mukaan koalitioiden linjaukset olivat hyvin lähellä toisiaan. Launiksen mielestä tyrkkyjen potentiaalia olisi voitu arvioida paremmin, jos edaattorit olisivat saaneet korjata ehdokkaiden asiavirheitä. Tällöin myös kulloisenkin sektorin asioihin vihkiytymättömät edaattorit olisivat voineet päästä jyvälle siitä, missä menttiin metsään ja missä ei.

Penttisen hallitus korosti agendassaan ylioppilaskunnan toiminnan läpinäkyvyyden sekä läheisyyden lisäämisen merkitystä. Myös suhteita kouluun pyritään tiivistämään. Uuden hallitusohjelman perusteella ensi vuoden pääasiallisia kehityskohteita tulevat olemaan valiokuntien työskentelytavat sekä rooli sektoreilla. Tämän lisäksi yritys- ja tiedotus-suhteisiin tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Launis kuitenkin arvioi, että vuoden alku kuluu vielä pitkälti uusien asioiden opettelussa ja vanhan hallituksen aloittamien projektien loppuun viemisessä.

Hallitusvalinnan alla liikkui myös huhuja kaveriäänestämisestä ja vaaliliitoista. Edaattori **Maria Pekkala** tuumaa, ettei edustajiston näkemyksiin voi olla vaikuttamatta tuntuma, joka heillä mahdollisesti on useammastakin ehdokkaasta jo ennakoon.

”Tuskin kukaan muodostaa mielipidettään ainoastaan koalitioiden sinänsä melko ympäröyksiin esityksiin”, Pekkala kommentoi. Näkemystä tuntuu puoltavan myös moni muu edaattori.

Ennen hallitusvalintaa KY:n keskustelufoorumeilla esitettiin kysymyksiä hallitustyryille. Edustajiston puheenjohtajan **Sampsa Karhusen** mukaan foorumeilla käydyillä, aika-ajoin kiivaillakin kes-

KY:n hallitus 2005 vasemmalta oikealle: tiedotusvastaava Emmi Kivelä, koulutuspoliittinen vastaava Lasse Männistö, opintovastaava Elina Tolppanen, kansainvälisten asioiden vastaava Tessa Viinanen, kulttuuri-vastaava Erik Mashkilleyson, puheenjohtaja Sakari Penttinen, liikuntavastaava Mika Lindholm, sosiaalipoliittinen vastaava Sanna Markkanen ja yrityssuhdevastaava Markus Katara.

kusteluilla lisättiin hallitusvalinnan läpinäkyvyyttä ja kohotettiin KY:n imagoa opiskelijoille relevanttien asioiden edunvalvojana. Karhunen ei kuitenkaan usko foorumien vaikuttaneen edaattorien lopulliseen kannanmuodostukseen, sillä hänen mukaansa tyrkkyjen henkilökohtainen esiintyminen painoi myyntiargumenttina foorumeita selkeästi enemmän.

Teksti: Maria Ritola

Merkittävä rekrytointitapahtuma HKKK:ssa

Helsingin kauppakorkeakoulu isännöi kansainvälisen CEMS-verkoston vuosittaisen huipennuksen, CEMS Annual Eventsin joulukuun alussa. Tapahtuman yhteydessä opiskelijoille ja alumneille järjestettiin kauppakorkeakoulun tiloissa rekrytointitilaisuus, CEMS Career Forum, johon otti osaa 28 globaalisti toimivaa CEMS-partneriyritystä. Yritysten lisäksi rekrytointitapahtumaan osallistui opiskelijoita CEMS-yliopistoista. HKKK:n kansainvälisten asiain päällikkö **Malla Paajanen** luonnehti tapahtumaa yhdeksi vakavasti otettavimmista ja korkealaatuisimmista kaupallisen alan rekrytointitapahtumista, mitä Suomessa on nähty.

Yhteistyökumppanit haastattelivat henkilökohtaisesti 200 opiskelijaa. Paajasen mukaan yritysedaattajilla on tapahtumaan tullessaan todelliset valtuudet rekrytointiin jo pelkästään siitä syystä, että rekrytointitapahtuma on yksi suurimmista hyödyistä, mitä yritykset CEMS-

verkostosta saavat. Harvoin Career Forumissa kuitenkaan työsopimuksia kirjoitellaan. Hakuprosessi etenee lähinnä tapahtumassa luotujen kontaktien perusteella seuraaviin haastattelu- sekä testikierroksiin.

Käytännössä opiskelijat loivat kontaktejaan etukäteen sovituihin työhaastatteluissa ja walk-in -haastatteluissa. Vapaamuotoisempi jutustelu yhteistyöyritysten edustajien kanssa onnistui ARENA-messujen tapaan Chydenian Stora Enso -saliin viritetyillä standeilla. Tämä vuosittainen tapahtuma on kohdistettu ainoastaan CEMS-tutkinnon suorittaneille tai sitä tällä hetkellä suorittaville.

Career Forumin yhteydessä pidettiin kauppakorkeakoulun päärakennuksen juhlasalissa myös CEMS Graduation Ceremony, jossa kaikkiaan 150 vuoden 2004 aikana valmistunutta CEMS-maisteria sai diplominsa.

1. Mikä on suosikkiruokasi? Miksi?
2. Milloin olet joutunut viimeksi poliisin kanssa tekemisiin?
3. Missä koulun tiloissa harrastaisit seksiä?
4. Ovatko viikset seksikkäät miehillä?
5. Onko sinusta väärin, että mursuista muodostettiin rauhanmerkki? Entäs kirkkovene? Mitä muodostaisit itse 400 mursusta?

Mia, 1 vsk.

1. Lohi ja riisi. Se on hyvää.
2. En muistaakseni ole koskaan joutunut.
3. Varmaan KY:n saunassa. *Entäs koulussa?* Koulu ei oo mitenkään seksikäs paikka.
4. Ei ole. Niistä tulee mieleen Ben Zyskowicz joka ei oo yhtään mun makuun.
5. Ei ollut, ihan hauska juttu. Kirkkovenekin on ok. Jonkun missä lukis vaikka, että KY: n mursut tai jotain.

Linda, 3 vsk.

1. Vaikka lasagne. Yhdistyy italialainen pasta, mutta siihen saa kuitenkin aika paljon makuja jos ei tee ihan perinteistä.
2. Varmaan joskus ylä-asteella. Taidettiin riehua jossain leikkipuistossa ja sitten ne tuli häätämään meidät pois. *Ette joutunut putkaan?* Me lähdettiin juoksemaan karkuun.
3. Enpä ole kyllä miettinyt. Aika näyttävä paikka voisi olla toi Nokia- Sali. *Ihan luennon aikana?* Ei nyt sentään ihan luennon aikana. Näyttämö voisi olla hyvä paikka.
4. Hyvähän sun on kysy. Sanotaan, että en henkilökohtaisesti pidä mutta voi joillakin toimia. Viikset raapii suudellessa.
5. Mä itse asiassa oon lukenut niitä foorumeja ja ei ole musta väärin. Noihin nyt pitää suhtautua huumorilla. Ehkä sellaisille ihmisille, jotka suhtautuu asioihin tiukemmin, toi voi olla paha juttu. En kyllä oikeasti osaa sanoa tohon mitä muodostaisin, se kirkkovene oli ihan hauska.

AREA

www.area.fi 010 818 9111
ma-pe 8.30-19

Area Lasipalatsi
Mannerheimintie 22-24
lomalle@area.fi, ma-pe 9-18

KAUPUNKILOMIA EUROOPPAAN 3 VRK

AMSTERDAM	426,-	PARIISI	503,-
BARCELONA	459,-	PRAHA	351,-
BRATISLAVA	436,-	WIEN	392,-
BUDAPEST	359,-	MÜNCHEN	464,-
MADRID	577,-	LONTOO	432,-
ROOMA	438,-	MILANO	497,-

Esimerkkihintoja talven kaupunkilomille. Hinta sisältää lennot ja majoituksen aamiaisella. Hinnat voivat vaihdella lähtö- ja paluupäivän mukaan. Kysy lisävuorokausia. Paikkoja rajoitetusti. Palvelumaksu 10,-/tilaus.

Areasta myös Kilroy-lentoliput!

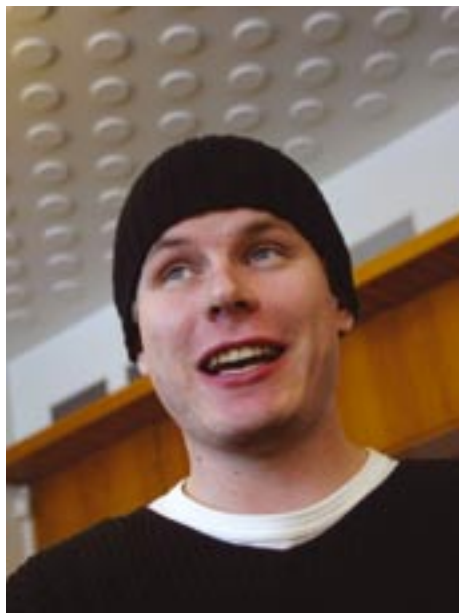

Matti, 1 vsk.

1. Kai ne on nää muikeat silakat tässä. Kalahan tunnetusti pidentää ikää. Japanilaiset on niin pitkäikäisiä koska ne tykkää syödä kalaa.
2. Kyllähän ne tuppaa välillä vähän kuumotamaan. Big time tekemisiin en ole ikinä joutunut. Mutta kai joskus baarireissun jälkeen, tähän liittyi myös liikennemerkki. We got beef with the CLP, *(nauha rakoilee tässä kohdassa, ja syvällistä viestiä ei saatu kokonaan Kylterin lukijoille)*.
3. MBA loungeissa. Näyttää aika rauhalliselta mestalta, ja tuntuu olevan vain harvoille ja valikoiduille.
4. Jokainen voi esimerkiksi miettiä millainen seksisymboli **Rudi Völler** on. Siitä voi ihan ite päätellä. Se on kaiken saksalaisen komeuden symboli.
5. Ei se mua pahemmin haitannut. Musta se on enemmänkin älytöntä, että joku ottaa siitä niittiä. Kyllä mä ihan rauhanpiippumiehiä oon. Kirkkovene nyt saattaa loukata jonkun ihmisen siveellisiä vakaumuksia Muodostaisin varmaan omat nimikirjaimet. Saisi kerrankin vähän medianäkyvyyttä meikäläinenkin.

Antti, 2 vsk.

1. Pippuripihvi. Siinä on mausteita ja paljon lihaa. Liha on hyvää.
2. Mun yks koripallokaveri on ammatiltaan poliisi, joten sen kanssa aika paljonkin tekemisissä. Kesällä ajelin vähän vanhemmalla autolla niin ne pysäytti ja kyseli että onko katsastettu. Oli se.
3. Nokia-sali, jossain ihan takakulmassa hiljaisella luennolla. Se ei voisi olla mikään Tarkkalan luento. Se voisi olla vaikka joku työ- ja organisoinnin luento kahdeksalta maanantai-aamulla, kun ei siellä ole ketään.
4. Ei ole. Mulle tulee mieleen joku itäsaksalainen Gunther siitä *Ja se ei oo seksikästä?* Ei ole. *Mikäs sitten on seksikästä?* Vatsalihakset vaikka, niitä mäkin treenaan.
5. Just avauduin tästä joku puoli tuntii. Musta se on aika yliampuva, siis se on absurdia. Musta rauha tarkoittaa hyvää asiaa. Toi keskustelu on täysin räjähtänyt käsistä. Ei todellakaan. Musta toi kirkkovenekin on huumoria. Kaikki on täällä yli 18, niin sen verran pitäisi huumorintajua olla. Joku hymynaama olisi kiva tai joku dollarimerkki, joku siitäkin kuitenkin vetäisi herneen nenään.

Jan, 5 vsk.

1. Nakkisoosi. Sitä saa paljon ja se on hyvää.
2. (naurua) En tiedä pitäisköhän näitä paljastaa. Kyllä se oli ihan Venäjän raja-asemalla, mutta siinä ei ollut mitään ihmeellistä. En ole ollut pahoissa tilanteissa poliisin kanssa.
3. Eikös tää oo tarpeeksi tukeva? *Raflan pöydällä?* Sanotaan, että mulla on oma paikka tiedossa, mutta eihän siitä mitään tulis jos sen paljastaisi. *Käytkö siis sutimassa kouluajalla?* Ei hyviä paikkoja voi paljastaa, kaikkihan siellä olisi.
4. Kunnon Gunther-viikset? Ei, näyttää saksalaiselta. *Saksalaiset ei oo seksikkeitä?* Kyllä ne nyt pornoleffoissa menettelee, mutta ei muuten. Miehistä on seksikstä kaikki muu paitsi viikset.
5. En semmoisesta ole kuullutkaan. Musta molummat on ihan ok. Ite muodostaisin jonkun mursunnäköisen ötökän tai oman nimen.

Teksti: SR

http://abcdefghijklmnopqrstuvwxyzabcdefghijklmnopqrstuvwxyzabcdefghijklmnopqrstuvwxyz.com

Kylteri-lehti haki viime numerossa pisimmän koulumatkan kulkevaa kylteriopiskelijaa. Voittaja löytyi Tampereelta. ”En tosin ole paikalla jokaisessa rehtorin aamunavauksessa, mutta viikoittain siellä käyn”, kommentoi Tampereella asuva **Tommi**. Tomille lähtee leffalippuja, onnittelut!

Matkani maailman herraksi

Teksti: Riku Vassinen

"Ei minun tarvitse antaa anteeksi vihollisilleni. Olen ammuttanut heidät kaikki."

– Ramon Maria Narvaez

Haluan maailman herraksi. Ensimmäisenä askeleena kohti yksinvaltiutta luin André De Guillauden kirjan *Haluatko diktaattoriksi? – Maailman herrauden alkeet*. Kirjoittajalla on itsellään alan empiiristä kokemusta, sillä hän yritti vallankaappausta Cashman-saarilla vuonna 1973. Yritys epäonnistui, mutta Guillaume päätti kirjoittaa kokemuksestaan viisastuneena opaskirjan muille diktaattoriksi pyrkiville.

Ensimmäiseksi testasin kirjan avulla persoonallisuuteni. Sain johtajan ihannepersoonallisuustestistä 7 pistettä kymmenestä, joka merkitsee että olen diktaattoriksi rajatapaus. Vaativat kotiolot parantavat diktaattorin uskottavuutta. Onnellisesta lapsuudestani Hyvinkäällä ei ghettoarinoita veistellä, mutta mikäli kurjaa taustaa ei ole, tulee keskittyä lapsuuden nurjiin puoliin. Kerätyäni hetken katkeruutta siirtä kuinka en saanut koskaan Skeletorin pääkallolinnaa, vainoharhaisuuteni - eräs diktaattorin tärkeimmistä ominaisuuksista - kasvoi kohisten.

Seuraavaksi tarkastelin analyttisesti edellisiä uravalintojani ja osuin heti kultasuoneen. Guillauden mukaan myyntimiehen rooli on mitä oivin ponnahduslauta diktaattoriksi. Kyllä sitä kännykkäliittymiä myydessä useasti totuuden ja todellisuuden raja hämärtyi ihanteellisella tavalla. Muita hyviä ammatteja ennen yksinvaltiutta ovat teoksen mukaan kokki, lappuliisa sekä erityisesti sotilas. Ehkä varusmiespalveluksestani saisi hyvällä värikynällä jotain aineksia, vaikka vietinkin lähes suurimman osan palvelusajastani toimistolla.

Täytettyäni kirjahyllyni kirjassa esitellyillä hirmujohtajien elämänerroilla, jatkoin ajatusleikkiäni. Mitä tekisin Suomelle kun valta

André De Guillaume: Haluatko diktaattoriksi? Maailman herrauden alkeet (Bazar 2003). Kyseinen kirja on nähty myös KY:n hallituksen puheenjohtajan kirjahyllyssä.

olisi käsissäni? Ensimmäiseksi vaihtaisin kaikkien kaupunkien nimet Rikuiksi kuten Aleksanteri Suuri, joka perusti 70 Alexandriaa. Tämän jälkeen vaihtaisin myös maan nimen ja lipun sekä alkaisin käyttää itsestäni liikanimeä Riku Julma toteuttaen mielivaltaisia päähänpistojani. Nimittäisin esimerkiksi neuvonantajiksi vain jääkarhuja; Caligulahana teki hevosestaan konsulin.

Vallanhalun lisäksi hyvä diktaattori tarvitsee myös perinteistä ahneutta rahaan. Kirjassa annetaan lista maailman parhaista veroparatiiseista. Varojen kätkeminen on hyvä tehdä siltä varalta, että joutuisi myöhemmin luopumaan vallasta. Vallasta luopumista käsittelevän luvun jätin kuitenkin lukematta, sillä enhän minä koskaan menettäisi valtaani. Enhän?

"Historia tulee olemaan minulle ystävällinen, sillä aion itse kirjoittaa sen."

– Winston Churchill

Ketjua ja kaulapantaa

Teksti: SR

Seksilelut ja koirien leikkikalut muistuttavat kovasti toisiaan. Onko kyseessä Rekun purulelu vai Reinon suukapula? Testaa tietämyksesi osoitteessa www.dogtoyormaritalaid.com.

Haluatko pääjohtajaksi?

Hoidetaanko rahapolitiikkaa mielestäsi huonosti? Suomen Pankin tuotamassa Taito-rahapolitiikkapelissä pelaaja on keskuspankin pääjohtaja, jonka tehtävä on pitää inflaatio kurissa ja talouden rattaat pyörimässä ohjauskorkoa muuttamalla. Alhaiset korot ruokkivat inflaatiota ja korkeat korot taas jähmettävät talouden, koska kukaan ei uskalla ottaa lainaa.

Koron tasapainon löytäminen ei ole helppoa. Ohjauskoron muutos vaikuttaa talouteen hitaasti. Inflaatio, tuottavuus ja työllisyys reagoivat ohjauskorkoon ja toisiinsa monimutkaisesti. Lisäksi tilanteet muuttuvat niin nopeasti, ettei Pekkarinen-Sutelaa ehdi edes kaivaa esiin. Peli päättyy useammin kuin kerran nollasti inflaation huidellessa 20 prosentissa ja väkijoukkojen mellakoidessa keskuspankin edustalla. Pääjohtaja joko potkitaan pihalle tai hän joutuu pakenemaan ulkomaille. Media repostelee tilanteella joka tapauksessa.

Pääjohtajan pallilla istuessa vallan vähyys yllättää. Kaikki täytyy ottaa huomioon, mutta kukaan ei kuuntele pääjohtajaa. Aina joku on tyytymätön ja kansantalous on jatkuvasti suistumassa hyvinvoinnin raiteilta. Keskuspankki näyttää olevan aika tuulinen paikka. Pienestäkin virheestä saa potkut, joten lentolippu Barbadosille polttee varmuuden vuoksi takataskussa.

Pelin kuvitus on havainnollistava. Aurinkoinen sää merkitsee hyvinvoivaa taloutta. Keskuspankista ulos lentävät setelit tarkoittavat vahvaa valuuttaa. Suuren yleisön mielipiteistä kertovat sekä ajoittain ruutuun ilmestyvät tv-uutiset että mielenosoittajien määrä. Talouden tilasta kertovat jatkuvasti päivittyvät käppyrät sekä taulut, joissa työllisyys- ja tuottavuusprosentit julistavat yhteiskunnan hyvin- tai pahoinvointia. Pelin

päätyttyä talouslehti otsikoi tuloksen näyttävästi. Jostain syystä pelin kuvituksessa keskuspankin pääjohtaja on kuitenkin aina vanha mies.

Peli toimii verkossa, mutta paikan päällä Suomen Pankin rahamuseossa pelaaminen on hausempaa. Sisäänpääsy on maksuton.

Suomen Pankin rahamuseo, Snellmaninkatu 2
 Avoinna ti–pe klo 12–19, la ja su klo 11–16
www.rahamuseo.fi

Luotolla jonon ohi

Teksti: Jaakko Honkala

”V*uttaako jonottaminen?” huutaa mainos lehdessä luvaten tarjota maksuaika- ja VIP-kortin ilman avaus-, kuukausi- ja vuosimaksuja tai korkoa.

Koska ilmaiset lounaat ja varsinkin luottokortit ovat aina epäilyttäviä, täytyy tästä ottaa selvää.

Kortin verkkosivuilla kerrotaan Neocardin antavan maksuaikaa seuraavaan palkkapäivään asti: luottoa saa neljäsosan nettotuloista. Kortti käy tällä hetkellä kahdessa ruokaravintolassa, drinkkibaarissa ja kirjakaupassa sekä kymmenessä yökerhossa. Ei ole varmasti vaikea arvata, että kymmenen yökerhoa kuuluvat SK-ryppäeseen.

Korttia voi käyttää vain yhdessä liikkeessä tai ketjussa toimialaa kohti, koska ”Neon missio on palkita keskittämisestä”.

Kukahan tämän takana oikein mahtaa olla? Soitetaanpa asiakaspalveluun.

”Neocard, Jaakko Rytsölä”.

”Neocard Oy:n omistaa joukko yksityishenkilöitä”, kertoo projektin vetäjäksi esittäytyvä Rytsölä. Esimerkiksi pankkeja tai myyjäliikkeitä ei ole mukana.

Yritys saa tuottoonsa kauppias komissioista, jotka ovat suurempia kuin tavallisissa luottokorteissa. ”Myyjäliikkeet ovat valmiita maksamaan korkeamman komission, koska saavat yksinoikeuden toimialallaan”, Rytsölä perustelee.

”Korttihakemus täytetään netissä ja laskutus tapahtuu suoraveloituksella. Näin säästämme kustannuksissa.”

Jos Neocardiaan vinguttaa riittävän ahkerasti, saa korkeamman tason

kortin. Hopeatasoon tarvitaan 900 euron ostokset puolessa vuodessa, kultatasolle yltyä 1 800 eurolla ja platinatasolle 3 000 eurolla. Hopeisella kortilla pääsee kantayökerhoonsa jonon ohi, platinaisella voi viedä mukanaan kaksi kaveria ja sisään pääsee ilmaiseksi.

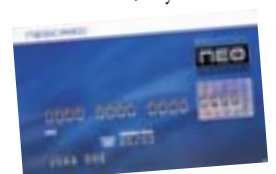
Vaikka kortin nettisivuilla vakuutetaan: ”sinun ei tarvitse kuluttaa yhtään enempää kuin tähänkään asti, keskität vain ostoksesi käyttämällä Neoa liikkeissä, joissa muutenkin asioisit”, taitaa perinteinen jonon ohi kiilaus silti tulla halvemmaksi.

”On totta, että kulta- ja platinatason kortit vaativat lisää toimialoja ollakseen järkeviä”, Rytsölä myöntää. ”VIP-järjestelmää rakennettaessa on lähdetty ajatuksesta, että mukana on muitakin liikkeitä kuten vaate-liikkeitä ja videovuokraamoita. Tavoite on, että kortti kattaisi mahdollisimman hyvin normaalin nuoren kulutustottumukset.

”Emme voi kuitenkaan kerätä loputtomasti liikkeitä pistämättä yhtään korttia ulos. Moni haluaa katsoa ensin miten asiakkaita tulee. Asiakkaat tuovat mukaan uusia liikkeitä ja ne taas tuovat lisää asiakkaita”, Jaakko Rytsölä selvittää. Reilun kahden ensimmäisen kuukauden aikana kortteja on mennyt noin 1 200 kappaletta. Hopeisia kortteja on ehditty ansaita tähän mennessä kolme.

Neocardia myönnettäessä luottohäiriömerkinnät eivät välttämättä ole este. ”Me luototamme riskialttiimpaa ryhmää kuin muut. Nekin, jotka muuten eivät saa luottokorttia, voivat saada Neocardin”, Rytsölä perustelee.

Neocard internetissä: www.neocard.fi

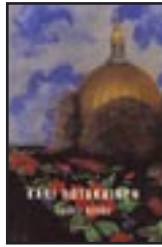

Pirullista joululomalukemista

Kari Hotakainen tutkiskelee jälleen miehistä maailmaa. Tosin hotakaismainen huumori on *Iisakin kirkossa* minimissään. Iisakin kirkko on kuitenkin mitä pirullisin kirja kaikille keski-ikäisille miehille, jotka pelkäävät vanhenemista ja joutumista laitoshoitoon:

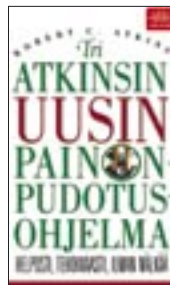
"Vielä vähän aikaa sitten Jormakka oli eläkkeellä oleva työnjohtaja, nyt se on huone numero kuuden suihkutettava poika. Jormakka yrittää söpöttää, että kyllä hän osaa itsekin kävellä pallit pesemään, mutta hoitaja sanoo, että kyllä me nyt varmuuden vuoksi kuitenkin mennään käsikynkkää ja pestään ihan kaikki paikat yhdessä. - - Meille puhutaan kuin lapsille. Joillakin meistä on jo vaipat. Jos ei ole, niin kohta pannaan. Puhutaan pisasta, ei kudesta. Ei keskustella, lässytetään. Ei kävellä, töpötellään."

Iisakin kirkko, WSOY, 2004

Tri Atkinsin uusin painonpudotusohjelma on viimeisin versio julkkisten suosimasta dieetistä, joka lupaa kilojen karisevan proteiineja ja rasvaa syömällä sekä hiilihydraatteja välttämällä. Tässä oiva lahjavinkki vaikkapa sille anorektiselle case-kaverille, joka kauppakorkeakoulun Tieto-salissa laskee excelillä itujen kaloripitoisuuksia. Kirjan luettuaan rassukan ei tarvitse enää rynnätä ahdistuneena vessaan huomattessaan, että salaatinlehden mukana tuli vahingossa syötyä kaksi fetakuutiota. Tri Atkins lupaa, että rasvainen juusto laihduttaa!

Tri Atkinsin uusin painonpudotusohjelma, 2000, Loisto

Good Bye Lenin! on mainio elokuva vuoden 1989 Itä-Saksasta. Vannoutunut kommari Christiane herää kahdeksan kuukauden koomasta, jonka aikana Berliinin muuri on murtunut ja sosialismi kukistunut. Naisen poika yrittää suojella äitiään järkytykseltä ja ylläpitää illuusiota, että kommunismi elää yhä.

Elokuvaa kannattaa suositella joululomalukemiseksi sille taistolaislauluja soittavalle Lenin-pinssiä takinliepeessä kantavalle naapurille, joka mitä ilmeisimmin luulee, että Neuvostoliitto on yhä pystyssä.

Good bye Lenin!, 2003

Elina Grundströmin toimittamassa *Globalisaation portinvartijat* -kirjassa käsitellään kauppaketjujen sisäänostajien roolia maailmantaloudessa. Teoksen yksi pääväite on, että Ikean kaltaisissa suurissa ruotsalaisketjuissa homma osataan paremmin kuin suomalaisissa keskisten kyläkaupoissa. Kirja sai ilmestyessään ainakin suomalaisen talouselämän portinvartijat älähtämään useammassa talouslehdessä. Muun muassa Fakta-lehden päätoimittaja **Timo Holtari** kirjoitti kirjasta näin: *"Kirja kertoo ostamisesta (ruotsalaisittain suomeksi: sisäänostamisesta) ja ostajista. Se ymmärtää ja ylistää jättiyrityksiä samalla, kun se paheksuu ja parjaa pieniä suomalaisia - - He [kirjan kirjoittajat] jakavat tyttöetiikan puhdasta sanomaa, mutta eivät ymmärrä maailman kaikkien Taka-Hikiöiden tarpeita."*

Kirja sopii sykeä nostavaksi lukukokemukseksi niille, jotka jo valmiiksi inhoavat ruotsalaisia ja ovat kyllästyneitä siihen, että länsinaapurissa kaikki on aina paremmin.

Globalisaation portinvartijat, Edita, 2004

"- - mä makoilin sohvalla miettien miten kulltaisain loppupäiväni. Olin jo syönyt hyvin, nussinut pomaani ja suututtanut copyni, eikä kello ollut vielä edes yhtä."

Tänä syksynä julkaistu taitelijanimeä käyttävän **Tuomas Vimman** esikoiskirja *Helsinki 12* kertoo nuoresta AD-ääliöstä, jolla on töistä lintsamisen vuoksi aikaa elää ja toteuttaa itseään. *"Se joka väittää, ettei rahalla voi ostaa onnea, ei selvästikään tunne oikeita kauppoja."*

Helsinki 12 on kolmekymppisen "kirjailijan" alun tyypillinen hätähuuto ja viimeinen yritys tehdä rahaa, kun menneiden vuosien bisneksistä ei ole enää mitään jäljellä eikä taustalla ole kunnollista koulutusta.

Kirja on oivaa joululomalukemista sille it-kuplan aikana matopelejä suunnitelleelle isoveljelle, joka ei vielääkään ole saanut hankittua itselleen kunnan koulutusta. Teoksen luettuaan työn veljesi voi samastua kirjan kirjoittajaan ja huomata, että hän ei ole tilanteensa kanssa yksin. Ehkä veljesikin voisi kirjoittaa kirjan?

Helsinki 12, Otava, 2004

Leipäpäpää

Teksti ja kuvat: Mikko Kärkkäinen

Leipä onnistuu aina kun sen tekee oikein. Tällä ohjeella ei voi epäonnistua, ja vaikka epäonnistuisikin eivät menetykset ole kovin suuret. Sen sijaan jos onnistut, lämmin ja tuoksuva leipä on mitä parhain palkinto parin tunnin taikinan hakkaamisesta. Potkunyrkkeilyä muistuttavan vaivaamis-treenin jälkeen hampaiden upottaminen voilla höystettyyn tuoreeseen leipäsiivuun on kuin ajo Lahden läpi. Nopea ja täynnä pelonsekaista tyydytystä.

1–2 leipää

5 dl vettä

1 pss kuivahiivaa

2 rkl vaaleaa siirappia tai sokeria

2 tl suolaa

7 dl vehnä jauhoja

7 dl hiivaleipäjauhoja

2 rkl oliiviöljyä

(sekaan leseitä, oliiveja, pähkinöitä, paistettua sipulia, puolukkasurvosta tai ihan mitä vaan)

Mittaa vähintään 3 litran kulhoon noin 50-asteinen vesi, siirappi tai sokeri ja kuivahiiva. Sekoita tasaiseksi. Lisää vehnä jauhot jatkuvasti vispilällä sekoittaen. Sekoituksen tarkoituksena on saada taikinaan sitkoa, joten sekoittaa pitäisi ainakin viisi minuuttia. Sähkövatkain on tässä kova sana. Vatkauksen jälkeen lisätään myös 2/3 hiivaleipäjauhoista ja takinan vaivausta jatketaan käsin. Jauhoja lisätään kunnes taikina irtoaa reunoista ja käsistä. Vaivauksenkin tulisi kestää vähintään noin viisi minuuttia. Sitten taikina laitetaan nousemaan vedottomaan lämpimään paikkaan noin puoleksi tunniksi.

Uuni laitetaan 200 asteeseen ja jos käytetään leipävuokaa, voi sen voidella tässä vaiheessa. Kun taikina on noussut, se otetaan uudelleen alustukseen. Viisi minuuttia toimii tässäkin vaiheessa. Alustuksen jälkeen taikinaan sekoitetaan öljy ja mahdolliset mausteet tai täytteet. Taikinasta muotoillaan halutun kokoisia leipiä, jotka laitetaan pellille nousemaan ja odottamaan uuniin pääsyä. Kun leivät laitetaan uuniin kypsymään, on uunin pohjalle hyvä heittää pari desiä kuumaa vettä, sillä höyry tekee leivistä rapeita ja auttaa niitä nousemaan vielä uunissakin.

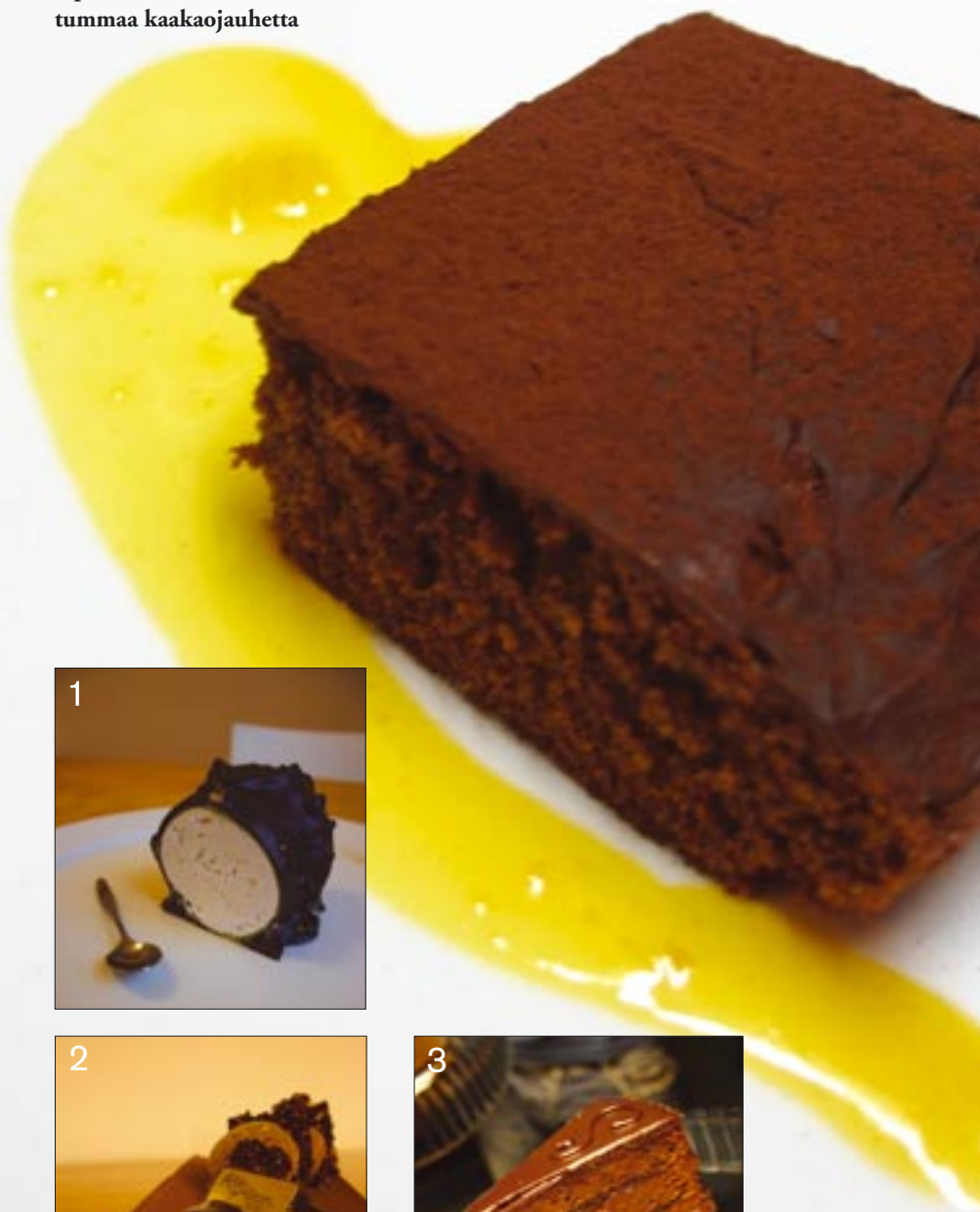
Leipiä kypsennetään noin tunnin ajan. Kypsan leivän tunnistaa perinteisesti koputtamalla leivän pohjaa. Kumistessaan leipä on kypsä. Jos leipä näyttää tummuvan liikaa, voi lämpötilaa laskea tai peittää leivän vaikka foliolla.

Leivos

3 munaa
1 levy taloussuklaata
1 tl leivinjauhetta
1,5 dl perunajauhoja
1,5–2 dl vehnä jauhoja
2 dl sokeria
1 prk smetanaa
tummaa kaakaojauhetta

Jälkiruoka on monen aterian ehdoton hokohta, ja suklaaleivonnaiset jälkiruokien ehdoton kuninkuussuokka. Tällä kertaa opetellaan tekemään klassinen fondant-tyyppinen suklaaleivos, jossa suklaa itsessään on pääosassa. Leivonnaisen seuraksi sopii vaikka tuoreet marjat ja portviini.

$\frac{3}{4}$ suklaaleivystä sulatetaan mikrossa tai vesihauteessa. Smetana, 1,5 dl sokeria ja keltuaiset sekoitetaan kulhossa. Erillisessä kulhossa valkuaisista ja lopusta sokerista vatkataan sähkövatkaimella (tai käsin) paksuhko marenkivahto. Tässä vaiheessa on syytä laittaa uuni päälle 225 asteeseen. Keltuaismassan joukkoon lisätään perunajauhot ja leivinjauhe ja aineet sekoitetaan hyvin. Seuraavaksi massaan lisätään jäähtynyt, mutta juokseva suklaa. Sekoitetaan jälleen ja lisätään joukkoon vehnä jauhot. Tässä vaiheessa taikina on paksua, joten sekoittamiseen voi käyttää esim haarukkaa tai muuta kurittamista kestävä työkalua. Keltuaismassan joukkoon lisätään puolet valkuaisvaahdosta ja sekoitetaan voimakkaasti. Lisätään vielä loput valkuaisvaahdosta, mutta ei sekoiteta isolla kädellä, vaan nostellaan hellästi. Massa kaadetaan voidellulle uunipellille tai vuokaan ja kypsennetään uunissa noin 25–30 minuuttia riippuen siitä, kuinka paksu kakusta tulee. Kypsyiden voi kokeilla heiluttamalla vuokaa kevyesti ja seuraamalla hyllykö kakku keskeltä. Kypsä kakku on kiinteä ja kiva.

Chocot TOP 3

Akateemisen Gastronomiseuran peräänantamaton raati rankkasi Helsingin leipomoiden ja kondiittorien suklaaleivosten parhaimmiston. Tässä kolme parasta:

1. Suklaapallo, Töölön torileipomo.

”Mastodonttinen. Puhutteleva. Sitä itseään. Loistava, moniulotteinen maku. Rakenteen turhan marenkinen. Ei seksiä tämän jälkeen. Hyvä pistaasi. Lupaa liikaa. Talvisota.”

2. Suklaatrilogia, Kakkugalleria.

”Röpelää. Suussasulava. Löysä. Mousse-tyyppinen. Jacky-makupala. Tyylikäs kokonaisuus. Nupu-joonasten suosikki, ei kovalle jäbille. Elegantti, visuaalisesti aristokraattinen, mutta maku melko rahvaanomainen.”

3. Sacher-leivos, Cafe Ekberg.

”Vastusta lusikalle. Liian kuiva. Aprikoosin pirteä maku jäi leikittelemään kielen päälle. Vaatisi palanpainiketta (calvadosta tai 8-vuotiaasta rommia). Iso sikari ja kahvi tekisi hyvää. Maija keittää kotona -tasoa. Klassikko.”

Värilläkö väliä?

Värit herättävät ajatuksia ja tunteiden kuumenemista varsinkin, jos värejä on käytetty katsojan mielestä epäsovinnaisissa yhteyksissä.

Punainen

Kirkon liturgisissa väreissä punainen on veren, tulen, tunnustuksen sekä Pyhän Hengen ja Kristuksen todistamisen väri. Se muistuttaa niistä, jotka ovat todistaneet uskonsa kuoleman uhalla. Hindulaisuudessa punainen on kuoleman ja verenvuodatuksen väri, joka liittyy sotilaskastiin. Buddhalaisuudessa punainen liitetään luovuuteen, elämään ja aktiivisuuteen. Punainen on Kiinassa aktiivinen ”miesten väri”.

Vasemmisto ja kommunismi
Liverpool FC
Republikaanit
Coca-Cola
Joulun väri
Ferrari
Intiaanit

Oranssi

Buddhalaismunkkien väri ja siis myös **Dalai Laman** väri. Oranssihtava persikan väri on hinduille pyhä väri. Buddhalaisessa taiteessa oranssi kuvasi valaistumisen korkeinta tasoa.

Oranssi ry valtaa taloja.
Amnesty taistelee ihmisoikeuksien puolesta.
Huoneistokeskus kauppa asuntoja.

Keltainen

Keltainen on keisarin väri Kiinassa. Basant-juhla on kevään tulemisen juhla, jota juhlivat niin hindut, muslimit kuin sikhitkin.

Alennukset, mainokset ja lööpit
Liberaalit
Aasialaiset

Vihreä

Liturgisissa väreissä vihreä kuvaa toivoa ja iankaikkista elämää ja on samalla elämän ja arjen väri. Buddhalaisissa maissa ja Israelissa vihreä liitetään ”huonoihin uutisiin”. Rahan väri, Greenback oli Yhdysvaltain ensimmäinen 1860-luvulla tullut kansallinen seteliraha.

Vihreä liitto
Keskusta
Kateus

Sininen

Hinduille sininen on Krishnan väri. Taivaan vallitsija Indra on kuvattu sinipukeisena. Homoja kutsutaan Venäjällä vaaleansinisiksi. Kiinassa sininen on passiivinen ”naisten väri”.

Demokraatit
Kokoomus
Everton FC

Sinipunainen

Liturgisissa väreissä violetti on kirkkovuodessa katumuksen, odotuksen ja parannuksen väri. Korkea-arvoisimmat buddhalaismunkit pukeutuvat violetteihin kaapuihin. Sinipunainen on vallan ja keisariuden väri. Roomasta violetti väri oli kallista, joten sitä käyttivät hallitsijat. Teletapeistakin tuttu homojen väri

Ruskea

Hindut liittävät ruskean pohjoiseen ilma-suuntaan.

Fasistit

Musta

Liturgisissa väreissä musta on murheen, surun ja katoavaisuuden väri. Hindut yhdistävät mustan sensuaalisuuteen. Buddhalaisuudessa musta liitetään orjuuteen. Mustat järkkärikamerat ovat aina uskottavampia, toisaalta hopeiset hifilaitteet ovat melkein aina kalliimpia.

Tummaihoiset
Fasistit

Valkoinen

Liturgisissa väreissä valkoinen on ilon, kiitoksen, autuuden ja puhtauden väri. Se on myös Jumalan, Kristuksen, taivaan enkelien ja pyhien symboli. Hindut yhdistävät valkoisen leskeyteen ja suruun. Valkoinen on myös buddhalaisille suruväri.

Rauha ja puhtaus
Oikeiston väri etenkin 1900-luvun alussa
Valkoihoiset
Valkoinen on hääpuvun perinteinen väri sekä länsimaisissa että japanilaisissa häissä.
Kodinkoneet ovat yleensä valkoisia.

Mitä tästä voimme päätellä? Kummitus, morsian ja kodinkone liittyvät kiinteästi toisiinsa. Violetti taas sitoo yhteen rikkaat ja homot. Oranssi ry., Amnesty International ja Huoneistokeskus ovat solmineet salaliiton. Hindulaisten taivaan vallitsija, siniseen kaapuun pukeutunut Indra, istuu hallitsemassaan taivaassa sylissään kimppu ruiskukkia. KY-neito taas irtisanoi vuokrasopimuksen ruiskukien kanssa ja vaihtoi ruiskukkavihdan vihreisiin haalareihin paremmin yhteensopivampaan vihreään apilakimppuun ja aloitti yhteistyön Keskustan kanssa.

Patsen pummivinkki 7

Kapakassa avaamisaikaan kannattaa ensimmäinen tuopillinen juoda puoliväliin ja ihmetellä sitten baarimikolle, onko hana pesty huonosti, kun oluessa tuntuu olevan makuvirhe. Yleensä saat tilalle täyden tuopin ilmaiseksi. Yst. Patse

Kun yksi ei maksa, muut maksavat enemmän.
Ei-patsemainainen vaihtoehto: tee tv-ilmoitus p. (09) 613 161 tai www.tv-maksu.fi
Tehotarkastukset nyt käynnissä.

Parisuhteisiin säännöllinen tiedonantovelvollisuus

Teksti: Irene Raikas
Kuvitus: Aleksi Parikka

Häilyvän "lupaan rakastaa sinua myötä- ja vastoinkäymisissä" -lupauksen tilalle pitäisi parisuh-teisiinkin ottaa käyttöön arvopape-rimarkkinalain hengessä säännöllinen tiedonantovelvollisuus.

Rakkaus ja parisuhteet, nuo ihanat ikuiset vatvomisen aiheet. Rakastaako se minua, missä me tässä suhteessa mennään, mitä se minusta ajattelee? Näihin kysymyksiin ja ongelmiin löytyy yksinkertainen ratkaisu arvopaperi-markkinalaista. Perinteisen "lupaan rakastaa sinua myötä- ja vastoinkäymisissä" -lupauksen tilalle pitäisi parisuh-teisiinkin ottaa käyttöön säännöllinen tiedonantovelvollisuus.

§ Näiden todistajien läsnä ollessa kysyn teiltä Maija Meikäläinen, tahdotteko ottaa tämän Pekka Perusjätjän aviomieheksenne rakas-taaksenne häntä myötä- ja vastoinkäymisissä? (Vihkikaava)

Q Seis, ennen kuin vastaat tahdon! Ja seis, vaikka et olisikaan menossa naimisiin, mutta harkitsisit parisuhteessa elämistä tai elät sellai-sessa – romanttisen rakkauden ideaan uskoen. Kannattaa tosissaan miettiä mitä rakkaus on ja mistä oikeastaan voi tietää, että kumppani todellakin rakastaa, niin kuin on luvannut. Ennen kuin alkaa uskoa rakkauteen, pitäisi vä-hintäänkin olla **riittävät tiedot** kumppanin aja-tuksista, jotta voisi evaluoida missä mennään.

§ Se miten olennaisesti jokin päätös tai seikka on omiaan vaikuttamaan yhtiön arvopaperin arvoon, on mahdollisimman objektiivisen arvi-oinnin kautta toteutettavaa johdon harkintaa. (KPMG)

Q Olennaisuuden käsite antaa joustovaraa arvopaperimarkkinalain tiedonantovelvollisuuu-delle. Pitäisikö samanlainen porsaanreikä sallia parisuhteen tiedonantovelvollisuudessa? Voiko luottaa pelkästään partnerin moraaliin parisuh-teen olennaista tietoa määriteltäessä? Jos todella väittää rakastavansa ja antavansa kaikkensa suhteelle, niin kaikki tieto on olennaista. Enää on turha yrittää selittää, että "en mä nähnyt tarpeelliseksi mainita, että olen menossa mun exän siskon synttäreille enkä lähdekään sun kans illalla ulos syömään". Säännöllisen tiedon-antovelvollisuuden astuessa voimaan kaikki on kerrottava, viipyvä.

§ Arvopaperin liikkeeseenlaskijan on ilman aiheetonta viivytystä julkistettava ja toimitet-tava asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle tiedoksi kaikki sellaiset päätöksensä sekä liikkeeseenlaskijaa ja sen toimintaa kos-kevat seikat, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan sanotun arvopaperin arvoon. (Arvopaperimarkkinalaki 2 LUKU 7 §)

Q Juuri näin pitäisi toimia parisuhteessakin: kerrotaan ilman aiheetonta viivytystä partne-rille kaikki olennainen tieto, mikä vaikuttaa suhteeseen ja yhteiseen elämään. Ja mikäpä nykyään on kertoessa, kun jokainen voi valita itsellensä sopivan kanavan. Modernin teknolo-gian aikana asioiden kertomatta jättämiselle ei ole minkäänlaista tekosyytä.

§ Osoittakaa avioliitossanne toinen toisillenne rakkautta ja keskinäistä luottamusta sekä toimi-kaa yhdessä perheen hyväksi. (Vihkikaava)

Q Arvopaperimarkkinalain pykälät tähtäävät muun muassa markkinoiden ja markkinaosa-puolien luottamuksen ylläpitämiseen. Sama juttu parisuhteissakin. Papin kehoitus osoit-taa keskinäistä luottamusta olisi vain paljon tehokkaampi, jos siihen liitettäisiin kehoitus säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta. Irene Raikas ainakin nukkuu yönsä paremmin, kun minimimääräinen säännöllinen tekstaritiedon-antopalvelu pelaa.

Kirjoittaja vuodatti Kylterissä vuosi sitten harha-retkeään Duunarin kanssa. Tuon sosiaaliluokat ylittävän suhdekokeilun kaatoivat luonnonlait. Eikä tiedonantovelvollisuuskaan tahtonut mennä Duunarille jakeluun.

Ahdistava opiskelu

Masennuslääkkeiden kulutus kasvoi Suomessa 1990-luvulla noin viisinkertaiseksi. Mielenterveyden häiriöt aiheuttavat työkyvyttömyyttä jo nuorilla aikuisilla. Vakavasta depressiosta kärsivät yleisimmin nuorehkot ja keski-ikäiset aikuiset. Yhä useampi opiskelija sairastuu vakavasti.

Normaali mielialojen heilahtelu kestää yleensä vain lyhyen aikaa eikä juuri vaikuta jokapäiväiseen elämään. Stressi ja eriasteinen ahdistus kuuluvat jossain määrin normaalina elementtinä akateemiseen tutkimustyöhön etenkin tieteellisen ongelman, kuten pro gradun, hahmottamisen alkuvaiheessa. Kun ahdistus kasvaa ja alkaa hallita ihmisen normaalielämää, asiat eivät ole kunnossa.

Opiskelijoiden elämäntilanne sisältää useita potentiaalisia stressin aiheita: aikuistumiseen liittyvä psykologinen kehitys ja lapsuudenkodista irtautuminen, ammatinvalinta, parisuhteen luominen ja perheen muodostaminen. Opiskelija joutuu kohtaamaan suuria paineita suhteessaan opiskeluun ja työhön. Odotukset ja vaatimukset voivat olla suuret ja tavoitteista jääminen voi tuottaa vaikeaa ahdistuneisuutta ja masentuneisuutta. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen mukaan erilaisista viikoittaisista psyykkisistä oireista kärsii melkoinen opiskelijajoukko: yli viidesosa miehistä ja kolmasosa naisista.

"Voin myöntää käyneeni lääkärin vastaanotolla sydämen rytmihäiriöiden, unettomuuden ja tukehtumisen tunteen takia. Diagnoosi: stressi. Lääke: sairasloma ja lungisti ottaminen."

"Itse olen ollut lääkityksessä kohta vuoden. Hoitoon hakeutuessani minulta havaittiin myös luultavasti teini-ikässä kehittynyt persoonallisuushäiriö (ehkä pahimpana itsetuntoon liittyvät ongelmat/ahdistus). Osittain lääkkeiden voimalla sain viime keväänä työ/kautta opiskelukykyni palautettua."

Mikä opiskelijoita vaivaa?

Opiskelijoiden tukikeskus Nyyti ry:n yleisimmät yhteydenoton syyt ovat muun muassa ahdistus, stressi, uupumus, masennus sekä seurusteluun ja parisuhteeseen liittyvät erilaiset vaikeudet. Edellä kuvatut syyt muodostavat puolet kaikista yhteydenotoista. Muita yhteydenoton syitä ovat olleet muun muassa yksinäisyys sekä sosiaalisen tuen puute, mielenterveysongelmat ja syömishäiriöt. Itsemurha- ja itsetuhoviestien määrä on ollut kasvussa, vaikka kaikista yhteydenotoista sen osuus on kuitenkin hyvin pieni.

Nyytin toiminnanjohtaja **Helena Partisen** mukaan avun hakeminen mielenterveyteen ja jaksamiseen liittyvissä ongelmissa ei vielä kukaan ole helppoa, vaikka kynnys on selvästi madaltunut. "Liian moni tulee tosi kipeänä", Partinen toteaa, ja jatkaa: "mielenterveyden ongelmat on vaikea asia tunnistaa ja tunnustaa."

Yhteiskunnassamme vallitseva tehokkuusideologia asettaa paineita opiskelijalle. Opiskeluaikoja on lyhennettävä ja opintotuki on saatettava tulostavasti opiskelua suosivaksi. Opiskelijoiden on myös opiskeltava aikaisempaa heikomman ohjauksen turvin. Lisäksi opiskelijoiden taloudelliseen tilanteeseen liittyvät epäkohdat näyttävät pakottavan mahdollisimman tehokkaaseen ja nopeaan opiskelutapaan.

"menestymispakkomielleeseen auttaa menestyksen uudelleenmäärittely. - - menestyminen tulee nähdä yksilön kehittymisenä ja oppimisena, ei prosentteina täydestä ja normaalijakaumaan verraten"

Myös työmarkkinoilla tapahtuneiden muu-

tosten on todettu heijastuvan opiskeluaikaan lisääntyvänä epävarmuutena. 1990-luvun laman jälkeen työmarkkinoilla on tapahtunut muutos epävarmempaan ja kilpailuhenkisempään suuntaan, mikä varmasti vaikuttaa myös opiskelijoiden asenteisiin.

Partinen on pohtinut paljon nyky-yhteiskunnassa vallitsevaa arvomaailmaa, sekä sosiaalisten verkostojen ja vanhemmuuden hei-

"Mielenterveyden ongelmat on vaikea asia tunnistaa ja tunnustaa."

kentymistä lisääntyneiden ongelmien taustalla. Etenkin lapsista Partinen kantaa huolta:

"Huostaanottojen määrä kasvaa, kouluavustajien tarve kasvaa, lasten ja nuorten psykiatrian hoidon tarve kasvaa. Missä meillä on kohta ne huippuosajat? Mitä ne huippuosajat tekee, jos heillä ei ole ollut, eivätkä he itse pysty olemaan edes välttäviä vanhempia?"

Ongelmat eivät näy ulospäin

Helsingin kauppakorkeakoulun opiskelijoiden henkinen hyvinvointi herätti lokakuussa paljon keskustelua KY:n keskustelufoorumeilla. Tekstiä aiheesta syntyi reilun kahdeksan sivun verran ja keskustelua luettiin ahkerasti. Keskusteluun osallistui myös rahoituksen aineen professori **Matti Keloharju**.

Hänelle opiskelijoiden ongelmat tulivat yl-

lätysenä, sillä ne eivät aina näy opetushenkilökunnalle. Keloharju epäilee syynä tähän olevan opiskelijan halu pitää yllä julkisivua, että kaikki on hyvin, vaikei olisikaan.

”Se, kenelle viimeiseksi haluaa näyttää omaa heikkouttaan, on henkilökunnan edustaja. Mutta sitä ei välttämättä näe muutenkaan opiskelijat”, Keloharju toteaa.

Keloharjulle ongelma on silti tuttu. Hänellä on itsellään ollut työuupumuksesta johtuva jaksamisongelma keväällä 1996:

”Se oli mun omaa typeryyttä ja aikataulun suunnittelun puutetta sekä turhaa kunnianhimoa, että ajauduin sellaiseen tilanteeseen että tein viiden viikon aikana erittäin paljon töitä. Sen viiden viikon ajan hoin itselleni ’tämä on ihan kurjaa, tämä on ihan älytöntä’.”

Uupumus näyttäytyi fyysisinä oireina, lähinnä niin pahana huimauksena, ettei luentoja pystynyt pitämään seisaaltaan. Toipumiseen meni koko kevät.

”Se oli lievä tapaus, mutta tuntui pelottavalta ja erittäin epämiellyttävältä.” Kokemus oli opettavainen ja johti konkreettisiin muutoksiin elämäntavassa:

”Olen pyrkinyt keskittymään olennaiseen. Teen vähemmän asioita, mutta pyrin tekemään ne hyvin.”

Paitsi, että Keloharju pitää tärkeänä oman työkyvyn säilyttämistä, tahdin hiljentämisestä on ollut konkreettistakin hyötyä: ”Parhaat tutkimukseni olen tehnyt sen jälkeen.”

Kaipuu yhteisölliseen ilmapiiriin

Opiskelijat ovat keskustelufoorumeilla tuoneet esiin kaipuuta yhteisöllisempään ilmapiiriin. Muutaman viime vuosikymmenen aikana yliopistot ovat kasvaneet voimakkaasti ilman että resurssit olisivat kasvaneet vastaavasti. Opiskelijoille tämä näkyy massaluentoina ja opiskelukäytäntöjen byrokratisoitumisena. Helsingin kauppakorkeakoulussakin on havaittavissa opiskelijakulttuurin hajaantuminen eri koulutusohjelmien, vuosikurssien ja harrastusten varaan rakentuneiksi osakulttuureiksi. Osa opiskelijoista varmasti tuntee myös irrallisuutta opiskeluyhteisössään, johon moni on tullut toisesta kaupungista jättäen vanhan ja tutun kaveripiirin taakseen.

”Ongelmaksi näkisin sen, että ympäristö pirstoutuu perusopintojen ja uutuuden viehätyksen jälkeen. Useat pääaineet ovat laajoja ja luennot massaluentoja. Ei jää kosketuspintaa mihinkään.”

”Jos henkilökunta tietäisi opiskelijoista muu-

takin kuin k-numeron, opinnoissa menestymiselle tulisi uusi, järkevämpi mittari, siis jokaisen oma aikaisempi taso. Siten opiskeluaikaa voitaisiin yhteiseksi projekti- ja laitoskehittämisen kanssa kehittää luovuutta, erilaisuutta ja erikoistumista yhdenmukaistamisen sijaan”

”Useamman vuoden HKKK-opiskelijajärjestö on melko surullista joutua toteamaan, ettei minulla ole yhtäkään henkilöä täällä pääkaupunkiseudulla, jota voisin kutsua todella hyväksi ystäväksi”

Matti Keloharju myöntää, että ainakin rahoituksen aineessa opiskelijamäärän voimakas kasvu on vaikuttanut yhteisöllisyyteen. Opiskelijoita on niin paljon, että kaikkia on mahdoton tuntea, vaikka halua olisi. Kontaktin saaminen opiskelijoihin on vaikeaa.

”Hyvän tahdon puutteesta ei ole kysymys. En tiedä, ehkä me ei sitten löydetä opiskelijan aaltopituudelle.” Keloharju kuulostaa hämentyneeltä.

”Varsinkin jos opiskelija näyttää ulospäin sellaista fasadia, ettei edes tiedä, että opiskelijalla on ongelma. Eikä sitä pysty mitenkään näkemään, eikä siihen opiskelijaan saa mitään kontaktia kun se ei avaa missään vaiheessa suutaan. Mitä sille sitten tekee?”

Kaverit puukottavat selkään

Myös kanssaopiskelijat ovat toisinaan synnä ahdistukseen ja pahoinvointiin. Joillain kursseilla yhteistyö harjoitustehtävissä on kielletty, joillain taas opiskelijat tuntuvat pelkäävän kaverin auttamisen ja yhteistyön johtavan itsensä kanalta huonompaan tulokseen. Lopputuloksena on, että kaveria ei auteta.

Uupumus näyttäytyi fyysisinä oireina, lähinnä niin pahana huimauksena, ettei luentoja pystynyt pitämään seisaaltaan.

"muutama tyyppi on jäänyt mieleeni reiluna kaverina, muutama muu taas kyynärpäätaktiikan käyttäjänä."

"HKKK on ainoa paikka, jossa minua henkilökohtaisesti on 'puukotettu selkään' kanssaopiskelijoideni taholta. Suhteellisen vittumaista on, kun 'kaveri' aamulla ilmoittaa, että et enää mahdukaan meidän harkkaryhmäämme, kun harkka pitää palauttaa samana iltana tai toiset 'toverit' ilmoittavat esityksen alla opettajalle, että 'voisitko sinä arvioida Itse perkeleen osan erikseen, koska se on jotenkin vähän irrallinen koko työstä'."

Matti Keloharjun mukaan Helsingin kaupakorkeakoulussa kilpailu paikasta auringossa ei ole saanut niin epäterveitä piirteitä kuin eräissä amerikkalaisissa huippuyliopistoissa.

"Kilpailusta löytyy ääriesimerkkejä, joista me ollaan erittäin kaukana. Kollegani kertoi, että hänen hyvin tohtoriopinnoissa pärjänneeltä opiskelijatoverilta yritettiin varastaa tenttipaperi tenttitilaisuudessa. Eräässä toisessa yliopistossa on ollut yleistä, että kirjaston tietyistä tieteellisistä julkaisuista revitään tietyt artikkelit pois, etteivät muut saisi niitä käyttöönsä."

Mikä vähentäisi ahdistusta?

Yhtenä opiskelijoiden asenteisiin vaikuttavana tekijänä Keloharju arvelee olevan kansainvälisen konsultointifirmojen ja investointipankkien tulon suomalaisille rekrytointimarkkinoille. Kansainväliset konsulttifirmat ja investointipankit ovat niitä harvoja rekrytoijia, joille arvosanoilla oikeasti on merkitystä.

Keskustelun osanottajat ovat ehdottaneet ongelmaa ratkaistavaksi monin eri keinoin. Osa opiskelijoista näkee synn ahdistukseen kurssiarvosanojen julkisuudessa. Monet kokevat, että tilanne helpottuisi, jos muut kurssikaverit eivät enää saisi tietää arvosanaa. Toisaalta moni on kommentoinut, että omaa suoritusta vertaa aina johonkin – jos ei kaverin suoritukseen niin sitten kurssin keskiarvoon, yläkvartiiliin tai maksimiin.

"Miksi tuntuu pahalta saada 79 eikä 80:a tai MIKSI arvosanalistat ahdistavat tai MIKSI pelottaa, ettei ehkä pääse töihin investointipankkiin. Pahoinvointiongelmassa ei päästä pitkällekkään, mikäli vain keskitytään puhumaan kurssiarvosanoista tai palkoista tai asemasta firmassa tai CV:stä. Pitäisi miettiä, miksi joku tietty vaihtoehto tuntuu niin houkuttelevalta, että taivas putoaa niskaan, jos se ei toteudu – mikä on se juttu, mikä panee jahtaamaan esim. arvosanoja?", kirjoittaa nimimerkki Sophie KY:n verkkosivujen keskustelufoorumeilla.

Moni keskusteluun KY:n foorumeilla osallistunut uskoo ahdistuksen johtuvan epärealistisista kuvitelmista työelämän vaatimuksista tai siitä, että opiskelijalla on oma suunta hukkassa. Tähän avuksi on esitetty muun muassa yritystutoria, joka jokaisella opiskelijalla olisi opintojen alusta lähtien. Tutorin kanssa voisi keskustella rehellisemmällä tasolla vaatimuksista työelämään siirryttäessä. Vastaavanlainen palvelu on kuitenkin jo olemassa KY:n ja HKKK:n rekrytointipalveluiden yhteistyönä: mentoria voi hakea opintojen loppuvaiheessa opastamaan valmistumassa olevaa opiskelijaa työelämän todellisuudesta. Ehkä opastus tulee joillekin liian myöhään?

Toisena keinona KY:n nettifoorumeilla on esitetty rekrytointipalvelujen toiminnan tehostamista siten, että oman alan töiden saamista tuettaisiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, "jotta pääsisi mahdollisimman aikaisessa vaiheessa näkemään alaa, asiantuntijoita ja alan edellytyksiä", KY:n keskustelufoorumeilla kommentoidaan.

Parannuksia tekeillä

Foorumeilla herännyt keskustelu opiskelijoiden jaksamisesta on jo johtanut ongelman laajempaan tunnistamiseen. Opiskelijoiden hyvinvointiin aiotaan tulevaisuudessa kiinnittää entistä enemmän huomiota ainakin rahoituksen aineessa. Harjoitustöiden tuloksista on jo poistettu opiskelijoiden nimet, ja helmikuussa järjestettävään uusien pääaineopiskelijoiden tutustumisiltaan kaavallaan teemaksi henkistä hyvinvointia ja jaksamista. Keloharju on ilmoittanut olevansa valmis ohjaamaan jaksamisaiheesta opinnäytetyön, ja on keskustellut asiasta myös johtamisen aineen professorin kanssa. Myös harjoitustöiden yhteistyökieltoa aiotaan kriittisesti pohtia. ■

Kursivoidut tekstit ovat lainauksia KY:n keskustelufoorumeilla käydyistä keskustelusta "Henkinen hyvinvointi yhteisössämme".

Kuvien henkilöt eivät liity juttuun.

Lisätietoa mielenterveyteen liittyvistä kysymyksistä:

<http://mielenterveysseura.fi>
www.insp.fi
www.apua.info
www.nyyti.fi

Lähteinä käytetty:

Kela 2002. Vaikka terveys on kohentunut, sosiaaliturvan kustannukset kasvavat Kelan näkökulma Terveys 2000 -hankkeen tuloksiin. Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 23/2002

Kristina Kunttu, Aira Virtala ja Teppo Huttunen 2004. Yliopisto-opiskelijoiden koettu terveys ja oireilu. Teoksessa Kristina Kunttu (toim.) 2004. Oireilevan opiskelijan viesti? Tutkimuksia Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2000 -aineistosta. Kela, Sosiaali- ja terveysturvan katsauksia 63/2004

Jouni Lounasmaa, Marja-Riitta Tuori, Kristina Kunttu ja Teppo Huttunen 2004. Opiskelukyky ja otteen saaminen opiskelusta. Teoksessa Kristina Kunttu (toim.) 2004. Oireilevan opiskelijan viesti? Tutkimuksia Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2000 -aineistosta. Kela, Sosiaali- ja terveysturvan katsauksia 63/2004

*Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö 2004.
www.yths.fi > Terveystietoa a-ö > Mielenterveys*

Erään opiskelijan tarina

Laurin ongelmat alkoivat jo yläasteella. Hän ei viihtynyt muiden koululaisten seurassa. Koulussa hän oli luokkansa paras, mutta perinteiset yläasteikäisten touhut viikonloppudokaamisineen eivät kiinnostaneet. Vanhemmat ja lähipiiri huomasivat pojan eristäytymisen, mutta ajattelivat sen johtuvan pahasta murrosiästä. Lauri syytti pahasta olostaan koulua ja sen ilmapiiriä ja oli tyytyväinen voidessaan jatkaa opiskelua lukiossa.

Lauri pääsi sisään arvostettuun helsinkiläiseen lukioon. Hän ei kuitenkaan ollut enää luokkansa paras oppilas vaan ympärillä oli lukuisia menestyviä lukiolaisia, joilla tuntui menevän myös koulun ulkopuolella loistavasti. Lauri oli yhä enemmän omissa oloissaan ja ajatteli jälleen, että koulu oli syynä hänen huonoon oloonsa.

”Suhtauduin asioihin joko täydellä vakavuudella tai täysin välinpitämättömästi.” Eristäytymisestä huolimatta ylioppilaskirjotukset menivät läpi ja Lauri lähti monen muun nuoren tapaan armeijaan.

Armeijassa Laurin henkinen masennus alkoi saada fyysisiä ilmenemismuotoja. ”Aamuisin tuntui täysin mahdottomalta nousta ylös. Juoksulenkit olivat myös tuskaisia”, Lauri muistelee. Armeija aiheutti menestymispaineita:

”Isäni oli käynyt reserviupseerikoulun ja korosti aina, kuinka hän oli siellä oppinut kaikki tärkeät johtamistaidot. Minusta ei kuitenkaan ollut RUKiin, mikä oli itselleni suuri pettymys.”

Palvelusajan puolivälissä Laurin äiti varasi pojalleen ajan psykiatrilta. Diagnoosi ei ollut varsinainen masennus. Lauri kertoo, että hän vielä tuolloin vähätteli ongelmiaan ja ajatteli, että monilla muilla menee varmaan paljon huonommin. Lääkäri määräsi hänelle mielialalääkettä, joka ei kuitenkaan sopinut.

”Lääkkeen sivuvaikutuksena oli lisääntynyt ruokahalu ja väsymys, ja koska olen aina ollut taipuvainen lihomaan lihoihin entisestään”, Lauri kertoo. Terapiata ei voitu aloittaa, koska armeijassa ei olisi ollut mahdollisuutta säännöllisiin psykiatrin tapaamisiin.

Armeijasta päästyään Lauri aloitti opiskelut kauppatieteellisessä yksikössä pienellä paikkakunnalla. Hän ei saanut otetta opiskelusta vaan eristäytyi lähes täysin ympäristöstään.

”Saatoin valvoa useita päiviä ja nukkua siten kerralla 16 tuntia. Olin hirvittävän kriittinen kaikkea tekemistäni kohtaan: tupakointia,

päihteiden käyttöä ja syömistä. Niin kuin *Super size me* -dokumentissa roskaruuan syöminen antoi hetkellisen hyvän olon tunteen, mutta jälkeenpäin olo oli entistä pahempi.”

Edes arkirutiineihin ei riittänyt energiaa: ”Saatoin olla pesemästä hampaita useita päiviä. Mikään ei vaan kiinnostanut.” Syksyltä ei tullut yhtään opintoviikkoa. Jälleen vanhemmat puuttuivat poikansa pahaan oloon ja varasivat ajan nuorisopsykiatrilta.

Psykiatri määräsi Laurille erästä Prozacin rinnakkaislääkettä, joka vaikutti mielialaan piristävästi. Samalla Laurin diagnoosiksi määriteltiin kasvuvaiheessa häiriintynyt minäkuva. Selvisi, ettei ongelmista ollut lopullista ulostietä ilman säännöllistä terapiaa. Mielialalääkkeet tekivät Laurille virkeämmän olon, ja ne mahdollistivat palaamisen opiskeluiden pariin. Hän joutui opettelemaan normaalin elämän

arkirutiineista lähtien uudestaan. Virkeämpi mieli aiheutti masennuksen syrjään ajamisen synkkien ajatuksien palaamiseen mieleen. Pienellä paikkakunnalla ei ollut mahdollisuutta päästä psykiatrin hoitoon, koska tarpeeksi ammattitaitoisia ihmisiä ei vain ollut. Edessä oli muutto takaisin Helsinkiin.

Myös Helsingissä psykiatrit olivat ylitöyristettyjä. ”Ei edes rahalla voinut saada säännöllistä terapiaa, mitä tilanteeni olisi vaatinut. Psykiatreja ei vain ollut”, Lauri kertoo. Vähitellen hänen kuitenkin onnistui saada haja-aikoja terapeutilta, ja ongelmista puhuminen auttoi.

Syksyllä Lauri aloitti opiskelut Helsingin kaupparakorkeakoulussa. Myös HKKK:ssa opiskelu ahdistaa välillä: ”Ihmisten pinnallisuus ärsyttää, ja väkisinkin heidän ajattelee mieltävän stereotyyppisesti vain omaa menestystään ja rahaa, vaikka totta kai järki sanoo, ettei asia ole niin yksinkertainen”, Lauri tilittää.

Hän on seurannut KY:n keskustelufoorumeilla käytyä keskustelua kylterien pahoinvoinnista, mutta ei osaa kertoa, mikä olisi keino, millä pahoinvointia tai suorituspainetta voisi yhteisössämme vähentää. ”Ongelma syntyy siitä, että koulussamme on paljon suorituskeskeisiä ja kunnianhimoisia ihmisiä. Vaikka arvosanat poistettaisiin kokonaan, opiskelijat keksisivät keinot vertailla suorituksiaan keskenään.”

HKKK ei ole ainoa paikka, missä opiskele mahdollisia ylisuorittajia: ”Monet lukiokaverini opiskelevat TKK:lla tuotantotaloutta ja he kärsivät samankaltaisista ongelmista kuin minäkin”, Lauri kertoo.

Ongelmistaan huolimatta Laurilla on ollut koko ajan kaverisuhteita. ”Osa on tiennyt ongelmistani, mutta kaikille en ole tietenkään kertonut. Mielenterveysongelmista puhuminen on edelleen tabu. Työnantajatkään eivät varmasti palkkaa ongelmista kärsintää, koska vaarana on, että henkilö sairastuu uudestaan”, Lauri harmittelee.

Jotkut kavereista ovat antaneet hänelle neuvoja parempaan oloon: ”Mikset vain ajattele positiivisemmin!” ”Luulevatko he, etten olisi jo tehnyt niin, jos se olisi ollut niin helppoa”, Lauri puuskahtaa.

Varsinaista syytä omiin ongelmiinsa Lauri ei osaa nimetä. ”Ympäriälläni on aina ollut menestyviä ihmisiä, lähinnä sukulaisia. Ehkä se on aiheuttanut minullekin kohtuuttomat suorituspainet.”

Ajoissa aloitettu vertaistuki olisi Laurin mielestä voinut ehkäistä vajoamisen syvään masennukseen. Hän kehottaakin kaikkia vastaavista ongelmista kärsiviä hakemaan apua ajoissa:

”Takaisin normaaliin elämään palaaminen syvästä masennuksesta on huomattavasti vaikeampaa, kun kaiken joutuu arjesta lähtien opettelemaan alusta.” Hänen mielestään ihmisten tulisi yrittää nauttia ihan tavallisesta elämästä niin kliseiseltä kuin se kuulostaakin: ”On lähes itsestään selvää, että moni ahdistuu huomatesaan, ettei kykene kaikkeen. Lahjakkuudesta ja kunnianhimosta oli tällaisessa tilanteessa ainakin itselleni vain haittaa. Hyvien arvosanojen saaminen tuottaa hyvän olon vain hetkeksi. Vahvaa minäkuva ei suoritusten varaan voi rakentaa.”

Lauri uskoo olevansa toipumassa sairautestaan: ”Olen lähikuukausina kokenut uskomattoman hyviä hetkiä vain ajatellessani, kuinka ihanaa ihan tavallinen elämä on. Hyvinvointi ei pohjaudu mihinkään ’isoon ja hienoon’ vaan ihan tavalliseen arkiseen hyvään, josta niin harva tajuaa nauttia.”

Haastattelun nimi on muutettu.

Tsemppipajasta hyvinvointia musiikinopiskelijoille

Teksti: Pirita Näkkäläjarvi
Kuva: KY:n arkistot

Musiikinopiskelijat jännittävät esiintymistä ja ahdistuvat kilpailussa harvoista orkesteripaikoista. Sibelius-Akatemian tsemppipajassa pyritään huippuosaamisen, suorituskyvyn ja hyvinvoinnin yhdistämiseen.

Harhakäsitys siitä, että vain kauppakorkeakoulussa olisi kilpailuhenkinen ilmapiiri, korjaantuu kuuntelemalla esimerkiksi Sibelius-Akatemian opiskelijoiden kokemuksia.

”Samaa soitinta opiskeleva kaverini ei ole enää jutellut kanssani soittamiseen ja harjoittelemiseen liittyvistä asioista sen jälkeen, kun minäkin pääsin Sibelius-Akatemiaan”, kertoo eräs solistisella linjalla tänä syksynä aloittanut opiskelija.

Sibelius-Akatemiassa vuonna 2002 tehdyn kyselytutkimuksen mukaan varsinkin esittävän koulutusohjelman opiskelijat kokivat laitoksen ilmapiirin kilpailuhenkiseksi ja stressiä aiheuttavaksi.

”Jotta saisi hyödynnettyä kaiken osaamisen täysivaltaisesti – varsinkin paineen alaisena – on psyykkisten tsemppaamistaitojen oltava kohdallaan.”

”Etenkin klassisella osastolla erilaiset psyykkisen sodankäynnin keinot ovat valitettavan yleisiä. Kilpailu siitä yhdestä vuosittain avautuvasta orkesteripaikasta on saatanallista. Sosiaalisen osaamisen kurssit ovat Akatemiassa enemmän kuin tarpeeseen”, kertoo toinen Sibiksen opiskelija.

Tsemppipaja pakollisena kurssina

Sibelius-Akatemiassa stressiä torjutaan muun muassa solistisen osaston opintoihin pakollisena kuuluvalla tsemppipajalla. Sillä pyritään huippuosaamisen, suorituskyvyn ja hyvinvoinnin yhdistämiseen.

”Useassa yliopistossa ammatilliseen sisältöön liittyvä koulutus on jo huippuluokkaa. Jotta ihminen saisi hyödynnettyä kaiken tämän osaamisen täysivaltaisesti – varsinkin paineen

alaisena – on myös psyykkisten tsemppaamistaitojen oltava kohdallaan”, tsemppipajan vetäjä, tutkija-valmentaja ja alttoviulisti Eija Mäkirintala kertoo.

Mäkirintala valmistelee väitöskirjaa huippuosaamista ja hyvinvointia integroivasta valmennuksesta Sibelius-Akatemiassa ja University of Londonissa. Hän on antanut yksityiskoulutusta myös muutamalle kauppislaiselle.

”Niin kauppislaiset kuin sibisläiset toteavat, että on osattava erottautua. Sitä varten on tunnistettava oma ammatillinen ominaislaatunsa: omat vahvuudet ja innostuksen kohteet. Pitää miettiä mihin suuntaan haluaa niitä kehittää ja miten niiden kanssa voi sijoittua ammattikentässä.”

Tsemppipajan valmennus tähtää opiskelijan kokonaisvaltaiseen voimaantumiseen.

”Valmennus pyrkii avaamaan niin mielen kuin toiminnan tasolla sellaisia näkökulmia, jotka parantavat muusikon suorituskyyä ja auttavat saavuttamaan tärkeitä päämääriä. Erityisesti esiintymistaidon kehittämiseen kiinnitetään huomiota, sillä sitä pidetään esiintyvien taiteilijoiden ammatillisena huippuosaamisena”, Mäkirintala kertoo.

”Tällä lukukaudella laitetaan yksi tärkeä asia kuntoon”

”Ensimmäisessä tapaamisessa Eija kysyi mitä ongelmia koen itselläni olevan. Sen jälkeen valitsimme yhden tärkeän asian, joka laitetaan yhdessä tällä lukukaudella kuntoon”, yksi tsemppipajan käyneistä opiskelijoista kertoo.

Tsemppipajassa jokaiselle räätälöidään oma kehityskohde ja seurataan sen edistymistä. On tärkeää liikkua konkreettisella toiminnan tasolla, jotta todellisen muutoksen saa tapahtumaan. Tavoitteiden lisäksi on myös tärkeää tehdä prosessista innostava”, Mäkirintala selvittää.

Tsemppipajan metodeja ovat ohjaajan ja ohjattavan väliset keskustelut, pienryhmäharjoitukset, videoidut esiintymisharjoitukset, ja rentoutus- ja mielikuvaharjoittelu.

”Valmennuksen peruspyrkimys on auttaa valmennettavaa tulemaan tietoiseksi omista ajatus-, tunne- ja toimintamalleistaan ja tarjota keinoja, joilla voi muokata näitä toivomaansa suuntaan. Keskeistä on oppia, miten omaa henkilökohtaista motivaatiopohjaa voi tunnistaa ja ylläpitää. Tutkimusten mukaan motivaatiolla ja hyvinvoinnilla on merkittävä yhteys.”

Tsemppipajan tulokset ovat olleet rohkaisevia.

”Valmennus on lisännyt opiskelijoiden yleistä elämänhallinnan ja tyytyväisyyden tunnetta. Esiintymistilanteet ovat helpottuneet ja haitallinen esiintymisjännitys on vähentynyt tai kokonaan poistunut valmennusprosessin myötä”, Mäkirintala toteaa.

Päättymätön matka

*Kävelin uimarannalle.
Olin tässä paikassa aikaisemminkin.
Eräänä päivänä.
Enkä muista koskaan lähteneeni pois.*

*Voinko siis sanoa, että nyt palaan,
jos jätin itseni tänne, kaikkien näiden aikojen taa.*

*Voinko siis sanoa, että nyt palaan,
jos en ole koskaan ollut muualla.*

*Täällä joku,
ja muistan hyvin kuka,
sanoi minulle,
että kaikki ne paikat joissa käy
kaikkiin sellaisiin paikkoihin jää elämään.*

*Silloin minä,
ja muistan hyvin kenelle,
sanoin että kaikki ne ihmiset jotka tapaa
kaikkiin sellaisiin ihmisiin jää elämään.*

*Eikä siinä ollut kyse rakkaudesta.
Eikä vihasta.*

Nimesi lopputeksteissä?

Teksti — Mikko Kärkkäinen

Vares, 2004 / Kuva: Solar Films

Rukajärven tie, 1999 / Kuva: Matila & Röhr Productions Oy

Kuutamolla, 2002 / Kuva: Matila & Röhr Productions Oy

Vittula, 2004 / Kuva: Solar Films

Häijt, 1999 / Kuva: Solar Films

Oletko koskaan haaveillut nimesi vilahtavan elokuvan lopputeksteissä tai unelmoinut leffafestareilla ja Cannesissa heilumisesta? Suomalainen elokuva on ollut nousussa jo pitkään ja kauppatieteellistä osaamista tarvitaan myös elokuvien tekemisessä. Joten toiveita leffaurasta ei tarvitse hylätä, vaikka näyttöleminen ei sujuisikaan. Audio-visuaalinen ala on yksi nopeimmin kasvavista teollisuuden aloista tällä hetkellä, joten luultavasti yhä useampi kauppatieteilijäkin päätyy tekemään tulosta elokuvien parissa. Kylteri kysyi kolmelta suomalaiselta elokuva-alan vaikuttajalta alasta ja kyltereiden työllistymismahdollisuuksista.

1. Miten ajauduit elokuva-alalle?
2. Mikä on elokuvien tekemisessä parasta?
3. Mitä liike-elämän taitoja tarvitset työssäsi itse eniten?
4. Elääkö elokuvien tekemisellä?
5. Mihin töihin KTM / Kauppatieteiden ylioppilas voisi päätyä elokuvien tuotannon alalla?
6. Jos elokuvien tekoon tulisi rahaa ovista ja ikkunoista, minkä tai millaisen leffan tuottaisit?

Nimi: Jarkko Hentula
Titteli: Toimitusjohtaja
Firma: Juonifilmi Oy
Ikä: 34

Koulutus: Yhteiskuntatieteiden ja taiteen ylioppilas

1. Opiskelin tiedotusoppia 90-luvun alussa eikä alan töitä ollut hirveästi tarjolla. Kaveri ehdotti, että mikset hae elokuvatuotantoon. Olin aika leffafriikki ja ajatus tuntui hyvältä, joten hain ja pääsin mukaan tekemään **Matti Kassilan** *Kaikki pelissä* -elokuva. Olin apulaisautonkuljettaja.

2. Tarinoiden kertominen ja kehittäminen.

3. Laskupäätä ja neuvottelutaitoja. Elokuvien tekeminen pyörii paljon ihmisten ympärillä, joten projektijohtaminen ja erityisesti ihmissuhdetaidot ovat kaikki kaikessa.

4. Ei, Suomessa ei voi elää pelkästään pitkiä leffoja tekemällä.

5. Lähtökohtaisesti tuotannon puolelle, tuottajaksi, markkinointipäälliköksi, tuotantopäälliköksi, tai miksei vaikka käsikirjoittamaan.

6. Ei mulla oikeastaan ole sellaista unelmaprojektia, joka veisi rahaa. Ainakaan sellaista mistä voisin julkisesti puhua. Tai ehkä mua kiinnostaisi lähteä tekemään suomalaista versiota *Braveheartista*, sellaista keskiaikaista eepistä saagaa.

Nimi: Jukka Helle
Titteli: Toimitusjohtaja
Firma: Solar Films Inc. Oy
Ikä: 42
Koulutus: KTM 1990

1. Ajauduit - osittain jopa oikea määritelmä.

Kauppakorkean ylioppilaskunnan puitteissa osallistuin Tikelon ja Promillen toimintaan. Järjestimme elokuvakerhonäytöksiä opiskelijoille ja myös teimme omia lyhytelokuvia. Toimimme myös yhteistyössä Taideteollisen korkeakoulun elokuvataiteen laitoksen opiskelijoiden kanssa ja sitä kautta osallistuin pian Taikkilaisten lopputöihin. Sitä kautta sitten päädyin oikeisiin elokuvatöihin. Välissä oli myös pari vuotta estetiikan opiskelua yliopistolla.

2. Saa työskennellä mielenkiintoisten ihmisten ja projektien parissa. Hommaan ei kyllästy.

3. Pääaineeni oli hallinto ja lisäksi opiskelin psykologiaa ja laskentatointia. Niitä kaikkia tarvitsen päivittäin. Petrattavaa on toki kaikessa ja koko ajan oppii lisää omaan ammattiin liittyvää.

4. Itse olen tienannut elantoni jo opiskelujen loppuvaiheesta asti elokuvista. Ala on laaja ja kehittyvä, ja tarjoaa monenlaisia työpaikkoja myös muille kuin taiteilijoille.

5. Todennäköisimmin juuri tuottajaksi tai isomman yksikön johtoon. Auttaa, jos hankkii koulutusta myös elokuva-alaan liittyen.

6. Juuri sellaisen, joka toisi rahaa ovista ja ikkunoista. Rahan lisäksi tarvitaan siis kristallipalloa.

Nimi: Marko Röhr
Titteli: Toimitusjohtaja
Firma: Matila & Röhr Productions
Ikä: 43
Koulutus: KTM 1985

1. Tietoisella päätöksellä. Nuorena pyörin leffakerhon toiminnassa mukana, Kauppiksenkin lähdin hakemaan niitä taitoja mitä elokuvan

tekemisessä tarvitaan. Sitten olen ollut yrittäjänä saanut tehdä lähes kaikkea mitä elokuvan tekemiseen liittyy.

2. Voi luvan kanssa tehdä kaikkea mitä äiti kielisi. Sky is the limit, eli elokuvan tekijällä ei ole oikeastaan mitään rajoituksia, kaikki on mahdollista. Elokuvia voi tehdä vaikka veden alla tai lähteä maan ääriin kuvaamaan. Tuotanto on niin moninaista, ideoiden toteuttaminen ja niukat resurssit tekevät tästä haasteen. Aina saa myös etsiä uutta, esimerkiksi kokopitkä animaatio olisi Suomessa ihan uutta.

3. Ihan kaikkea! Omat valinnat olivat aikoinaan kauppiksessa laajat humanistis-kaupalliset opinnot. Eniten hyötyä on laskennasta ja markkinoinnista ja soveltavista opinnoista.

4. Kyllä sillä elää, mutta ala on pieni ja riskialtis. Pitää olla innovatiivinen ja tehokas, jos aikoo pärjätä. Pitkien leffojen lisäksi joutuu käytännössä tekemään muitakin tuotantoja. Toisaalta elokuva-ala on hittiteollisuutta. Yksi hitti voi riittää. Tosin pohjatyötä ja track recordia joutuu luomaan, ennen kuin ehtii saamaan isompia tuotantoja. Hankaluuksia tuottavat isot alkuinvestoinnit ja harjoitusmahdollisuuksien puuttuminen. Pitää mennä suoraan täysillä mukaan. Itse olen tehnyt näitä juttuja jo 20 vuotta.

5. Tosi paljon mahdollisuuksia, esimerkiksi tuottajan assariksi, markkinointipäälliköksi tai vaikka kansainvälisiin tehtäviin, esimerkiksi yhteistuotantoihin.

6. En yhteen leffaan hassais kaikkea. Hollywood-budjetilla voisimme tehdä ison kasan hyviä elokuvia. Tuotannon tehokkuus on meillä vähän eri luokkaa.

Karhulla oli ensimmäisenä maailmassa kolme raitaa kengissään Helsingin olympialaisissa 1952.

Made in Finland: Kolmiraidat kehitettiin Suomessa

Karhun pääkonttorissa Kiteellä kuhisee. Kolme raitaa vaihdossa parista viskipullostasta? Beastie Boysit Championit jalassa? Design hiihtomonoja? Suomessa valmistettuja kenkiä? Mainostoimisto Steinmann Klinikin "hipit" pumpaavat kulahtaneeseen Karhu-brändiin uutta puhtia vanhoja kenkiä kierrättävällä Karhu Originals-mallistolla.

"Me ollaan Karhu ja me ollaan Suomesta. Me ollaan pieni yritys ja meillä on vähän massia. Jos sä diggaat meistä niin sulla on meidän mielestä enemmän kuin sillä, joka diggaa Nikesta ja miljardista dollarista", sanoo **Johannes Savolainen**, Karhu Originalsin brändijohtaja.

Vuonna 1916 perustettu suomalainen Karhu on eräs vanhimpia ja perinteikkäimpiä urheilubrändejä maailmassa. Karhu oli Pohjoismaissa 70-luvulla ykkösbrändi ja esimerkiksi 70-luvun lopulla koko Ruotsin yleisurheilumaajoukkue pukeutui Karhuun.

Omalla surullisella tavallaan Karhu on kuitenkin perinteinen suomalainen tuotetarina. Tekniset ominaisuudet ja design ovat olleet kunnossa, mutta markkinointi on jäänyt puolitiehen. Karhulla oli muun muassa ensimmäisenä maailmassa kolme raitaa kengissään olympialaisten aikaan 1952. Tarinan mukaan kolmiraidat myytiin pois parilla pullollisella hyvää viskiä ja nykyrahassa 1 600 eurolla. Karhu kehitti myös ensimmäisenä juoksukenkien ilmatyynytekniikan. Viimeisiltä vuosilta Karhu kuitenkin muistetaan parhaiten Lahden doping-skandaalista tai kävelysauvoista. Ei siis mikään maailman seksikkäin brändi.

Verta maalialueella

Karhu on osaksi lisensioitu brändi, jonka lisenssinhaltija salibandypuolella on Berner. Vuonna 2002 ilmestyi Karhun uusi salibandymailamallisto, joka totteli nimeä "Hand of Doom". Konseptin oli kehittänyt nuori helsinkiläinen mainostoimisto Steinmann Klinik, jonka käsialaa ovat myös viimeisimmät Coca Colan, Z-lehden sekä MTV Nordicin kampanjat. Salibandymailamalliston mainoksissa esiteltiin sählypallon aiheuttamia vammoja ihmisruumiissa. Sählymailan nettisivuilla pystyi pelaamaan peliä, jossa maalivahdilta ammuttiin pää irti. Perinteisen urheilumainonnan raja-aitoja rikkoneesta tuotteesta tuli menestys, joka herätti myös Karhun brändin omistavan Karhu Sporting Goodsin mielenkiinnon. Vuonna

2003 Karhu ja mainostoimisto Steinmann Klinik solmivat yhteistyösopimuksen.

"Kun me aloitettiin Karhun kanssa, niin brändi oli aika perseestä. Jengi assosioi merkin siihen, että jossain Asikkalassa papat köpöttelevät Karhut jalassa. Lähdettiin miettimään, että jengi voitaisiin saada innostumaan painottamalla Karhun historiaa vuodesta 1916. Karhu Originals oli lyhin tie myönteisessä mielessä kuluttajan pään sisälle verrattuna siihen, että alkaisi puhua jostain Prismassa olevasta perustennarista", brändijohtaja Johannes Savolainen ripittää.

Sutinaa Berliinin messuilla

"Alun perin ajateltiin, että tehdään 5 000 kappaletta Karhu Originals -mallistoa markkinointimielessä. Sitten menekki yllätti meidät täysin. Itse asiassa niin paljon, ettei me saatu tuotantoa tarpeeksi nopeasti mukaan", Savolainen valottaa Originals-malliston lähtölaukausta. Savolaisen lisäksi Karhu Originals -remmiin hyppäsivät Karhun leivissä työskentelevät markkinointipäällikkö **Harri Kangas** (aikaisemmin mm. Union Five Male), sekä designista vastaava kenkäsuunnittelija **Henrik Tuomas**.

"Karhu Originals oli vuodenvaihteessa Berliinin messuilla, jotka ovat katumuodin saralla Euroopan ykkösmessut. Sutina siellä messuilla oli sellainen, että ei tarvinnut kahta kertaa miettiä mukaan lähtemistä", muistelee Harri Kangas.

Harri Kankaan mukaan Karhu erottuu isoilla messuilla omalla tyyllillään edukseen:

"Meidän messuosasto on hyvin rujo ja simppele, ihan tarkoituksella. Sillä erottuu tosi hyvin, sillä niitä jättöosastoja on hyvin paljon. Sitten on myös näitä pienempiä osastoja, joihin on tungettu kaikkea mitä vaan keksitään ja jotka jää siksi puolivillaiseksi. Me taas lähestytään hommaa maanläheisesti, mikä on muutenkin Karhu Originalsin meininki."

Hipeille vapautta ja vastuuta

Karhu on ulkoistanut koko Karhu Originalsin markkinointi- ja brändivastuun Steinmann Klinikille. Kiinteän palkkion lisäksi koko mainostoimiston henkilökunta saa osan mainostoimiston bonuksesta, mikäli myyntikate kasvaa merkittävästi. Savolainen sanookin, että Steinmannilla kaikilla on Karhut jalassa:

"Kuinka moni suomalainen firma antaa mainostoimistolle vastuuta näin paljon mitä meillä on? Ja kun puhun vastuusta, niin se on aika paljon. Välillä pitää pistää jäitä hattuun, ettei tee ihan mitä sattuu."

Kokonaisvaltaisempi lähestymistapa on Savolaisen mukaan lääke mainosalan kriisiin:

"Jos haluaa toimia suomilähtöisesti ja Suomessa niin pitäisi miettiä kaupallistamis-aspektia enemmän eikä pohjata vain sitä, että tehdäänkö nyt yksi printti tuonne ja yksi tv-spotti tänne. Mainoshomma on knowledge-ala. Liikeidea on ihan tasan tarkkaan sama kuin henkilöstöidea. Voit höpöttää ihan mitä tahansa, mutta kyllä ne ovat ne tyypit, jotka sen tuotteen tekee."

Kaikki Karhu Originalsit valmistetaan Suomessa. Savolainen kiistää, että kyseessä on vain alkuvaiheen toimintamalli:

"Tarkoitus on, että ruvettaisiin tekemään enemmän kenkiä Suomessa. Täällä on todella pitkä kenkien tekemisen historia eli kyllä täältä tehtaita ja tekijöitä löytyy. Haluamme nimenomaan olla Suomi-tuotannon lipunkannattajia ja näin varmistaa perinteiden jatkuvuuden ja sen, että tuote on valmistettu moraalaisella tasolla ilman kyseenalaisuuksia."

"Kun me aloitettiin Karhun kanssa, niin brändi oli aika perseestä. Jengi assosioi merkin siihen, että jossain Asikkalassa papat köpöttelevät Karhut jalassa."

Millaisia ihmisiä Steinmannilla sitten on ja miten yhteistyö sujuu ehkä vähän jähmeämältä vaikuttavan katto-organisaation kanssa?

"Omasta mielestämme me ollaan ihan normaaleja. Mutta kun mennään sitten Karhun pääkonttoriin Kiteelle, niin me ollaan ihan vitun friikkejä tai hippejä. Okei hipit saa säätää Originalsin kanssa, ei me siitä oikein mitään tajuta ja kauppa käy hyvin, ne kiteeläiset ajattelevat. Siinä vaiheessa kun nämä hipit alkaisivat säätää suksien kanssa, niin sitten voisi joku Kirvesniemen Hartsa olla, että pojat pojat,

**”Jos sä diggaat meistä niin
sulla on meidän mielestä
enemmän kuin sillä,
joka diggaa Nikeä ja
miljardista dollarista.”**

mikä juttu? Siinä on haasteita, mutta se on osa tätä ammattitaitoa.”

Ei pelkästään retroa ja fashionia

Lenkkareissa on viime vuodet ollut vahvasti esillä retromuoti. Lenkkariosastot Intersporteista lähtien ovat täynnä uusintapainoksia 80- sekä 70-luvun kengistä. Kenkäryityksellehän retromuoti on lottovoitto, tuotekehittely on tehty aikoja sitten ja nyt voi kuoria vain kermat päältä. Kumpikaan herroista ei suoraan allekirjoita epäilystä retrobuumilla ratsastamisella.

”Jos miettii retrobuumia, niin siinä on jonossa kenkiä vaikka kuinka paljon, mutta harva brändi on itse keksinyt mitään. Karhu on. Klassikot muistetaan ja se tulee joko hyvän designin tai hyvän toimivuuden kautta. Tulevaisuuden klassikko on esimerkiksi String Volley, 80-luvun lentopallokenkä. Se on retrokenkä, mutta se olisi voitu tehdä ihan hyvin tänä vuonna ilman retron häivääkään”, Kangas analysoi.

Savolainen jatkaa: ”Sinänsähän Karhu tuli myöhään tähän retrohommaan, mutta ei me nähdäkään, että me ollaan retro sillä tavalla millä me ymmärretään muotia. Me nähdään, että tämä on tapa kertoa mielenkiintoisella tavalla Karhun historiaa. Ja nämä kengät ovat urheilijälähtöisiä. Nämä ovat siis aitoja kilpailuskloboja eikä mitään muotikenkiä. Pelkonahan on, että tässä mennään liikaa fashion-puolelle. Sillä mä tarkoitan sitä, että mä nyt soittaisin jollekin muotipirkolle, joka kertoisi, että vaalensininen on kuulkaa nyt se väri. Sitten ostettaisiin Kiinasta kolmen taalan kenkä ja tehtäisiin siitä vaaleansininen. Meillä pitää olla se luonne ja historia mukana.”

Kohteena tiedostavimmat sneaker-kaupat

Suomalainen markkinointi ei saa Steinmannin porukalta korkeita arvosanoja.

”Suomessa ei ole koskaan tarvinnut kelata kaupallistamista millään lailla. Jollei tavara ole mennyt Suomessa kaupaksi aikoinaan, on käännetty juna itään ja myyty Neuvostoliittoon. Siellä se meni. Tuotteen tekemisen historia

Karhu Originalsin brändijohtaja Johannes Savolainen, Steinmann Klink.

on, mutta siihen se jääkin”, Savolainen ruotii ja Kangas komppaa: ”Suomalainen tuotemarkkinointi on sääliä. Siihen haluamme ehdottomasti tehdä parannuksen. Haluamme liputtaa reilusti sitä, missä Suomi on ollut vahva aikoinaan.”

Karhu Originals onkin lähtenyt rohkeasti ulkomaille ja tällä hetkellä mallistoa saa 18 eri maasta Färsaarista New Yorkiin. Selkeää näkemystä pidetään tärkeänä.

”Jos me oltaisiin niin kuin joku Espoo, joka juoksee jokaisen vihreän villapaidan perässä, niin ei oltaisi päästy mihinkään”, Savolainen tykittää. Yhteistyötahot on valittu tarkkaan ja

kauppojen joukossa on niin fashion-liikkeitä kuin underground-sneakerputiikkejakin.

”Me halutaan löytää tiedostavimmat kaupat, joilla on muutakin annettavaa kuin vain ne perus Niket ja Addut hyllyssä. Sneakerkaupoista suurin osa on niitä, jotka tulevat vasta seuraavassa aallossa. Me emme halua olla missään toisessa aallossa eikä hiihdetä perässä”, Kangas valottaa valintaprosessia.

Onko suomalaisella sporttibrändillä sitten annettavaa maailmalle?

”Siellä on selkeästi tilausta nyt, varsinkin kun Nike osti Conversen. Converse oli tavallaan kapinallinen merkki tyypeille, jotka halusivat olla cooleja eikä tukea kapitalistista

meininkii. Monet eivät välitä, että Converse on Niken mutta Ramonesin jätkät varmaan-kin välittäisivät. Tällöin vaihtoehtona voi olla Karhu”, Savolainen spekuloi.

Karhut postissa Beastie Boysille

Mittavien sponsorointisopimusten sijasta Karhu luottaa vanhoihin tähtiin sekä guerrilla-markkinointiin. Viidakkorumpu onkin soinut ympäri maailmaa ja esimerkiksi japanilainen Switch-lehti tuli varta vasten haastattelemaan Originals-porukkaa Helsinkiin. Vanhat urheilijätähdet ovat lähteneet innolla mukaan ja ”Karhu Teamissa” on hyvinkin värikkäitä henkilöahmoja kuten kiekonheittäjäaikoni **Ricky Bruch** sekä koko vuoden 1920 Suomen keihäsjoukkue.

Savolainen selventää Karhu Teamin funktiota: ”Karhu Teamilla haetaan rehellisyyttä ja ne heput sopii tähän brändiin yksi yhteen. Me

”Suomalainen tuotemarkkinointi on säälittävää. Siihen haluamme ehdottomasti tehdä parannuksen. Haluamme liputtaa reilusti sitä, missä Suomi on ollut vahva aikoinaan.”

ollaan positiivisessa mielessä vähän luusereita, pilke silmäkulmassa. Makeintahan tässä hommassa on, että joukossa on myös yksi Suomen Tasavallan presidentti.”

Historiallisten hahmojen lisäksi Karhuja annetaan tämän päivän ”mielipidevaikuttajille”. Guerrilla-markkinointiahan harrastavat kaikki katumuotimerkit, onko siitä mitään hyötyä?

”Me ei työnnetä näitä meidän juttuja. Jos se tyyppi diggaa meistä ja me digataan sitä, niin se on hyvä setti. Tästä hyvänä esimerk-

kinä on Beastie Boys. Ajateltiin, että ne ovat cooleja jätkiä ja niiltä on pian levykin tulossa. Pistettiin menemään niille kirje, jossa luki, että me digataan teistä ja että meillä on ihan hyviä sneakereita, diggaisitteko näistä. Sitten tuli kirje levy-yhtiöltä, että Ad-Rock haluaisi tämän ja tämän kokoiset Championit Tukholman vip-keikalle. Laitettiin kengät menemään ja Ad-Rock oli sen keikan ja TV-haastattelun ne jalassa. Seuraavana päivänä tuli taas maili levy-yhtiöstä, että muiden jäbien koot ovat seuraavat ja saisiko ne New Yorkiin ennen toukokuun 10. päivää, että ne saisi kengät katukeikalle mukaan. Se oli hyvä juttu”, Savolainen hehkuttaa.

Suomalaista ilosanomaa eteenpäin

Harri Kankaan mukaan Karhun back-katalogissa riittää vielä ammennettavaa moniksi vuosiksi. Onhan Karhu ehkä Adidasta lukuun ottamatta monipuolisimpia urheiluvalmistajia maailmassa. Aikoinaan Karhun katalogissa on ollut perinteisten urheilutekstiilien- ja välineiden lisäksi kokonaisia jumppasaleja puolapui- neen päivineen. Karhu Originalsien visiona on tuoda kenkä ensimmäiseksi markkinoille sellaisena kuin se on ollut historiassa, ja mikäli tuote osoittautuu kaupalliseksi menestykseksi, niin kenkää voidaan varioida uusilla väreillä ja materiaaleilla. Mallistopuolella on myös tulossa muita kuin lenkkareita ja Steinmannin toimiton pöydällä pyörii erehdyttävästi hiihtomonoa muistuttava kenkä, josta ”ei saa hiiskua”.

Jos miettii Karhun kasvupotentiaalia, niin jalkineiden markkinat kasvavat, koska niitä käytetään joka paikassa, Kangas sanoo ja kiteyttää Karhun tulevaisuuden tavoitteet:

”Toivottavasti ollaan tulevaisuudessa sellaisessa asemassa, että tehdään hyvin kauppaa ja on saatu vietyä eteenpäin suomalaista ilosanomaa”.■

Karhu Teamin kerma

Uusien urheilutähtien sijasta Karhu luottaa mainonnassaan vanhoihin pääasiassa 70-luvun tähtiin. Niin kutsutussa ”Karhu Teamissa” on erilaisia urheilijoita laidasta laitaan, seuraavassa kolme värikkäintä esi-merkkiä:

1. Ricky Buch

Tämä ”Malmön karhuna” tunnettu kiekonheittäjä-showmies oli ilmeisesti ensimmäinen skandinavialainen urheilija, joka käytti testosteronia. Urheilu-uransa jälkeen hän näytteli tanskalaisissa pehmoPornoleffoissa ja toimi myös laulajana.

2. Urho Kekkonen

Suomen legendaarinen presidentti oli myös kova urheilumies ja korkeushypyn Suomen mestari 1924. Urkki urheili Karhuissa myös valtiopäämiesaikanaan. Kiipesi palmuun valtiovierailulla.

3. Martti Vainio

Talonmies antoi kamaa ja Martista tuli ehkä Suomen kaikkien aikojen tunnetuin douppaaja. Nykyään johtaa Lomakouhero- nimistä viihdekeskusta ja on päässyt lööp-peihiin **Jasmin Mäntylän** kanssa.

Karhun markkinointipäällikkö Harri Kankaan kolme legendalenkkaria Karhun ulkopuolelta:

1. Converse Chuck Taylor

Kenkä, joka voittaa muut. Tuntui kyllä pahalta, kun Nike osti Conversen.

2. Puma Super basket

Ihan jo pelkästään vanhana Sonic Youth -fanina. Kun **Thurston Moore** sporttaili näillä, niin pakkohan ne oli hankkia.

3. Adidas Jaguar

Kersana kun nää oli jalassa, niin ne olivat sen hetken tärkeimmät kengät.

Nimi: Tuomas Pollari

Ikä: 28

Syntymäpaikka: Kauhava

Kotikunta nyt: Zürich

Valmistuminen KTM:ksi: kesäkuu 2004

Opintoviikot: noin 210

Pistekeskisarvo: 75

Pääaine: International Business

Sivuaineet: Laskentatoimi

Kieliopinnot: espanja 18 ov, englantia ja ranskan perusteet

Muut opintokokonaisuudet: CEMS

Gradun otsikko: The Role of Venture Capitalist as a Facilitator of Internationalisation

Toimeksianto: PCA Infocom Financelle

Gradun tekemiseen käytetty aika: 11 pitkä kuukautta

Gradun arvosana: 80

OPINTOJEN ETENEMINEN

1. Vuosi

Syksy: opintoviikkoja suoritettuna: 26

Kommentteja: Aloitin vanhalla English Trackilla, jolloin vielä tehtiin perusopinnot vuoden sisään puolentoista vuoden sijasta. Koska KY-syksy oli täynnä hulinaa, kuittasin univelat luennoilla saavuttamalla ”vuoden pilkkijä” -arvosanan.

Kevät: opintoviikkoja suoritettuna: 34

Kommentteja: Reputin tilaston kurssin, koska en voinut jättää Boston Promenade -kuntista väliin.

2. Vuosi

Syksy: opintoviikkoja suoritettuna: 36

Kommentteja: Järkytin syvästi ensimmäisestä massaluennosta, joita ei English Trackilla ollut. Jengi pääkoulun luennolla käyttäytyi siellä kuin ala-asteella.

Kevät: opintoviikkoja suoritettuna: 56

Kommentteja: Malesiassa opiskelu sujui tosi hyvin ja kurssien vaikeustaso oli todella sopiva.

3. Vuosi

Syksy: opintoviikkoja suoritettuna: 78

Kevät: opintoviikkoja suoritettuna: 102

Kommentteja: Palasin Suomeen ja KY:lle.

4. Vuosi

Syksy: opintoviikkoja suoritettuna: 122

Kommentteja: Olimme Actin voimin Riot Entertainmentillä exculia. Olin niin fiilareissa langattomasta mellakka-firmasta, että päätin tehdä kandintyöni ko. firmasta otsikolla ”The Successful Internationalisation of Finnish Wireless Small- and Medium -Sized Wireless Enterprise”. Kehuin Riot-E:n maasta taivaseen ja kuittasin sempustani 90 pistettä.

Kevät: opintoviikkoja suoritettuna: 132

Kommentteja: Kevään helmi oli ihan ehdottomasti **Jesus Bellen** (temperamenttinen espanjalainen) pitämä *Doing Business in Latin America*. Jesus meinasi ottaa pulttia kun tulimme myöhässä tunnille. Selitimme, että meidän täytyy opetella totuttautumalla latinalaiseen aikakäsitykseen. Opettaja kehui sen jälkeen kuinka hyvin omistauduimme aiheelle.

5. Vuosi

Syksy: opintoviikkoja suoritettuna: 166

Kommentteja: Suoritin kypsärin Riot Entertainment -sempustani ja otin kandidaatintyön ulos. Syksyllä gradu ja pari espanjan kurssia.

Kevät: opintoviikkoja suoritettuna: 171

Kommentteja: Gradu valmistui.

6. Vuosi

Syksy: opintoviikkoja suoritettuna: 186

Kommentteja: Gradun arvonsanani 85 pöyristyttävästi pyöristetään alas 80:een.

Tein syventävää työharjoittelua Meksikossa.

Kevät: opintoviikkoja suoritettuna: 202

Kommentteja: Tein 16 opintoviikkoa Italiassa, joka oli lähinnä kieli- ja kulttuurikylypyvaihto.

7. Vuosi

Syksy: opintoviikkoja suoritettuna: 210

Kommentteja: Palaan HKKK:lle CEMS-opintojen pariin.

Kevät: opintoviikkoja suoritettuna: 210 (+16 CEMS:iä jotka eivät ehdi tutkintotodistukseen)

YKSITTÄISET KURSSIT

Helpoin kurssi: *Latinalainen Amerikka -tietous*; teimme syventävän tutkielman Brasilian karnevaaleista.

Vaikein kurssi: Kaikki logistiikan kurssit: ei kannata lisätä kärsimystä elämäänsä ottamalla niitä.

Paras kurssi: Peter Kellyn *Venture Capital*. Hauska rahoituksen kurssi, jossa opitaan miten rahaa tehdä ansaitsematta siitä penniäkään. **Armi Sakari-Weltheimin** *Ranskan peruskurssilla* opin paljon eri kielistä ja etenkin siitä miten englantia on kopioinut ranskaa.

Vaihto-opiskelu: Malesiassa opiskelu ja yhdistetty työharjoittelu.

Boccon, Italia.

Barcelona, CEMS-vaihto.

KY-TOIMINTA:

Ylioppilaskuntatoiminta:

Kauppiksen porvarien ja E.T. Clubin tiedottaja 1998. Dammarien suluttaani 1997. Lehmänkauppojen kirjoittaja ja edustajiston varajäsen 1997–1998. Tutor 2000; ryhmä Tuomaan Enkelit kokoontuu yhä edelleenkin. Ulkkaritutor ja ”Yogi” syksy 2003. CEMS Clubin Corporate Task Responsible 2003 ja Edarin jäsen vuoden 2003–2004. Kv-viikon osanottaja Varsovassa 2000 ja Göteborgissa 2001. Osallistuin Aegeen kesäyliopistoihin Valenciassa 2001, Torinossa 2002 ja Belgradissa 2003. Lisäksi olen esittänyt Reilun kaupan

Banaanin Kehy-jaoston järjestämissä maistiaisissa.

Arvioitu osallistuttujen kuntisten määrä: Noin 30. Aina ollessani Suomessa olen yrittänyt niissä käydä.

TYÖKOKEMUS

Kesätyöt opiskeluaikana:

1. vuosi: Karkin ja matkamuistojen myymistä turisteille Suomenlinnassa
2. vuosi: Malesiassa työharjoittelu
3. vuosi: Los Angelesissa, konsulaatin harjoittelussa
4. vuosi: Väänsin gradua PCA Infocom leivissä.
5. vuosi: Aloitin Meksikon Finprolla heinäkuussa.
6. vuosi: En löytänyt kesäduunia, niinpä hain elämäkokemusta kaksi kuukautta Eurolines: n Europassilla.
7. vuosi: Hain duunia ja menin Serbiaan AEGEE:n kesäyliopistoon kesällä 2004. Elokuussa sain tuottajan työn RedLynxillä.

Osapäivätyö opiskeluaikana:

1. vuosi: Avoimen korkeakoulun iltavahtimestarina silloisessa kansainvälisessä keskuksessa (nykyinen kirjasto).
2. vuosi: Myin vähän aikaa leipää ja leivonnaisia Stockmannin herkussa. Sitten löysin Malesian harjoittelupaikan ja aloin markkinoidaan Malesian vaihtoja muille opiskelijoille.

Malesiassa oloa pidin kokoaikatyönä: autoitin paikan päällä suomalaisia ja saksalaisia opiskelijoita sekä proffia.

3. vuosi: Olin vielä Malesiassa puoli vuotta.
4. vuosi: Tein paluun Stockalle.
5. vuosi: Tuurasin kaveria valmennuskurssin matikan opena.
6. vuosi: –
7. vuosi: –

Kokopäivätyö opiskeluaikana:

Finpron työ Meksikossa oli kokopäivätyötä. Tein selvityksen suomalaiselle firmalle paikallisen tuotantolaitoksen perustamiskustannuksista. Firma ei tietääkseni ole sinne vieläkään tuotantolaitosta perustanut, mutta firman arvo on kolminkertaistunut pörssissä.

Nykyinen työpaikka:

Nykyinen työnantaja: RedLynx, Sveitsi
Titteli: Interaktiivisen TV-show:n tuottaja
Palkka: SEFEn alkupalkkasuosituksen mukainen
Lähetettyjen työhakemusten määrä ennen työpaikkaa: Yli 40
Työhaastattelujen lukumäärä ennen työpaikkaa: Kaikkien työhaastattelujen määrä on siinä 15.

Tuomaksen vinkit nykyisille tieteenharjoittajille

1. Kauppiksen vaihto-opiskeluista kannattaa ottaa kaikki irti. Jos on rahkeita ja resursseja niin kaksi vaihtoaakin kannattaa. CEMS vaihdon kannattaa olla sen jälkimmäinen, koska kieli kannattaa opetella ennen itse CEMS-vaihtoa. Ja CEMS-kielikokeet kannattaa tehdä ulkomailla, koska Suomessa syynätään joskus ihan liikaa pikkuasioita ilman realistista kuvaa vaaditusta tasosta.

2. Kun Kauppiksesta valmistuu, kannattaa olla selkeä suunnitelma mitä haluaa tehdä. Valmistujais-bileet ja sukulaisten olalle taputellut eivät ole riittävän painavia syitä. Kannattaa olla suojaopiskelupaikka jossain muussa yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa, jos ei ole duunia. Parempi olla opiskelija kuin työtön. Itse valmistuin sen takia, että olisi helpompaa saada työtä. Olin kuitenkin suojannut selus-

tani opiskelupaikalla tietokäsittelytieteellä Helsingin yliopistossa.

3. Hae ja tee duunia, josta itse tykkäät. Älä välitä vaikka muut ovat Mäkkärin konsulentteja tai alistuvat Goldman Sucks -pankkiiritalojen valkokaulusorjiksi. Pienen firman leivissä voit oppia paljon enemmän kuin isomman. Ja KTM:stähän on moneksi.

4. Ota kandin paperit ulos ennen KTM:ää. Tämä helpottaa asemaasi kansainvälisillä työmarkkinoilla: firmojen tutkintovertailuviidakossa tajutaan, että sinullahan on ylempi korkeakoulututkinto. Samalla olet vertailukelpoinen tulevien KTM:ien kanssa, joilla kaikilla tulee olemaan jo kaksi tutkintoa.

5. Kannattaa hyödyntää kaikki mahdollisuudet

kontaktien luomiseen ja työmarkkinoihin. Rekrytointimessut, KY:n teemaillat ja eri kerhojen yrityssuhdehässäkät, mentorointi, venture cup-illat ja messut ovat hyviä tapoja kontaktien luomiseen. Rekrymessujen ongelmana on se, että kaikilla on haku päällä ja yleisin yritysten vastaus opiskelijoille on: ”Täytämme Internet-hakemus”. Niinpä kannattaa käydä muilla messuilla, kyselemässä ja tutustumassa ihmisiin.

6. Jos täyttää yleisen työhakemuksen, kannattaa tutustua firmaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja miettiä mitkä ovat firman tulevaisuuden haasteet ja missä tämä kasvaa. Esimerkiksi jos firma on Aasiassa ja sinulla on Aasian kokemusta, korosta sitä.

Kenen aivot?

Yhä suurempi osa työtehtävistä perustuu tiedon luomiseen, hallintaan ja käsittelyyn. Rajaviivaa yrityksen omistaman ja yksilön henkilökohtaisen osaamisen välille on joskus mahdotonta vetää. Voiko yritys omistaa työntekijöidensä aivot?

Nykyisin yhä useampi työntekijä törmää työso-
pimusta allekirjoittaessaan salassapitosopimuk-
siin ja määräyksiin kilpailukielloista. Tiedosta
ja osaamisesta on muodostunut monen yrityk-
sen pääasiallinen kilpailuedun lähde ja kriittinen
tuotannontekijä.

Yrityksen kannalta osaavan henkilöstön
rooli on ongelmallinen – toisaalta se on riip-
puvainen työntekijöidensä osaamisesta, samalla
suurin osa tietovuodoista tapahtuu entisten
tai nykyisten työntekijöiden kautta. Helsingin
kauppakamarin ja Uudenmaan liiton yritystur-
vallisuustutkimuksen mukaan 17 prosentissa
tutkimuksessa mukana olleista yrityksistä en-
tiset työntekijät ovat kopioineet tietoja ennen
siirtymistään yrityksen palveluksesta. Lähes
puolet yrityksistä piti tämänkaltaisen tietovuod-
on riskiä suurena, vaikkakaan vuotoa ei ollut
vielä tapahtunut.

Työntekijän rooli hankala

Toisaalta osaavan työntekijän rooli saattaa olla
vielä hankalampi. Työntekijä on työsuhteensa
aikana velvollinen pitämään työnantajansa toi-
mintaa koskevat keskeiset seikat, niin kutsutut
liike- ja ammatissalaisuudet, omana tietonaan.
Rikkoessaan salassapitovelvollisuutensa työntekijä
voidaan tuomita vahingonkorvauksiin.

Laki ei määrittele liike- ja ammatissalai-
suuden sisältöä, vaan asiat määritellään salai-
siksi tapauskohtaisesti. Salaisuuksiksi voidaan
määritellä esimerkiksi taloudelliset ja tekniset
tiedot sekä tiedot työmenetelmistä, tietokone-
ohjelmista, tuotantomääristä, erilaisista
kaavoista ja asiakasrekistereistä sekä yrityksen
organisaatiota, sopimuksia, markkinointia tai

hintapolitiikkaa koskevat tiedot ja tekniset
liikesalaisuudet.

Salattavalla kohteella tulee olla taloudellista
arvoa liiketoiminnalle ja sen tulee olla yrityksen
kilpailun kannalta keskeistä tietoa. Yrityksen
tulee selkeästi osoittaa, että tietty asia on pi-
dettävä salassa ja salattavan tiedon on oltava
suojattu ulkopuolisilta.

Lain mukaan työntekijä saa vapaa-ajallaan
tehdä oheistyötä, kunhan tästä ei aiheudu
vahinkoa ensisijaiselle työnantajalle. Siihen,
arvioidaanko esimerkiksi sivutyö työnantajan
toimintaa vahingoittavaksi, vaikuttavat hen-
kilön asema yrityksessä, tehdyn työn luonne
sekä alan kilpailutilanne. Ylemmässä asemassa
olevan henkilön uskollisuusvelvollisuus on
laajempi ja oikeudet harjoittaa kilpailevaa toi-
mintaa rajoitetummat.

Tilanne työsuhteen jälkeen

Esimerkkitilanteita:

*"Työntekijä irtisanoutui ja meni kilpailijan
palvelukseen. Tätä ennen hän oli kopioinut
yrityksen kustannuslaskelmatietoja, toiminta-*

*suunnitelmia sekä kone- ja laitteistopiirustuksia
tietovälineelle, jonka antoi kilpailevan yrityksen
käyttöön. Taloudelliset vahingot edelliselle työn-
antajalle olivat merkittävät. Henkilö tuomittiin
yrityssalaisuuden rikkomisesta ja kilpailevan
yrityksen toimitusjohtaja yrityssalaisuuden väärin-
käytöstä."*

*"Yrityssalaisuuden rikkomisesta tuomittiin
niin ikään henkilö, joka irtisanoutui ja perusti
itse saman alan yrityksen. Hän yritti varmistaa
uudet asiakassuhteet kopioimalla entisen työn-
antajansa asiakasrekisterin. Tekijälle tuomittiin
lisäksi tuntuva vahingonkorvausvelvollisuus
ja velvoite palauttaa kopioitu materiaali."*
(Teollisuuden ja Työnantajien opas)

Entä jos tilanne olisikin tällainen:

*"Työntekijä irtisanoutui ja meni kilpailijan
palvelukseen. Tätä ennen hän oli oppinut työ-
säoloaikanaan monia yrityksen ydintoiminnan
kannalta keskeisiä taitoja sekä kehittynyt alansa
ammattilaiseksi osana osaavien ammattilaisten
yhteisöä. Nämä taidot hän vei mukanaan kil-
pailevan yrityksen käyttöön. Taloudelliset vahin-
got edelliselle työnantajalle olivat merkittävät."*

Henkilö tuomittiin opitun soveltamisesta ja siten inhimillisen pääoman varastamisesta ja kilpailevan yrityksen toimitusjohtaja työntekijän osaamisen hyödyntämisestä maksamaan siirtokorvauksia aiemmalle työnantajalle.”

”Aivojen käyttämisestä tuomittiin niin ikään henkilö, joka irtisanoutui ja perusti itse saman alan yrityksen. Hän yritti varmistaa uudet asiakassuhteet lähtemällä kaljalle aiempien asiakkaidensa kanssa, jotka olivat myös hänen vanhoja kauppakavereitaan. Tekijälle tuomittiin lisäksi tuntuva vahingonkorvausvelvollisuus ja velvoite rikkoo ystävyyssuhteensa.”

Ihminen oppii koko ajan ja kaikkialla. On mahdotonta, tai ainakin hankalaa, erottaa työpaikalla hankittua tietoa muualla omaksumasta. Työntekijä on kokemustensa myötä oppinut toimivan tavan työskennellä, jota hän voisi käyttää myös seuraavassa työpaikassaan, jonka tarjoaa mahdollisesti kilpaileva yritys.

Lähtökohtaisesti työntekijällä ei ole minikäänlaisia työsopimukseen perustuvia velvollisuuksia työsuhteen päättymisen jälkeen entistä työnantajaansa kohtaan. Perustuslaki turvaa jokaiselle oikeuden tehdä työtä, ja työntekijällä tulee olla mahdollisuus käyttää hyväkseen aiemmissa työsuhteissaan omaksumiaan tietoja ja taitoja.

Työsuhteen päättymisen jälkeen tapahtuvaa tietovuotoa yritetään estää erilaisilla salassapitosopimuksilla. Salassapito- ja kilpailukieltosopimukset kohdistuvat työsuhteen päättymisen jälkeiseen aikaan ja niiden tarkoituksena on jatkaa työntekijän salassapitovelvollisuutta ja kieltoa kilpailevaan toimintaan. Sopimusten pääasiallisena tavoitteena on turvata työnantajan liiketoimintamahdollisuudet ja kilpailuetu alalla.

Mutta mikä on salassapitosopimus? Salassapitosopimuksesta ei ole laissa säännöksiä. Teollisuuden ja Työnantajien yrityksille suunnatun tietoturvaoppaan esimerkissopimus ei koske tietoja, jotka: ”ovat olleet todistettavasti allekirjoittaneen hallussa ennen sitoumuksen voimaantuloa (koulutus, kokemus, tietotaito); ovat yleisesti tunnettuja ennen sitoumuksen voimaantuloa; tulevat yleisesti tunnetuksi työsuhteen aikana tai sen jälkeen ilman allekirjoittaneen tai kolmannen osapuolen luvattonta toimintaa tai laiminlyöntiä”.

Kilpailukiello rajoittaa kilpailijalle siirtymistä

Entä miten tulisi suhtautua vaatimuksiin olla tekemättä saman alan töitä esimerkiksi tietyn ajanjakson ajan työsuhteen päättymisen jälkeen? Salassapitosopimukseen saattaa sisältyä erityinen kilpailukiello. Kiellon avulla aiempi työnantaja pyrkii rajoittamaan työntekijän

siirtymistä kilpailevan yrityksen palvelukseen tai aloittaa itse kilpailevaa liiketoimintaa.

Kilpailukieltosopimuksen avulla voidaan työnantajan näkökulmasta myös pyrkiä suojaamaan henkilöstöön ”sijoitettuja” koulutusinvestointeja. Jos työntekijän kouluttamisella on tavoiteltu tietyn työn vaatiman erityisosaamisen kartuttamista, ei sijoitettuja panoksia haluta päästää kilpailijan käsiin.

Kilpailukieltosopimus voi sisältää myös vahingonkorvauksen korvaavan määräyksen sopimussakosta, joka saa enimmäismäärältään vastata työntekijän työsuhteen päättymistä edeltäneen kuuden kuukauden palkkaa. Ilman korvausta kilpailukiello voi kestää korkeintaan kuusi kuukautta. Kestoa voidaan pidentää enintään vuodeksi, jos työntekijälle maksetaan korvaus, jonka tulisi vastata noin kuuden kuukauden kilpailukiellon ylittävän ajan suhteellista ansionmenetystä.

Työntekijän asema ja työtehtävät vaikuttavat kilpailukielloon, joka tulisi laatia vain erityisen painavasta syystä. Esimerkiksi suunnittelu- ja kehitystehtävissä toimivilla työntekijöillä voidaan olettaa olevan tietoa, joka vaikuttaa olennaisesti yrityksen etuun, jolloin kilpailukiello on perustellumpi. Rajoitukset kilpailukielloajan pituudesta ja sopimussakon suuruudesta eivät sellaisinaan koske johtavassa asemassa olevaa työntekijää.

Perusteettomasti, ilman ”erityisen painavaa syytä” tehty kilpailukieltosopimus on mitätön. Puolen vuoden ylittävä, korvaukseton aika tai yli vuoden mittainen kilpailukiello eivät velvoita työntekijää. Jos työsuhde on päättynyt työnantajasta johtuvasta syystä, ei kilpailukieltosopimus ole sitova.

Kenen pääoma?

Yrityssalaisuuden määräykset korostavat salattavaa tietoa ja toisaalta kilpailevaa toimintaa, mutta mainintoja tietotaidosta ei juuri ole. Yrityksen osaaminen syntyy kuitenkin yhä useammassa tapauksessa työntekijöiden asiantuntevuudesta, jonka määrittäminen yrityksen yksityisomaisuudeksi on vähintäänkin kyseenalaista. Asiantuntijuus puolestaan kasvaa yhteisössä, mutta organisaatio järjestelmänä ei opi tai osaa mitään, vaan sen jäsenet. Rajaviivaa yrityksen ”omistaman” ja yksilön henkilökohdaisen osaamisen välille on mahdotonta vetää. Toisaalta, kone ei voi kävellä pois yrityksestä, ihminen voi.

Lähteet:

Työsopimuslaki 3 luku, 3§–5§

Tiitinen, K. & Kröger, T. 2002. Työsopimuslaki 2001.

Ovatko yrityksesi tietoriskit hallinnassa? PKT-yritysten tietoturvaluottelu. 1998. Teollisuuden ja Työnantajain keskusliiton julkaisuja.

Kauppakamarin yritysturvallisuustutmus. 18.8.2004. www.helsinki.chamber.fi

Yrityksen osaamispääoma

Teksti: Mari Simola

Haastattelussa muun muassa yritysten osaamispääomaa Hankenilla tutkinut professori Guy Ahonen.

Mitä on osaamispääoma?

Yrityksen osaamispääomalla tarkoitetaan sen aineetonta varallisuutta, joka vaikuttaa yrityksen tuottavuuteen. Henkinen pääoma koostuu yrityksen henkilöstön inhimillisestä toimintakyvystä ja siihen on mahdollista vaikuttaa koulutuksella. Rakenteellinen pääoma sisältää yrityksen järjestelmät ja rakenteet (esim. IT-infrastruktuuri ja yrityskulttuuri). Suhdepääomaa ovat yrityksen suhteet sidosryhmiin ja maine eli brändi.

Miten osaamista voidaan mitata?

Suuntaa-antava arvo osaamispääomalle saadaan, kun yrityksen markkina-arvosta vähennetään sen kirjanpitoarvo; laskennallisessa

mielessä osaamispääoman arvostus on siis lähellä yrityksen goodwill-arvoa.

Yrityksen henkisen pääoman arvolle voidaan lähteä etsimään laskukaavaa vähentämällä yrityksen markkina-arvosta sen rakenteellinen arvo ja brändiarvo eli järjestelmä- ja mainontakustannukset.

Mikä on yksilön henkisen pääoman merkitys?

Yrityksen tavoitteena on maksimoida rakenteellista, pysyvää pääomaa. Tähän pyritään esimerkiksi vaikeuttamalla tietotaidon siirtämistä organisaatiosta toiseen käyträmällä yrityskohdittaisesti räätälöityjä tietokantaratkaisuja.

Yrityksen näkökulmasta yksilön osaamisen kasvattaminen vaikkapa kouluttamalla maksaa. On siis luonnollista, että yritys pyrkii pitämään investoimansa pääoman yrityksessä. Kokemuksen kautta opituille taidoille ja tiedoille yrityksen on kuitenkin kohtuutonta alkaa määrittämään hintaa.

Pelkistetysti ero yksilön henkisen ja yri-

tyksen rakenteellisen pääoman välillä on, että henkinen pääoma seuraa sinua lähtiessäsi kotiin työpaikalta, rakenteellinen pääoma on osa yritystä.

Lue lisää:

Aineettoman pääoman mittaaminen ja raportointi. 2001. Kauppa- ja teollisuusministeriön julkaisuja 7:2001.

www.nordika.net

Pankkiirin pakkoloma

Teksti: Simo Vassinen

On muitakin tapoja saada sitä paljon puhuttua "aikaa itselle" kuin pyöräyttää taaperoisia tai heittäytyä sapatille. Kun senioritason investointipankkiiri vaihtaa lafkaista toiseen, loman tarvetta ei kysellä, vaan se tulee kaupan päälle – halusipa sitä tai ei.

Yritysmallmassa puhutaan niin karanteenista, lock-up:ista kuin pakkolomastakin. Tylsempiä lakitermejä käyttäen puhutaan kilpailukieltolausekkeesta. Työntekijä ei voi tuosta vain loikata naapurin tiimiin, vaan työsopimus edellyttää ensin ottamaan aikalisän, joka voi olla puolikin vuotta. Jotkut aikalisät ovat jopa vuoden mittaisia, mutta silloin on kyse jo suuren luokan high-rolleista. Asetelma ei ole ohjeellinen suositus tai ex-työnantajan harras toive vaan ihan oikea kielto. Tehonsa kielto saa sopimussakosta, joka saattaa vastata jopa puolen vuoden palkkaa.

Työvelvoite loppuu sillä sekunnilla, kun henkilö ilmoittaa vaihtavansa maisemaa. Seuraa välitön reaktio: tiedonsaanti on pysäytettävä ja firma varmistaa, ettei väistyvä työntekijä saa enää minkäänlaista faktaa meneillään olevista tai tulevista projekteista. Käytännössä tämä tar-

koittaa sitä, että irtisanoutuneella on puolisen tuntia aikaa kerätä romppeensa työpöydältään. Saattajankin voi saada ulko-ovelle.

Investointipankkiiri Jouni, 45, kertoo, että corporate finance -taloissa ja investointipankeissa henkinen pääoma on ehdoton ykkösresurssi. Ykköspelurit pyritään sitouttamaan useamman nollan bonuksilla ja palkkajärjestelmillä. Usein nämä toimivatkin tarkoituksenmukaisesti. Vaihtelunhalu saattaa kuitenkin ajaa työpaikan vaihtoon, koska työstä pitävä työntekijä etsii alati uusia haasteita. Kun lähtö tulee, se ei tule halvalla. Uuden työnantajan pulittamat signing fee:t allokoituvat helposti vanhan pomon tasakuun sopimussakon muodossa. Summat, joista puhutaan, ovat tähtitieteellisiä.

Pakkoloma koetaan rangaistuksena

Muutaman kuukauden palkallinen työkielto ei kuulosta hassummalta vaihtoehdolta. Asiasta voidaan kuitenkin olla montaa mieltä. "Todelliset avainhenkilöt ovat luultavasti luonteita, jotka aina asettavat työnteon vapaa-ajan

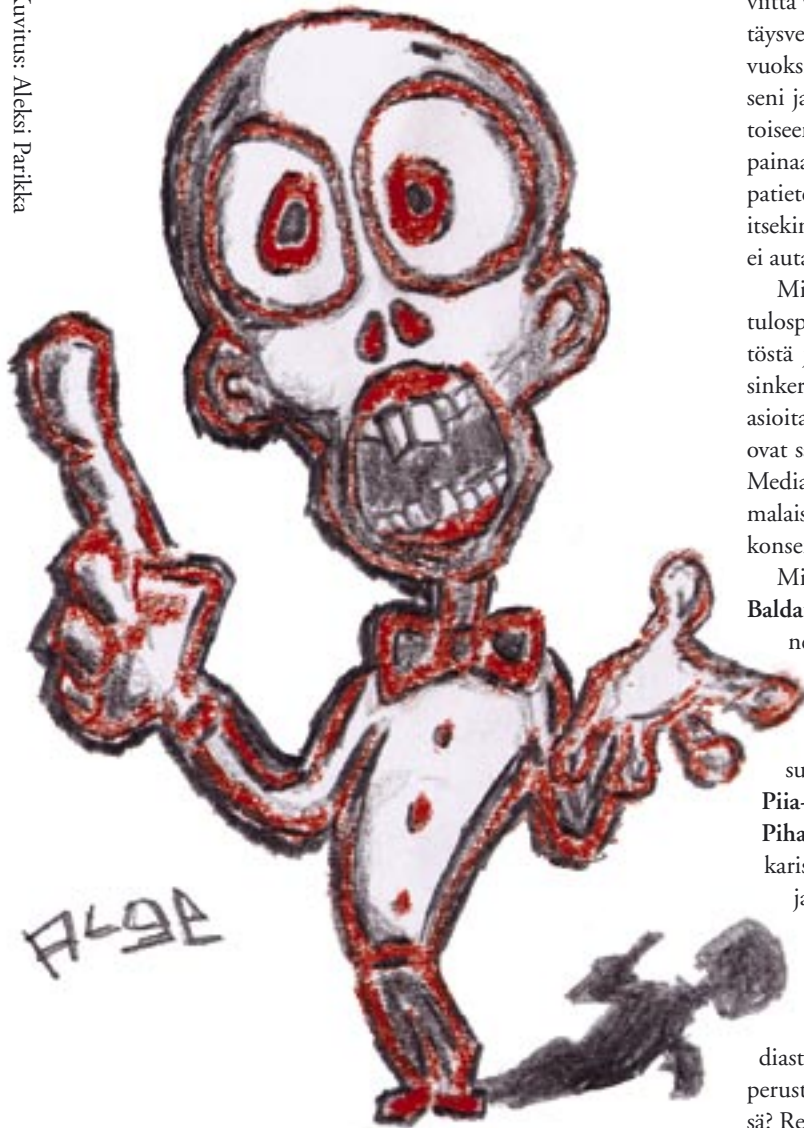
edelle. He kokevat vuoden pakkoloman rangaistuksena. Edes kadunmiestä shokeeraavat bonukset tai optiovoitot eivät vähennä heidän motivaatiotaan," Jouni paljastaa.

Jounilta itseltään kiellettiin työt kolmeksi kuukaudeksi:

"Sovimme työnantajani kanssa, että työssöolovelvoitteeni päättyi, pakkasin kamat ja lähdin kotiin. Sopimukseni sisälsi sen, että vapauduin uudelle työnantajalleni kolme kuukautta siitä kun irtisanouduin." Jouni selviytyi kuitenkin kohtalostaan varsin mallikkaasti: "Ajankohta oli meille optimaalinen. Meille oli juuri syntymässä tytär ja puutarhassakin riitti vielä haravoitavaa."

Esikuva nuorille naisekonomeille

Kuvitus: Aleksi Parikka

Suomessa ei nuorelle naisekonomille ole esikuvia. Olen havahtunut huomaamaan tämän luoviessani monenlaisten paineiden alaisena viittä vaille valmiina ekonomina. Koulutukseni puolesta olen tietysti täysverinen talousihminen, mutta ulkopuoliset näkevät minut sen vuoksi jopa uraohjuksena ja kapitalistina. Yleinen moraalikäsityseni ja kaveripiirissäni vahvoilla oleva yleisinhimillisuus taas vetävät toiseen suuntaan: yhteiskuntavastuu kiinnostaa, huoli lähimmäisistä painaa ja yhteisöllisyys on tärkeää. Jos ulkopuolisten käsitys kauppatieteilijästä on hieman yksipuolinen, niin yhtä hämilläni olen itsekkin. Yksisilmäisesti kilpailukykyä tai kettutyttöjä huutava media ei auta asiaa.

Mitä siis ajatella ihmisestä, joka uskoo markkinatalouteen ja tulospalkkaukseen, mutta haluaa silti kantaa vastuunsa ympäristöstä ja yhteisestä hyvästä? Meillä nuorilla ekonominaisilla ei yksinkertaisesti ole sellaista samaistumiskohdetta, joka heijastaisi niitä asioita ja arvoja, joihin me enenevässä määrin uskomme. Miehillä ovat sarasuonsa, keskisensä ja ojanperänsä, mutta mitä meillä on? Mediassa esillä olevat liike-elämässä tai politiikassa menestyvät suomalaiset naiset ovat joko liian vanhoja, liian tanttamaisia tai liian konservatiivisia.

Mietitään esimerkkejä. Suomen ykkösnainen taloudenalalta **Sari Baldauf** ei kerro itsestään mitään. Akateemisen maailman ykkönen, Hankenin rahoituksen professori **Eva Liljebloom** on myös eräinen. Liike-elämän rautarouvat **Lenita Airisto** ja **Kirsti Paakkanen** edustavat KY:n 60-luvun Finnfocus-projektin aikaa. Poliitiikan nuoret menestyjät eivät loista innovatiivisuudellaan. **Marjo Matikainen-Kallström**, **Paula Lehtomäki**, **Piia-Noora Kauppi**, **Sari Essayah**? Ei, ei, ei! Mutta entäs **Kirsi Piha**? Ei. Uusi, uljas nuorten ekonominaisten esikuva tarvitsee karisman ja kansainvälisen menestyksen lisäksi myös älyllisyyttä ja perushumaaneja arvoja. Sellaisia on tietysti IVANA'helsingin luoneissa **Paola** ja **Pirjo Suhosessa**, mutta he ovatkin "vain" pienimuotoisuuden nimiin vannovia perheyrittäjiä. Vai puuhasteluunko meidän tyttöjen pitäisikin keskittyä?

Sytä nuorten samaistumisen kohteiden puuttumiselle mediasta ja julkisuudesta sopii kysyä. Estävätkö lasikatto ja perheenperustaminen naisten nousemisen näkyville paikoille liike-elämässä? Rekrytoidaanko esikuvalliset naiset ulkomaille, josta he palaavat vasta keski-ikäisenä – menestyneinä, mutta epämediaseksikkäinä? Oli miten oli, kaipaamme lisää esikuvia Suhosten lisäksi. Ei kai **Kirsi Salo** voi olla parasta, mitä meille on tarjolla? Kaikkien nuorten ekonominaisten esikuvalla olisi nyt tilausta. Media, herätys!

Pirita Näkkäläjärvi

RISTEILYLLÄ

Risteilyllä Karibialla, lokakuu 2004

Lokakuun alussa suuntasin Helsinki-Vantaan lentokentälle ja nousin Miamiin vievään koneeseen. Matkan määränpäänä oli Ms Navigator of the Seas ja viikko Karibian merellä.

Saavumme Miamin terminaaliin ensimmäisten joukossa. Matkalaukut viedään heti kättelyssä. Törmäämme niihin seuraavan kerran hyttimme ovelle. Kiristyneiden turvatarkastusten vuoksi lähtöselvitys vie kokonaisuudessaan pari tuntia, sillä laivaan noustessa perinteisten tervetuliaiskuvien lisäksi kaikista ulkomaalaisista otetaan myös viralliset passikuvat ja sormenjäljet.

Pian noin 3 000 matkustajaa ja 1 000 työntekijää häviää yli kolmesataa metriä pitkään loistoristeilijään. Suuntaamme välittömästi lounasbuffettiin, mikä tosin osoittautui olevan vähintään tuhannen muunkin matkailijan idea. Risteilyvieraita laivalla on joka lähtöön; pariskuntia, perheitä, sukulaisporukoita, vanhoja, nuoria, jenkkejä, britejä, latinoita ja me; lähes ainoat suomalaiset koko laivassa. Ensimmäinen vierailu buffetissa todistaa myös sen, että ainakaan nälkä ei pääse yllättämään seuraavan viikon aikana.

Iltapäivällä Ms Navigator of the Seas starttaa Miamin satamasta livebändin tahdittamana. Star Islandin ja Miami Beachin jäädessä taakse laivalla aletaan latautua Karibian tunnelmaan. Kansi täyttyy hetkessä uima-asuihin sonnustautuneista lomailijoista, joilla lähes jokaisella on jonkin sortin hedelmillä ja rommilla varustettu drinkki kädessään. Myöhemmin illalla uimapuvut vaihtuvat tummaan pukuun ja drinkit neljän ruokalajin illalliseksi.

Snorklausta ja Puerto Ricon taidegallerioita

Laiva on koko viikon kestävä risteilyn liikenteessä neljää välipysähdystä lukuun ottamatta. Pysähdymme matkalla Bahamasaarille, Neitsytsaarille, Puerto Ricoon ja Haitille. Kaikissa satamissa risteilijöille on tarjolla kymmeniä erilaisia retkivaihtoehtoja kaupunkikierröksistä maastopyöräilyyn. Neitsytsaarilla teemme purjeveneellä neljän tunnin snorklausretken Turtle Caveen, joka on yksi Neitsytsaarten tunnetuimmista riutoista. Tölliistelyämme tunnin verran poukamaan rantautuneita kilpikonnia ja kalaparvia purjehdimme ananasrommidrinkkejä siemaillen takaisin satamaan. Tämä on luksusta!

Rommia ja koruja lukuun ottamatta shoppailumahdollisuudet välipysäkeillä ovat suhteellisen rajatut. Tosin Puerto Ricon vanhan kaupungin pienistä taidegallerioista olisi voinut tehdä vaikka mitä löytöjä. Huhun mukaan Puerto Rico on myös oiva paikka ostaa amerikkalaisia merkkituotteita, jos vain tietää mistä etsiä.

Risteilyn viimeisen pysähdyksemme teemme Haitin saarelle, josta laivayhtiömme on vuokrannut omaan käyttöönsä Labadee-nimisen niemen kärjen. Laiva ankkuroidaan rannan edustajalle ja matkustajat pääsevät seilaamaan päivän aikana rannan ja laivan välillä pienemmillä lautoilla.

Saari on lähes kokonaan hienoa hiekkaa, palmuja ja aurinkotuoleja, joten kyseinen päivä menee lähinnä saaren poukamia tutkaillen ja auringosta nauttien. Ruokapuolesta ei täälläkään tarvitse huolehtia, sillä koko buffet kaikessa komeudessaan – unohtamatta tietenkään pehmiskonetta – kuljetetaan rantaan.

Laivalla oma luistelurata ja taidehuutokauppa

Päiväohjelma laivalla muodostuu melko vakioksi. Käymme päivittäin laivan liikuntakeskuksessa, joka kattaa vähintäänkin kaikki hyvätasoisien kuntokeskuksien vaatimukset saunalla ja porealtaalla varustettuna. Urheiluhenkisille löytyy kaikkea mahdollista joogatunneista seinäkiipeilyyn. Jotkut kuumuutta kestävät yksilöt lenkkeilevät laivan kantta kiertävällä juoksuradalla.

Päivisin meno on vilkkainta kannella. Ohjelmasta ei ole pulaa, sillä hieman pieniltäkin näyttävät uima-altaat täyttyvät vuorotellen sukelluskurssilaisista ja ”maha edellä” -hyppypilpailuun osallistuvista miehistä. Kannella voi seurata myös Mr sexy legs -kisaa, osallistua rivitanssiin tai vaikkapa vain viihdyttää itseään kansibaarissa tai vaihtoehtoisesti odottaa, että joku kansipojista tuo drinkin suoraan aurinkotuolillesi. Laivan luistelurata, kirjasto, leffat ja muut sisäaktiviteetit tarjoavat tarvittaessa loistavaa vastapainoa tropiikin kuumuudelle.

Auringon laskiessa risteilyvieraat siirtyvät sisätiloihin sonnustautumaan iltaohjelmaa varten. Suuntaamme itsekin joka päivä kello kahdeksan kattaukseen, jossa meitä odottaa tarjoilijamme Chew ja pöytäseurueemme kuusi muuta henkilöä edustaen sekä Pohjois- että Etelä-Amerikkaa. Jokaisen illallisen jälkeen suuntaamme illan pääshowhun, joka on luisteluesitys, musikaali, koomikko tai vaikkapa joku tempuillaan lähes Guinnessin ennätysten kirjaan päässyt taiteilija. Päivittäisten pääesitysten lisäksi laivalla on mahdollisuus käydä seuraamassa Love and Marriage -showta, Quest-yleisöpelii, bingoa ja taidehuutokauppaa. Illanvirkut jatkavat illanviettoa pienemmissä baareissa, yökerhossa tai kasinolla.

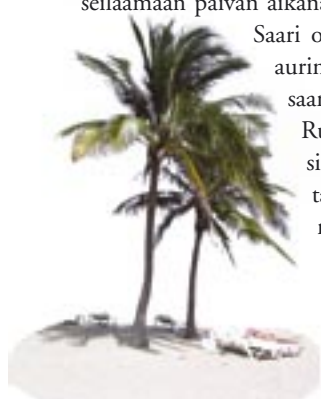
**Risteilyn viimeisen
pysähdyksemme teemme
Haitin saarelle, josta
laivayhtiömme on
vuokrannut Labadee-nimisen
niemen kärjen.**

Henkilökohtaista palvelua 24 tuntia vuorokaudessa

Koko risteilijän toiminta perustuu täydelliseen palveluun. Käytännössä laiva ei nuku hetkeäkään, vaan henkilökunta työskentelee 24 tuntia vuorokaudessa. Kaikilla matkustajilla on myös hyttikohtaisia palvelijoita, kuten huone- ja illallistavastaava. Porealtaat ovat kannella käytössä kellon ympäri. Ruokaa saa kuljettaa buffetista minne tahansa, kuntosalille saa tulla kuka tahansa missä tahansa varustuksessa, iltashowhun saa mennä ja tulla miten haluaa. Ainut rajoitus koskee bikiniin pukeutumista ruokailutiloissa.

Tätä risteilyä voi todellakin kutsua täysihoitoristeilyksi. Matkan hintaan sisältyy lennot, hotelliyö Miamissa ennen risteilyä ja itse risteily ruokineen. Lisämaksua peritään lähinnä alkoholista ja retkistä tai kauneushoitopalveluista. Reilun tonnin paketti on niin hinnan, laadun kuin toimivuudenkin suhteen erittäin onnistunut kokonaisuus. Tämän risteilyn toteutan ehdottomasti vielä toistekin!

Risteilyllä Tallinnassa, marraskuu 2004

Marraskuun alussa suuntasin Länsisatamaan ja nousin Eckerö Linen laivaan. Matkan määränpäänä oli Tallinna.

Teksti: Satu Rämö
Kuvat: Piny Amador ja Pekka Hartikainen

Päätimme kaveriporukalla tehdä matkan Tallinnaan. Hotelliö ja laivamatkat edestakaisin kevensivät lompakkoa reilulla viidelläkymmenellä eurolla.

Aamulla laivassa väsyttää eikä ihme, kello on vasta kahdeksan ja illalla tuli valvottua television ääressä Yhdysvaltojen presidentinvaaleja seurattaessa. Haen kahvilasta kupin kahvia ja sämpylän. ”Jääkylmiä snapseja tiskiltä”, mainostaa kyltti kahvilan linjastossa. Ilmeisen monelle näyttää jo maistuvan, huomaan, kun katselen vähän aikaa ympärilläni. Täällähän aletaan olla jo ihan kunnon nousussa.

Laiva lipuu Tallinnan satamaan kello yksitoista aamupäivällä. Laivamatkan huumasta toivuttuani Tallinna näyttää kuitenkin yhtä upealta kuin aina ennenkin. Vanhan kaupungin ravintolat tarjoavat hyvää ruokaa edulliseen hintaan. Kauniit rakennukset ja vanhat mukulakivikadut tekevät fiiliksen, että olisi matkustanut vähän Suomenlahtea kauemmas. Ilta ja seuraava päivä sujuvat mukavissa tunnelmissa.

Nenä salsakastikkeessa

Toisena matkapäivänä fiilis tekee 180 asteen käännöksen. Ravintolalounas hotelli Virun Amarillossa laittaa hermot kireälle. Paitsi että on vähän krapula ja ravintolan kaiuttimet vinkuvat, naapuripöydän seurueen – ei varmasti tarvitse mainita, että seurue on joukko keski-ikäni ylittäneitä suomalaisia – toinen mieshenkilö alkaa pitää julmettua saarnaa siitä, miten hienoa ja halpaa täällä Virossa on. Humalatilan takia miehen pää riippuu niin alhaalla, että nenä dippaa satunnaisesti tortilla-annoksen salsakastiketta. Örinävolyymit nousevat ja mies ilmoittaa kohta pitävänsä puheen. Pöytäseurueeni alkaa vaivaantua. Minua vituttaa. Onneksi he alkavat tehdä lähtöä.

Nenänsä salsakastikkeessa uittanut mies ei kuitenkaan pääse tuolista ylös omin voimin. Onneksi muu seurue on vähän enemmän tolzillaan ja he nostavat miehen ylös.

”Nyt lähdetään katselemaan näyteikkunoita”, mies kehaisee.

Päivällishetki on alkusoittoa paluumatkalle. Ihanan Tallinnan jälkeen koittaa paluu katkeraan arkeen. Takaisin laivaan, siis! Kaljalavojen lisäksi ihmisten käsivarsissa roikkuu votka-keissejä ja halpoja juustoja. Laivan irtautuessa satamasta eräs juuri ja juuri tolzillaan pysyttelevä mieshenkilö pyytää minua kertomaan, kun olemme Tallinnassa. Hänen on välttämättä päästävä Mustamäen torille.

”Anteeksi nyt, mutta olemme matkalla Helsinkiin. Tämä laiva kääntyi jo takaisin”, yritän selittää miehelle, mutta turhaan. Taustalla soi karaoke ja Paula Koivunimen *Aikuinen nainen*. Juuri nyt minusta tuntuu siltä, että olen nähnyt tarpeeksi aikuisia tällä matkalla. Ei enää yhtäkään

aikuista, ei enää yhtäkään eläkeläistä humalassa. Nuoriin voi sentään samastua.

Päätän lähteä tax-freehen kuluttamaan aikaa ja rahaa. Mutta se osoittautuu vikatikiksi.

”Senkin varas”

Tax-free -myymälässä pyörittelen parfyymipulloja kädessäni ja vertailen hintoja. Täällä kaikki näyttävät pysyvän tolillaan. Yht’äkkiä joku kiskaisee minua käsivarresta ja sanoo puolihuutavalla äänellä:

”Kuinka kehtaat tulla tänne sen jälkeen, mitä täältä aamulla veit. Senkin varas, kyllä mä sut muistan. Aivan turha tulla enää tänne varastelemaan.”

Luulin nähneeni laivamatkan aikana jo aivan tarpeeksi, mutta näköjään joku haluaa vielä koetella minua.

”Siis anteeksi mitä? Minä en ole kyllä varastanut mitään enkä edes ollut tällä laivalla aamulla, vaan saavuimme ryhmäni kanssa Tallinnaan jo eilen”, yritän selittää hyllyn takana virnistelevalle myyjälle.

”Älä yritä, kyllä mä muistan sut. Mä muistan ton sun tukan, ihan yhtä sotkuinen kun sillä aamuisella varkaalla”, myyjä intää ja tulee askeleen lähemmäs minua ja alkaa räplätä nutturaani. Siis mitä helvettiä, ajattelen. Onkohan tämä piilokamera?

Matkakaverini näkee tilanteen ja yrittää myös selittää myyjälle syntynyttä väärinkäsitystä, mutta turhaan. Myyjä vaatii minua poistumaan liikkeestä, arvostelee sotkuista tukkaani, outoja vaatteita ja syyttää minua varkaaksi. Mahtavaa, aivan mahtavaa. Nyt palaa kyllä käämit. Tunnen, kuinka ärtymyksen puna alkaa nousta kasvoilleni.

”Siis anteeksi nyt, mutta te sekoitatte minut johonkin toiseen henkilöön. Haluan, että tämä juttu selvitetään. En todellakaan ole varastanut täältä mitään enkä aio varastaa nytkään. Haluan esimiehenne paikalle”, sanon ja minusta tuntuu, että vakuuttava ääneni on muuttunut säälittäväksi piipittämiseksi.

”Anteeksi nyt, mutta olemme matkalla Helsinkiin. Tämä laiva kääntyi jo takaisin”

Varkausepäilyä selvittämässä

”Jaahas, no lähdetään sitten tuonne sivuhuoneeseen ja pyydetään vartijat paikalle. Mutta kyllä minä sinut muistan”, myyjä naureskelee itsetietoisena. Poistumme takahuoneeseen ja matkalla kuulen, kuinka joku laskuhumalan sävyttämä analyttinen pappa avautuu ja selittää innoissaan muille asiakkaille, että tuollaisia ne nuoret ovat. Tuokin tyttö ensi varastaa ja sitten kun jää kiinni, niin tulistuu.

Takahuoneessa lyön myyjälle maihinnousukortit tiskiini ja näytän passia:

”Tästä te nyt näette että en todellakaan ole ollut tällä laivalla aamulla enkä siten varastanut mitään.”

Myyjä katselee epäuskoisena matkalippujani ja samalla kalju vartija saapuu paikalle:

”Siis ei tuo ole se sama aamuinen”, leppoisan oloinen vartija sanoo ja nyökkää minua kohti. Katsotaas sitä passikopiota, jonka me siltä varkaalta otimme, niin sittenhän asia varmasti selviää”, hän jatkaa.

”Siis mitä passikopiota? Onko teillä kokoajan ollut tiedossa aamuisen varkaan henkilöllisyys? Miksi ette voineet heti kysyä minulta henkilöllisyystodistusta, niin olisimme välttyneet tältä kiusalliselta tilanteelta”, tivaan myyjältä eikä enää tekisi mieli teititellä.

Hän taas toteaa yksikantaan, että näytän niin samalta, että hän oli varma, että olen varas.

”Jos tummaihoisen henkilö varastaa kaupastanne jotain, ja joku toinen tummaihoisen henkilö tulee seuraavana päivänä myymälääne, ette te voi häntä ihonvärin ja muka samannäköisyyden perusteella alkaa syyttää varkaaksi keskellä myymälää ja kaikkien asiakkaiden kuullen. Se on melkoinen loukkaus”, selitän myyjälle.

”No enhän minä sinua tummaihoiseksi väittänytkään”, myyjä heläyttää ilmoille.

Mahtavaa, aivan mahtavaa, ajattelen. Ei tämä nyt etene mihinkään. Otan vartijalta anteeksipyyntöjä vastaan ja pyydän piipittäväällä äänellä töykeältä myyjältä jotain korvausta. Saan muovipussiin käärittynä valmiiksi korkatun testerihajuveden viime kesän mallistosta. Tyydyn tähän ja yritän suoriutua ostoksistani muutenkin nopeasti, sillä tuntuu että kaikki asiakkaat katsovat jotenkin pitkään. Ja muu myyntihenkilökunta katsoo säälivästi. Kaiken lisäksi minulla on kuuma, krapula jyskyttää takarai-

vossa ja **George W. Bushin** vaalivoitto on juuri varmistunut. Kaipaan kotiin.

Tax-freen ulkopuolella sama ystävällinen vartijamies raahaa laivaputkaan sitä Hotelin Virun Amrariilossa salsakastikkeessa nenäänsä uittanutta miestä ja sujauttaa minulle samalla kirjeen muovikassiini. Kuoren sisällä on lahjakortti ilmaiselle päiväristeilylle Tallinnaan. Alkaa väkisinkin hymyilyttää. Tallinna on kyllä todella mukava paikka, ei siinä mitään. Mutta ensi kerralla taidan kuitenkin tulla helikopterilla. Tai sitten jään odottamaan, että se silta Tallinnan ja Helsingin välille valmistuisi mahdollisimman nopeasti. ■

Myöhemmin laivayhtiö pahoitteli kirjallisesti työntekijänsä käytöstä ja lähetti hyvityksenä lahjakortin kahden hengen Tallinnan risteilylle aamiaisineen.

Tee-se-itse -risteily

Teksti: Sanna Sillanpää

Aikaisemmin Itämeren kautta Tukholmaan pääsi kelluen hullun halvalla. Nykyään päivä Tukholmassa -tyyppiset risteilyt lipuvat yhä kauemmaksi opiskelijabudjetin ulottuvilta. Risteilyn voi kuitenkin kokea myös kotona. Kokoa siis sopiva neljän hengen matkaseurue ja majoittukaa 9 neliömetrin huoneeseen pariksi päiväksi.

Risteilyn aikana voitte nauttia buffet-tunnelmasta läheisessä lounasravintolassa sekä suorittaa tax free -ostokset kotisupermarketissa. Oleellinen osa risteilyä tulee olemaan nopeus. Kokeilkaa kaikki käydä suihkussa puolen tunnin sisään ja tuhotkaa tax free -ostokset vieläkin vikkelimmin, mikäli mahdollista. Koska Keskiyön show'ta on turha ensimmäisen risteilyillan aikana missata, voitte navigoida kiinnostuksen mukaan illalla joko paikalliseen teinidiskoon tai humpppabaariin.

Aamulla saatatte potea merisairautta, mutta viimeistään kuusi tuntia shoppailumaratonina saa koko seurueen endorfiinit liikkeelle. Risteilyn vaarana voi tosin olla unelmien särkyminen, sillä pakkotuliaisat tyydytään usein ostamaan suunnitellusta poiketen kiireellä lähikaupasta. Palattuanne hyttiin voitte toteuttaa edellisen illan uusintana. Laivan saapuessa aamulla kotisatamaan, olisi tärkeää vielä tarkistaa, että jokainen risteilijä selviää maihin. Ulapalle ei pidä jättää ketään ja merisairautta voi potea myös kotona.

Kauppakorkeakoulun

TARKKA POIKA

Assistentti Mikko Tarkkala opettaa Helsingin kauppakorkeakoulussa logistiikkaa. Hän tekee liikaa töitä, viettää öitä koululla, pelaa pleikkaa ja ruotii Helsingin kauppakorkeakoulun opetuksen laatua.

Kun me muut rentoudumme joululomalla **Mikko Tarkkala** korjaa tuotanto- ja materiaaalitalouden tenttejä. ”Kaikki tentit pitää korjata pääainevalinnan takia tämän vuoden puolella joten nousen yleensä joulupöydästäkin vastauspapereiden pariin. Tarkoitus on myös edellisvuosien tapaan tulla koululle vielä illalla. Rauhallistahan täällä on kun paikalla ei ole muita kuin yövartija.”

Mikko tuleeikin hyvin toimeen yövartijoiden kanssa. Yöhenkilökuntaa Mikko näkee kuulemma paljon useammin kuin päivävuorolaisia.

”Parhaat suhteet mulla taitaa olla juuri talon työmyyriin kuten AV-henkilökuntaan, HesePrintiin, vahtimestareihin ja niin edelleen. Työntekoni kannalta he ovat myös keskeisin sidosryhmäni.”

Totta kai ovat, koska Mikko oikeasti välillä asuu työpaikallaan.

”Viimeiset kaksi päivää olen istunut kellon edessä ja katsonut minuutin tarkkuudella olenko edellä vai jäljessä Tuman kurssin harjoituspaketti C:n korjausaikataulua. Yhden harjoituspaketin korjaamiseen menee noin viisitoista minuuttia eli se on 45 tuntia tehokasta työtä. Yhden viikon palautusrytmi jopa pakottaa viimeisinä iltoina nukkumaan työhuoneessa, koska sillä tavoin säästää tunnin edestakaisesta kotimatkasta. Viime yönä nukuin 2,5 tuntia.”

Tarkkala uskoo, että opiskelija tekee harjoit-

tukset opettajalle. Opiskelijat sitoutuvat paremmin harjoituksiin, kun tietävät, että assistentin sijaan harjoitukset korjaa opettaja itse.

Oppilaiden kannalta on tietysti hyvä, että tentit ja harjoitukset palautetaan mahdollisimman nopeasti. Mikon syksyn kurssien eteen tekemät työtunnit tuntuvat kuitenkin epäterveellisiltä. Syy hurjaan työtahtiin on, ettei hän itse kokenut saaneensa Helsingin kauppakorkeakoulusta sitä, mitä tuli hakemaan.

”Näin jälkeenpäin organisaation sisältäpäin nähneenä toiveet omien opiskelujeni alkuvaiheessa olivat täysin epärealistiset. Luennoilla istuin sen verran ettei tullut huono omatunto, mutta siinä se HKKK:n antama panos oikeastaan olikin. Nyt pyrin tekemään sellaista jälkeä mitä itse aikoinaan toivoin HKKK:ssa näkeväni. Kaikki eivät toimintamuodoistani pidä mutta jopa yllättävän moni pitää”, Mikko kertoo. Hän haluaa parantaa HKKK:n opetuksen laatua.

Haastattelen Tarkkalaa päärakennuksen neuvotteluhuoneessa, jonka seiniltä koulun rehtorit katsovat, kun Mikko tykittää mielipiteitään HKKK:sta laatuylöpiopistona.

”Sanotaan näin, että tilanne on vielä huonompi muissa suomalaisissa korkeakouluissa. Siihen nähden me ollaan ihan ok, mutta emme ole lähelläkään sitä potentiaalista tasoa, mikä kansainvälisesti on tai mitä mekin voisimme Suomessa olla.”

Jotkut Helsingin kauppakorkeakoulun kursseista, esimerkiksi brändikurssi ja hintajohtaminen, ovat Tarkkalasta lähinnä keskiarvonkorotuskursseja. Hänestä on turhauttavaa ajanhukkaa, että opettaja käyttää 45 minuuttia varmistaakseen, että kaikki tietävät tenttipäivät ja mitä edellinen luento sisälsi.

”Täällä on kai joskus ollut sellainen kulttuuri, että on tosiaan tehty töitä. Ne, jotka täällä ovat olleet töissä pidempään, joskus 80-luvulla, muistelee niitä aikoja, jolloin tutkijat olivat iltasin paikalla ja viikonloppuisinkin oli paljon väkeä. Nykyään kello neljä täällä on parkkipaikat tyhjä. Ihmiset tekee ilmeisesti töitä kotoaan...”

”Rehtorin virka ei ole kauhean kiva”

Tarkkala tunnetaan suorapuheisuudestaan ja provosoivasta tyylistään. Luennoilla hän on muun muassa laukonut opiskelijoille HKKK:n rehtorin olevan munaton mies. Tämän rehtori on saanut myös kuulla päin naamaa. Tarkkalan mukaan rehtori pyrkii muun muassa välttämään liiallisia konflikteja aina tapetilla olevissa resurssiallokointikysymyksissä.

”Henkilökunta tietää tämän ja tekee järkevästi asiat oman mielensä mukaan.”

Viime kevään rehtorinvaaleissa HKKK:lla oli kaksi rehtorikandidaattia, mikä Tarkkalan

mielestä kertoo siitä, ettei kyseessä ole suosittu virka. Suomessa rehtorilla on periaatteessa valtaa, mutta eri aineiden johdot ovat liian vahvat, jotta rehtori pystyisi todella vaikuttamaan asioihin.

”Et ei rehtorin virka ole kauhean kiva”, Mikko pohtii.

Professoreilla on paljon helpompaa, koska he saavat työstään vakioalkan ja voivat halutessaan keskittyä omaan tutkimukseensa ja ”hengata”, väittää Tarkkala. Mikon mielipide on, että kauppiksessa voi tehdä mitä lystää ja vetää minkä kurssin haluaa eikä kukaan valvo, kuinka hyvin tehdään. Kurssiarviot menevät ainoastaan laitoksen johtajalle. Tarkkala kertoo, että kaikessa muussa toiminnassa on mittarit paitsi opetuksessa. Akateeminen vapaus on hänen mielestään suurin syy olla kauppiksessa töissä; saa nukkua pitkään tai tehdä omaa bisnestä. Rankkaa tekstiä, mutta toisaalta hyvä, että joku uskaltaa ravistella luotuneita asenteita.

Suurin osa HKKK:n henkilökunnasta pitää itseään Tarkkalan mielestä ensisijaisesti tutkijoina. Tutkijantyötä sitten käytetään verukkeena sille, ettei opetus ole ensiluokkaista. Opetusta ei arvosteta, koska se ei edistä uraa tai tunnettavuutta.

Paitsi että opetus ei ole HKKK:ssa laadukasta, ei myöskään tutkimuksessa ole kehumista, väittää Tarkkala. Mikä Mikko on tutkimuksen laadusta puhumaan, kun hän ei ole itse, satojen opintoviikkojen jälkeen, edes tehnyt graduun? Mikko kuitenkin perustelee kantaansa sillä, että EQUIS-raportin mukaan tutkimustuotokset ovat keskittyneitä tiettyihin aineisiin ja kyselytutkimuksissa yritysten johtajat pystyvät nimeämään vain viisi HKKK:n professoria, joista kaksi on rehtoreita. Tämä kertoo Mikon mukaan HKKK:n vaikuttavuudesta suomalaisen liike-elämään:

”Ääh, eihän kukaan edes tiedä, kuka täällä on markkinoinnin proffa”.

Unelmana sisäoppilaitos

Tarkkalan unelmien kauppias olisi sisäoppilaitos, jossa olisi viikonloppuleirejä, valmennustilaisuuksia ja psykologisia harjoituksia, joissa testattaisiin muun muassa paineensietokykyä. Oppilaat pistettäisiin tekemään tehtävä uudelleen niin kauan kunnes tulos olisi hyvä. Ei kuullosta pedagogisesti kovin hyvältä.

”Kyllähän sen näkee, että kaikissa Idolseissa ja Popstarsseissa jengi eniten vaahtoa hotelliviikonlopuista ja semifinaalileireistä. Tekemällä yhdessä paineen alla oppii ja löytää itsestäänkin ihan uusia puolia. Harva täällä haluaa vain nenä kirjassa istua. Ei tulisi tuleville investoin-

tipankkiireillekaan 48 tunnin työrupeamat yllätyksenä.”

Jos ollaan realistisia kehittämisideoiden kanssa, niin Tarkkala haluaisi ensimmäisenä kurssiarviot avoimiksi. ”Varsinkin jos kurssimäärää aletaan rajoittaa, niin on surullista, että huono kurssi vähentää opiskelijan kurssi-kiintiötä. Avoimista palautteista näkisi, mihin kannattaa mennä ja mitä kursseja parantaa.”

Hän lisäisi myös yritys yhteistyötä ja kertoo esimerkin USA:sta, jossa vaikkapa tavaratalobisneksistä kertova case toteutetaan niin, että opiskelijat ensin valmistelevat sen itse. Opettajan kanssa käydään teoria läpi ja myöhemmin paikallisen Stockmannin johtaja tulee kertomaan käytännön näkökulman.

”Se, että me täällä kauppiksessa sanotaan, että ollaan puhtaasti tiedekoulu, on ihan sontaa. Opetuksessa pitää aina olla se käytännön linkki, koska suurin osa meidän opiskelijoista menee käytännön yritysmaailmaan. Ihmiset haluavat käytännön konsulttiuralleen työkaluja, ajattelumalleja ja tiettyä itsevarmuutta”, Mikko pohtii.

Entä Mikon lempilapsi, tuotanto- ja materiaalitiedon kurssi? Kun tutkintouudistus tulee, Tuma ei liene enää samanlainen.

”Peruskurssien tiivistäminen yhteen vuoteen pakottaa yhdistelemään sisältöjä ja tuo

”On täysin käsittämätöntä, että koulun johto ei tee mitään radikaaleja ratkaisuja, vaikka opiskelijat pystyvät nimeämään useamman huonon kuin erittäin hyvän kurssin. HKKK:ssa ei saisi olla edes tyydyttävän tasoisia kursseja, saati sitten heikkoja! Opetukselle ei anneta sitä asemaa, mikä sille kuuluisi. Tietysti tutkimus on korkeakoulussa ensiarvoisen tärkeä, mutta vuodesta toiseen sama kourallinen opettajia kerää kehuja. Sillä, että positiivista palautetta ei tule, ei ole mitään väliä. Huippukouluissa ei kenellekään tule mieleen käyttää tutkimuskiireitä heikon opetuksen tekosyynä. Meillä se on ennemmin tapa kuin poikkeus tyyliin ’olemme esisijaisesti tutkijoita’. Opetuksen laatu on iso myytti!”

Muutamat aineet satsaavat HKKK:ssa ensisijaisesti tutkimukseen.

”Näissä muutamissa aineissa tykätään seminaarityyppisestä opetuksesta, joissa opiskelijat hankkivat opettajalle tietoa”, Tarkkala ryöpyttää. Mikolla ei varmasti ole parhaat mahdolliset välit johtamisen laitokseen, jota hän on välillä omilla luennoillaan piikitellyt.

”No sitä mä olen kyllä reilusti vähentänyt. On ollut turvallisempaa jättää piikittelyminen, koska isossa yleisössä se saa toiset takajaloilleen.”

”Se, että me täällä kauppiksessa sanotaan, että ollaan puhtaasti tiedekoulu, on ihan sontaa.”

kurssille useita vierailijaopettajia. Itse inhoan sillisalaattikursseja, ne eivät koskaan ole ainutlaatuisia”, Tarkkala kertoo.

”Varsinkin peruskurssit pitäisi mielestäni vetää yhdellä opettajalla. Miten voidaan olettaa opiskelijan sitoutuvan, jos joka luentokerralla eri opettaja tulee kertomaan erilaisella tyyllillä juuri siitä omasta huippumielenkiintoisesta tutkimusalastaan”, Mikko kysyy.

Opetuksen laatu on iso myytti

Tarkkala ei suostu nostamaan yhtä ainetta HKKK:ssa selvästi yli muiden, mutta toteaa yrityselämän oletettavan KTM:n osaavan lastentapuolen perustaidot. Opetuksen suhteen teksti muuttuu hetkessä tiukemmaksi:

HKKK:ssa kurssien arviot ovat alle 5,5 seitsemän pykälän asteikolla. ”Kyllä tässä tilanteessa pitäisi tehdä jotakin. Ei kaikkien kurssien tarvitse olla samanlaisia. Kyllä opiskelija osaa antaa arvoa niin hyvälle massakurssille kuin aivan eritavalla vedetylle seminaarillekin”, Tarkkala toteaa.

”Opetuksen laadusta pitäisi vain keskustella avoimesti ja sitä pitäisi arvioida julkisesti. Kaikkea muutakin arvioidaan julkisesti. Kun viikkotiedotteessa näkyy julkaisuiden viittausten määrät, miksi ei koulun parin sadan kurssin arviot voisi olla samanlaisessa listassa? KY:n keskustelufoorumien kommentit eivät riitä saamaan muutosta aikaan.”

Tasainen suorittaja

Kauppiksesta takaisin Tarkkalaan itseensä. Mikko on valittu vuoden opettajaksi ja monet tuotanto- ja materiaalitalouden kurssia käyvät toisen vuosikurssin opiskelijat katsovat Tarkkalan ylöspäin ja pitävät tätä hyvänä opettajana.

”En mä tee mitään muuta kuin töitä”, Tarkkala täryttää. Lisäksi hän vielä väittää tekevänsä vääränlaisia töitä:

”Mä hion jotain kalvosettiä ihan älyttömästi. Etsin kaksi tuntia jotain kuvaa. Sitten jos se

”On käsittämätöntä, että koulun johto ei tee mitään ratkaisuja, vaikka opiskelijat pystyvät nimeämään useamman huonon kuin erittäin hyvän kurssin”

ei toimikaan, niin olen vähän että no joo mulla meni taas edellinen ilta tähän.”

Työntekoon kannustaa Mikon mukaan se, että opiskelijamäärät ovat isoja, lopputuloksesta pidetään ja vaivannäköä arvostetaan.

”Ei mulla mitään erityistä vapaa-aikaa ole”, Mikko vastaa, kun yritän vielä kerran udella, mitä hän tekee työnsä ulkopuolella.

”Viikossa tulee oltua koululla melkein 100 tuntia eikä noihin 14–16 tunnin päiviin kauheasti enää aikaa muulle jää. Toisaalta, en mä ihan kokoaikaa töitä tee. Raffassa, tietokone-saleissa ja pelien ääressä aikaa kuluu ihan rattoisasti, kuten kaikki hyvin tietävät. Työ ja vapaa-aika ovat vain ihan sekaisin. Tämä on elämäntapa.”

Tarkkala kertoo olleensa työpaikallaan viimeiset 800 päivää, oli kyseessä arki tai pyhä. Kysyn, vaatiiko hän muilta samanlaisia työpäiviä kuin itse tekee. Ei kuulemma vaadi. En silti voi olla ajattelematta, että viikonloppu ilman töitä ja kelloa tekisi Mikollekin hyvää.

Tarkkalaan sopii määre työhullu kuin nenä päähän. Ennen opetustyötä Mikko opiskeli paljon.

Hänellä on sivuaine kaikista muista aineista paitsi yritysjuridiikasta.

”Aloitin opinto-oppaan sivulta yksi”, Tarkkala heittää virnistäen. Voisi ajatella, että Tarkkalan kaltaista ylisuorittajaa motivoisi kovaan työtahtiin pärjääminen omalla alallaan, esimerkiksi arvostettu asema tutkijapiireissä. Mutta ei. Tällä miehellä on tosiaan vielä se graduakin tekemättä.

”Olen luvannut rehtorille, että valmistun kesällä 2005. Lupa oli ehtona sille, että sain opettaa tänä syksynä. Ja äidillekin on sitä paitsi tullut luvattua, että valmistun ensi vuonna. Tietysti siellä on jarruna ne puuttuvat 3 ovaria saksan kieltä, joista Luodeslampi aina käytävillä käsimerkein muistuttelee.”

Poliittista peliä jo 12-vuotiaana

Mikko viihtyi koulussa jo peruskoulu- ja lukioaikoina – silloin hän kuitenkin vielä nukkui yönsä kotona.

”Mä tykkäsin mennä kouluun, koska siellä oli kavereita ja aina oli joku naisihastus. Sen ihastuksen takia menin sinne. Ja kun ihastus loppui, piti äkkiä etsiä joku uusi, että olisi taas joku syy mennä kouluun aamuisin.”

Kipinä opetukseen näyttää syntyneen aikaisessa vaiheessa.

”Joskus pienenä, en muista itse, mutta porukka kertoo, että ala-asteella tein matikantehtävät aina nopeasti. Sen jälkeen menin kiertämään luokassa ja katsomaan miten voin auttaa muita samoissa tehtävissä. Ihmiset ei kauheasti tykännyt siitä silloin eikä varmaan tykkää vielääkään.”

Mikolla oli peruskoulussa hyvä pärstäkerroin ja hän myöntää pelanneensa sillä poliittista peliä. ”Opettajat pitivät ja tietysti käytn sitä hieman hyödyksi. Hiusten lähtö 12-vuotiaana ei myöskään huonontanut tilannetta”.

Sait siis sympatiaa?

”Sympatiaa joo, ja olin silloin pieni poika, niin kuin tietysti edelleenkin olen, joten peliä oli hirveen helppoa pelata.”

”Ylimääräisenä bonuksena toi hiusten lähtö sitten vielä kasvatti paksun nahan, mikä onkin ollut kauppiksessa hyödyllinen resurssi”

”Pedantti, hyvin pedantti”

Tarkkala on yksityiselämässäänkin järjestelmällinen. ”Pedantti, hyvin pedantti. Kyllä mulla kirjojen etureunat on suorassa ja vaatteet kaapissa värijärjestyksessä. Jos mä näen, että kalvolla on kaksi laatikkoa, ja niillä on milli eroa, niin kyllä mä ne tasaan.”

Tässä vaiheessa haastattelua alkaa jo epäilyttää. Mitä jos haastattelunkin robottia? Löytyisiköhän Mikosta herkempää puolta? Kenties hän neuloo itse monet villapaitansa?

”Ei, villapaidat on ihan kaupasta hankittu mutta ristipistoja olen tehnyt. Tosin viimeisimmät ovat olleet jo pitkään keskeneräisinä”, Mikko sanoo. No hyvä, ajattelen. Olisi ollut

aika huolestuttavaa jos massiivisten työviikkojen päälle pitäisi ommella ristipistotöitä tarkka, etukäteen suunniteltu määrä.

”Niin, ja sitten mä pelaa pleikkarii, siihen menee yllättävän paljon aikaa. Lisäksi myös seuraan tiettyjä ammattilaisurheilulajeja.”

Pleikkari ja penkkiurheilu, kuulostaa vähän normaalimalta. Onkohan Mikolla naista, luennoilla hän kuitenkin tunnetusti kertoo faktoja parisuhteesta?

Vastaus on tyyppillisempää Mikkoa, mitä osasin ajatella:

”Joskus lukioaikana seurustelin hieman pidempään, mutta viime vuosina mulla on ollut tasainen vuosirytmii. Yksi niin sanottu suhde vuodessa aina keväisin, koska syksyllä en ehdi nähdä ketään. Suhde kestää noin kolme kuukautta ja päättyy yleensä naisen aloitteesta. Teen liikaa töitä ja tykkään puhua töihin ja talouteen liittyvistä asioista. Kesällä sitten hengailen ja odotan syksyn työrupeaman alkua. Tämän vuoden keväänä suhde jäi väliin, mikä tietysti oli pienoinen pettymys. Lisäksi mulla on Hillary-kompleksi. Etsin itsenäistä, itsepäistä, itsevarmaa ja itsetietoista täysin all business -tyyppistä naista. Tietysti jos hakee itselleen Hillarya, niin tuo suhteen puuttuminen ei välttämättä ole suuri ongelma.”

Mikon kuvailema parisuhteiden tuotantoprosessi ei kuulosta kovin romanttiselta. Mikko

”Ylimääräisenä bonuksena toi hiusten lähtö sitten vielä kasvatti paksun nahan, mikä onkin ollut kauppiksessa hyödyllinen resurssi.”

tunnustaakin olevansa ylirationaalinen. Hänen elämässä ei kuulemma ole suuria tunnekuohuja, arki on tasaista eikä huonoja päiviä ole.

Jaksamisesta ja opiskelijoiden masennuksesta on ollut viime aikoina puhetta kaupakorkeakoulun opiskelijoiden keskuudessa. Vaikka Mikko ei vaadikaan muilta samanlaista suoritustasoa kuin itseltään, kestääkö oma pää moisen työtahdin?

”Opiskelijoiden pahoinvointi ja jaksamisongelmat ovat asioita, joita minulla ei ole mitään asiantuntemusta kommentoida. Itse olen aina onnistunut välttämään noita ongelmia tekemällä juuri niitä asioita, mistä itse pidän”, Mikko toteaa. Ja niin hän näyttää tekevänkin. Mikko vertaa itseään junaan, joka menee ja tekee. Mielenkiintoinen vertaus, mutta mitä hän käyttää polttoaineena junassaan? Mies näköjään suuntaa kaiken intohimonsa opettamiseen:

”Juuri tällä hetkellä mä hengitän ja syön pelkästään noita kurssejani.” ■

Mikko tekee töitä miltei hullun lailla. Työntekoon kannustaa Mikon mukaan se, että opiskelijamäärät ovat hänen kursseillaan isoja ja lopputuloksesta pidetään. ”Opetusta ei HKKK:ssa arvosteta, koska se ei edistä uraa tai tunnettavuutta”, Mikko ruotii.

Mikon mielipide

Homoavioliitoista:	”Avioliitot on ihan ok. Adoptointioikeuden suhteen alan olla jo enemmän siellä kyllä-puolella.”
Huhuista:	”Omalla kohdallani huhut elävät omaa elämäänsä. Henkilökunnan parissa kulkee jos jonkinlaista ”tietoa” sanomisistani ja tekemisistäni. Jos puolet pitää paikkansa, niin hyvä. Ihan turha kuitenkin lähteä katkomaan tarinoilta siipiä. Opiskelijapuolelta parhaat ovat mielestäni kotipaikka Itä-Suomessa, naimisissa ja hemmetin hyvä sängyssä. Noista ehkä tuo Itä-Suomi on lähinnä, vain 450 km pieleen...”
Kirkosta:	”Olen itse ateisti. Rippikoulun kyllä kävin, koska tykkäsin yhdestä työstä ja isosenakin olin toisen tytön takia. Pystyn siis joustamaan näistä aarteellisista lähtökohdista tarpeen mukaan. Siinä on mun uskonnollisuus.”
Natosta:	”Suhtautumiseni ei ole läheskään niin negatiivinen kuin yleinen kansalaismielipide. En näe liittymistä mitenkään mahdottomana.”
Politiikasta:	”Olin poliittiselta kannaltani alun perin demari, mutta siirryin sitten kokoomuksen kautta vihreisiin. Tällä hetkellä en kannata varsinaisesti mitään puoluetta. Kaikissa vaaleissa olen äänestänyt. Mitä pidempään täällä HKKK:lla on, tietynlainen oikeistolainen maailmankuva tarttuu. Organisaatiot ja johtaminen on laitoksena ainut, joka tunnustaa väriä. Se taitaa näkyä niiden opetuksessakin.”
Raimo Sailaksesta:	”Edustan koulukuntaa, joka tykkää ihmisistä, jotka a) sanoo asioita ja b) on valmiita tekemään kovia päätöksiä ja heiluttamaan laivaa. Rapatessa roiskuu, mutta sille ei voi mitään. Sailaksella on tietyt periaatteet eikä se kauheasti välitä.”
Opintoajan rajauksesta:	”Ajan rajausta ei ole ongelma, jos tutkinnosta samaan aikaan tehdään hyvä. Meillä on todellinen ongelma, jos tarjonta ei muutu.”

Yhteiskuntavastuukeskustelua HKKK:lla

Yhteiskuntavastuuseminaari keräsi salin täyteen yleisöä HKKK:lla.

Ylioppilaskunnan kehitysyhteistyöjaosto, HKKK:n organisaatiot ja johtamisen aine ja Reilun kaupan yhdistys järjestivät lokakuussa seminaarin ”Yritysten globaali vastuu – mistä yhteiskuntavastuu alkaa ja mihin se päättyy?”.

Nokian **David Stoneham** pohdiskeli, miten ”responsible business” määritellään. Riittääkö, että Kiinassa täytetään paikallisen lainsäädännön vaatimukset, vaikka ne täältä katsottuna näyttävät työntekijän riistämiseltä? Kun liiketoiminta on verkottunut globaalisti, ollaanko vastuussa kaikista alihankkijoidenkin tuottamista komponenteista?

Kritiikki yllätti Stora Enson

Stora Enson yhteiskuntavastuujohtaja **Eija Pitkänen** kertoi yllättyneensä kaikesta huomiosta, jonka yhtiön sellutehdashanke Brasiliassa on herättänyt.

”Kun kritiikki alkoi, vasta heräsimme asiaan, eikä vastauksia ollut antaa ajoissa. Rakentaminen viivästyi sen takia”, hän sanoi. Hän valitteli myös sitä, kuinka ristiriitaista tietoa pirstaloituneella ympäristöjärjestökentällä

liikkuu. Stora Enson väitettiin muun muassa tuhonneen alkuperäistä sademetsää, vaikka se oli suureksi osaksi tuhottu jo ennen tehdashanketta. Stora Enson istuttamasta sademetsästä ja sen hyödyistä tai työllistävästä vaikutuksesta ei puhuttu mitään.

”Vaikeuksista ja arvostelusta huolimatta hanke on kannattava, koska tuotantokustannukset ovat niin halvat”, Pitkänen puolusteli. Hän muistutti, että ympäristöjärjestöt eivät kuitenkaan ole yhtiölle pelkkä riesa: yhteistyö muun muassa YK:n kehitysohjelman kanssa auttaa Stora Ensoa antamaan sidosryhmilleen uskottavia selvityksiä tehdashankkeen yhteiskunnallisista ja ympäristöllisistä vaikutuksista.

Yhteiskuntavastuun opetusta HKKK:uun

Yhteiskuntavastuu ei ole vain kansainvälisten pörssiyritysten heiniä. SOK:n ympäristöpäällikkö **Juhani Ilmoila** kertoi, että vaikka pienellä toimijalla on vähemmän valtaa, hankintaosaamisen on oltava hallussa ja tavarantoimittajien

suorituskykyä jopa 20 000 tuotteen osalta on arvioitava.

”Sitä kautta voidaan taata asiakkaille laadukkaita tuotteita”, Ilmoila tähdensi.

Seminaarissa kuultiin myös Reilun kaupan tuotteiden konkreettisista vaikutuksista.

”Yli viisi miljoona ihmistä kehitysmaissa elää paremmin Reilun kaupan ansiosta. He eivät enää ylivelkaannu, ja lapset on mahdollista lähettää kouluun”, yhdistyksen puheenjohtaja **Sirpa Pietikäinen** totesi seminaarissa.

Seminaarin loppukeskustelussa kauppa- korkeakoulun opiskelija ja kehitysoimija **Tea Lempiälä** penäsi yhteiskuntavastuuta HKKK:n opetuksen osaksi, koska se on eriyttämätön osa liiketoimintaa. Dosentti **Minna Halme** johtamisen laitokselta ehdotti yhteiskuntavastuun liittämistä aineen peruskurssin yhdeksi teemaksi ja toivoi pilottiprojektia, joka yhdistäisi tutkijat ja yritykset syvälliseen tutkimukseen. Nokian David Stoneham toivoi enemmän grafinen yhteiskuntavastuun näkökulmasta.

Joulun selviytymisopas

Teksti ja kuva: Pinky Amador

Rankan syyslukukauden jälkeen on mukava viettää joulua perheen parissa ja nauttia vapaa-ajasta ystävien kanssa. Jos syyslukukausi on kuitenkin vienyt kaikki voimasi tai et jaksanut viettää joulukuun sunnuntaita etsien piparkakkuparfyymia äidillesi, niin lue seuraavat tohtori Pinky Amadorin 7 keinoa selviytyä joulusta.

1. Ryhdy joulupukiksi. Voit olla kännissä koko joulun hyvällä omallatunnolla. Mikäli olet ollut jo pikkujoulukaudella pukkina niin voit vihjailla paikan emännälle olleesi isännän firman pikkujouluissa ja ottaa isännän käytöksen esille tilanteessa. Saatpa nähdä kuinka joulurauha rikkoutuu alta aikayksikön.

2. Sairasta. Jouluna on hyvä purkaa koko vuoden stressi kerralla ja sairastaa oikein kunnolla. Allekirjoittaneella meni eräs aatto silloin diagnosoimattomassa ientulehduksessa, joten sain kipua ja särkyä yhdeksän tablettia parasetamolia ja pari diapiamia. Sinä jouluna näin kun joulupukki tuli alas savupiipusta.

3. Osta puhdas omatunto lahjoittamalla 100 euroa sokeiden kaniinien pelastusrahastoon. Kerro tekemästäsi lahjoituksesta mahdollisimman monelle ja ylpeile, että vaikka opintotuki on mitättömän pieni, niin silti vähempiosaisia täytyy muistaa. Sinun ei kuitenkaan tarvitse lahjoittaa mitään, sillä kukapa nyt tarkistaisi että olet oikeasti lahjoittanut jotain. Se olisi röyhkeää.

4. Muista tavata vanha tuttu. Jouluksi moni palaa kotiseudulleen. Tämä on oikeastaan ainoa kerta vuodessa kun sinulla on mahdollisuus tavata kaikki vanhat tutut. Parhaiten se onnistuu paikkakunnan ykkösbaarissa. Jossain vaiheessa iltaa aletaan käymään läpi mitä se-ja-se on tehnyt sen jälkeen kun se-ja-se pani sen Jaanan paksuksi lukion toisella. ”Oot sä kuullut Teposta? Se tappoi Matin ja istuu nyt Konnunsuolla.” ”En, en oo kuullut. Mulle ei tule Alibia” -tyyppisen keskustelun jälkeen voi tuntea onnistuneensa ihan hyvin vuoden aikana.

5. Myrkytä kuusi. Vaikka olisit kuinka kynninen tahansa niin kyllä joulua nyt aina pari päivää jaksaa. Sen jälkeen voi olla hieman tiukempaa. Joulusta ylipääsemistä voi helpottaa vähentämällä jouluun olennaisesti liittyvien elementtien määrää. Joulukuusesta pääsee helposti eroon laittamalla veteen hieman suolahappoa. Samaan syssyyn voit syödä piparkakkutalon aamiaiseksi. Jo parin päivän päästä onkin aika viedä neulaton kuusi kompostiin ja muutkin koristeet saavat lähteä.

6. Leivo joulutorttuja koko perheelle. Mikään ei ole hauskeempaa kuin leipoa yhdessä perheen kanssa, paitsi jos leipoo jo etukäteen perheelle. Mikäli olet tavannut Peran ja Ranen aiemmin mainitsemassani paikkakunnan ykkösbaarissa, voit ostaa samalla hieman vihreää heiltä pipareita varten. Kyllä siinä Aune-mummon suu lokahtaa kun hän löytää joulukuusen alta kolme itämaan tietäjää kapaloituina seimiinsä.

7. Pyydä Jesus kylään. On tylsää viettää synttäreitä, jos itse synttärikalua ei ole paikalla. Äitisi on varmasti haltioissaan, kun tuot komean vaihto-oppilas Jesuksen jouluksi kotiisi. Eipähän tarvitse Jesuksen mennä Hurstin Vexin pöytiin kuokkimaan. Synttärikalusta riittää iloa aina loppiaiseen saakka. Samalla loppuu se ikuinen jankutus sopivan vävypojan löytämisestä.

Pinky aikoo ostaa isälleen lahjaksi 15 kilon joulukinkun ja karvalakin korvaukseksi menetetyistä Rukan matkoista Karpon jouluarvonnoissa.

Poliittinen Jouludebatti

Keskustaa ei solvattu, koska maaseutupuolue, jossa ei ole maataloutta on itsessään kelpo vitsi. SDP säästy, jotta strippiä voitaisiin syyttää sitä suosivaksi. Loput ovatkin ihan perseestä.

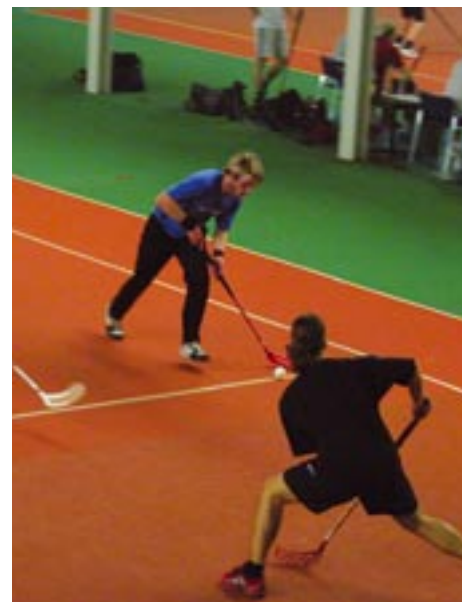
Valokeilasta

Pääkaupunkiseudun ylioppilaskuntien hallitukset kokoontuivat MTV Music Awards -tyyliin KY:lle.

Järjestyksessään toiset LiME-bileet juhlittiin 25.11.2004 The Club ravintolassa.

KY:n liikuntavaliokunta järjesti yöurheilutapahtuma Esport Nightin marraskuun puolivälissä.

Proffan esikuva

Mai Anttila, Markkinoinnin laitoksen Kotkan Ruusu lukee salapoliisiromaaneita.

Mai Anttila, markkinalähtöisen hinnoittelun spesialisti, istuu vastaanotollaan sortumavaarassa olevien kirjatornien katveessa. Kirjojen nimet on kirjoitettu myös kirjojen pohjaosaan, jolloin lappeellaan olevat teokset löytää pinoista kätevästi.

Käsiteltyämme Anttilan sukuun ja suvunsisäisen kielipolitiikan kätevästi tunnissa siirrymme itse asiaan: Anttila on nimittäin sinkkunainen ja rakastaa salapoliisiromaaneja. Suosikkikirjailija on silti **Hanif Kureish**, jos *The Buddha of Suburbian* jälkeisiä teoksia tarkastellaan. Suosikkisarja on tietenkin Sinkkuelämää, joka on tuonut sinkkuuden hyväksyttäväksi trendiksi.

Anttila korostaa hulluuden merkitystä markkinointialan ihmisen ominaisuuksissa, nimeten itsensä erinomaiseksi esimerkiksi. Pelkillä kovilla numeroilla ei hänen mielestään voi ennustaa tulevaisuutta. Pitää olla laaja-alainen: tuntee taiteita, arabiankielistä kulttuuria, oopperaa ja elokuvia. Anttila myös muistuttaa erästä semiotiikan pääperiaatteesta: Tämän päivän humpuukki on huomispäivän kulttuuriarre.

Esikuvikseen markkinoinnin alalta Anttila nimeää **David Aakerin**, Brand Equity teorian isän Berkeleysta, sekä jaetulla kakossijalla Pariisin spesialistin **J-N Kapferer'n** ja Lontoon ex-spesialistin **Leslie de Chernatony'n** joka on nyttemmin perustanut Brand Management keskuksen Birminghamiin. Birminghamin projektissa Anttila oli itse mukana vaikuttamassa.

Soveltaen out-of-the-box -thinkingiä vuonna 1995, Anttila ratkaisi EU-äänestyskantansa nojautuen tekijänoikeusdirektiiviin. Ko. direktiivi kun määrää maksuja perikunnalle 70 vuoden ajan artistin kuolemasta, aikaisemman suomalaislain 50 vuoden sijaan. Anttilaa asia koskettaa omakohtaisesti, sillä tämän kotkalaisen lompakkoa lihottaa myös oikeudet Kotkan Ruusu -kappaleesta, sotienvälistä oodista sinkkunaisen huvituksille.

Tänä yönä, onni suosii rohkeaa, tänä yönä, lempi tarjoo hehkuaan. Tänä yönä hurmaa, huulet antaa kuuminta. Hän, Kotkan Ruusu, puhkee kukkimaan.

Mai Anttilaa kävi tapaamassa Sampsa Karhunen.

Jos haluaa saada, on pakko antaa

"YK ei nykyisellään ole uskottava, sitä tulee uudistaa", sanoi vierailuluennon HKKK:lla pitänyt Transatlantic Centerin toimitusjohtaja **Bill Drozdiak**. Samaa mieltä on **George W. Bushin** johtama yhdysvaltalaishallinto. Todellisuudessa kuitenkin juuri Yhdysvallat, yhdessä muiden vanhojen suurvaltojen kanssa, on suurimpana muutoksen esteenä. Etuoikeutettuina he pitävät kiinni saavuttamistaan eduista ja siten estävät järjestelmän kehityksen.

Epäonnistuneen Kansainliiton seuraajaksi perustetun YK:n ensisijainen tehtävä on estää maailma luisumasta toisen maailmansodan kaltaisiin katastrofeihin. Perustehtävässään YK on onnistunut. Menestystarinaksi sitä ei silti voi kutsua.

YK täytää 60 vuotta syksyllä 2005. Sen rakenteet kuitenkin heijastavat edelleen 40-luvun lopun maailmanpoliittista tilannetta, jossa viisi toisen maailmansodan voittajavaltiota on sanellut peruskirjan ehdot, jotka antavat heille etuoikeutetun aseman muuten tasavertaiseksi aiotussa järjestelmässä. Näkyvin todiste tästä on YK:n ainoa sitovia päätöksiä tekevä toimielin, turvallisuusneuvosto. Voittajavaltiot Britannia, Kiina, Ranska, Venäjä ja Yhdysvallat istuvat pysyvillä paikoilla neuvostossa. Veto-oikeutensa avulla kukin heistä voi yksinoikeudella estää minkä tahansa päätöslauselman synnyn.

Epäreilu rakenne asettaa valtiot eriarvoiseen asemaan. Jos ja kun turvallisuusneuvoston pysyvät jäsenmaat eivät luovu omista asemistaan, on uudistuksia haettava muualta. Yleisin esille tuotu ajatus on jäsenmäärän lisääminen. Ehdotukset liikkuvat 20 ja 25 jäsenmaan välillä nykyisen 15 sijaan. Lisäkiintiötä toivotaan erityisesti Afrikan, Etelä-Amerikan ja Itä-Euroopan maille. Myös pysyvien jäsenmaiden lisääminen on agendalla, enimmäkseen toivotaan viittä uutta pysyvää paikkaa, joihin on ehdotettu nykyisten lisäksi varsinkin Brasiliata, Etelä-Afrikkaa, Intiaa, Japania ja Saksaa. Toisaalta Italia ja Espanja vastustavat Saksan, Kiinan, Japanin, Pakistanin, Argentiinan, Brasilian ja Nigerian Etelä-Afrikan valintaa. Eripuraa aiheuttaa myös kysymys veto-oikeudesta. Tulisiko uusille pysyville jäsenille myöntää veto-oikeus vanhojen tapaan vai ei? Sovusta ollaan vielä kaukana.

Joulukuussa pääsihteeri **Kofi Annanin** nimeämä korkean tason komitea luovuttaa mietintönsä turvallisuusneuvoston uudistamiseksi. Ehkä se on keksinyt jotain nerokasta, jolla ongelmat ratkaistaisiin. Toivo lienee kuitenkin keinotekoista, sillä uudistusta on yritetty jo yli kymmenen vuotta.

On ironista, että Yhdysvallat vaatii YK:n ja ennen kaikkea sen turvallisuusneuvoston uudistamista. Se on ironista siksi, että kerrankin Yhdysvaltain kovaäänisimmät arvostelijat ovat samaa mieltä ja siltikään mitään ei tapahdu. Onko "vanhan sananlaskun" oppi unohtunut? Jos haluaa saada, on pakko antaa. Niin pitkään kun etuoikeutetut eivät luovu saavuttamistaan eduista, ei todellista kehitystä ole odotettavissa. Seurauksena on uskottavan maailmanlaajuisen yhteistyöjärjestelmän puute ja anarkia, josta ei hyödy kukaan. Nähtäväksi jää, tarvitaanko YK:n uudistukseen uusi maailmansota vai kykeneekö tuleva sukupolvi irrottautumaan edeltäjiensä ylläpitämisestä viime vuosisadan ennakkoluuloista ilman sotaa.

Henri Heikura

Kirjoittaja osallistui Suomen nuorison edustajana YK:n 59. yleiskokoukseen lokakuussa 2004.

Kylteri 03/2004

Kerro mielipiteesi uusimmasta lehdestä osoitteessa www.kylteri.fi ja voita leffalippuja.

Kylterinainen, 25

Sisältö: liikaa höttöä

Juttuideoita ja terveisiä: Hyvät Kivimaa, Kärkkäinen ja Vassinen: kasvaka aikuisiksi, onko pakko aina kirjoitella jostain bileaiheista tai trendipintaliidosta? ja vielä taattuun city-lehti tyyliin (kolmikosta ensimmäinenhän on myös kyseisen aviisin palkkalistoilla)? Kylteriä asiallisemmaksi!

Kylterinainen, 26

Kansi: Tosi hyvä idea!

Katsaus Helsingin ravintolabisnekseen -juttu: Aivan loistava juttu! Vetää vertoja City lehden vastaavalle!

Kylterinainen, 24

Ulkoasu: Oikein pirteä...tai sitten ei. Värejä kiitos (ei kuitenkaan sitä kommunistinpunaista).

Sisältö: Liian vähän kiinnostavia aiheita.

Kylterinainen, 22

Kansi: hyvä paperi, kannessa kevätpörriäismäinen kuva (tämä on KEHU!), houkutteleva

Ulkoasu: siisti, vaihteleva mutta kaikki palat sopi toisiinsa. tavallaan ärsyttävä että joitain kohtia pakko pysähtyä lukemaan. juuri niin kuin hyvän lehden pitääkin ärsyttää.

Sisältö: asiallinen (voisi olla vähän villimpi), vakuuttava, pörriäismäisyyttä lisää :)

juttuideoita ja terveisiä: teillä taitaakin olla aika jees meininki siellä kyl:llä kun näin hyvää lehteä pukkaa!

Me viisivuotiaat -juttu: Lasten suusta tulleet kommentit on aina hauskoja

Helsinki-Shanghai -matkajuttu: Teki mieli hypätä itsekin junaan.

Kylterinainen

Ex-päätoimittajien tarinat oli tosi antoisia (mutta saattaa johtua omasta taustastani kun jokaiseen liittyy muistoja, olen kirjoittanut kaikkien aikana jotain..), ja taitto ei ollut liian kirjavaa vaikka tekijät vaihtelivat.

KOkonaisuutena näytti ihan kylterimäiseltä!!! Siis positiivisessa mielessä. Laadukas muttei imagemaisen ubertyylikäs.

KY-FOORUMEILLA:

blobberi

Muutamia ylioppilaslehtiä jonkun vuoden lukeneena täytyy sanoa että ainaskin tää uusin Kylteri on kyllä ihan laatuviisi...hyvä Rämö! sopivasti asiaa ja vähän vähemmän asiaa. Laadukasta kamaa!

napakettu1

Voin olla väärässä, kun en jaksa tarkistaa vanhoista lehdistä, mutta mulla on jotenkin se mielikuva, että Kylterissä on ollut älyttömästi Venäjää sivuavia juttuja. Edellisessä oli joku KY ja kommunismi -hässäkkä, nytkin taas kerrottiin Venäjä-reissailuista (olikos se Stalinin vai Leninin kuvan kera), ja hiljattain oli joku bisnes Venäjällä -juttu. Sinällään Venäjä on varmaan ihan kiinnostava kulttuuri, mutta pitääkö sitä joka numeroon tuppaa tai läpän varjolla ihannoida neuvostoaikoja? Kertokaa joskus vaihteen vuoksi bisneksestä vaikka Ruotsissa.

Mikko

Viimeisin juttuhan oli lomamatkasta rautateitse kiinaan, how political can you get?

EKONOMISTI

Tänään en jaksa vastata kysymyksiin, koska olen niin perhahan ärtynyt. Nyt eletään marraskuun puoliväliä ja Jeesus syntyy siis vasta kuukauden päästä. Siitä huolimatta jo nyt joku lihava työtön on joutunut vetämään punaiset verkkarit päälleen ja heiluttelevaan käsiään jossain hevosten (eikös niiden pitänyt olla poroja, eikä Koffin poneja?) vetämissä vaunuissa keskellä Helsingin vilkkainta keskustaa.

”Me avataan joulukatu.” Niin varmaan. Taas on Stockmannin, Kämpin ja kaikkien muiden helvetin ostosparatiisien ovet auki aamusta iltaan jokaisena jumalan päivänä, jotta kansa voisi hankkia – ei, vaan saada luotolla, tietty – kaikki niin kovasti tarvitsemansa materian ilmentymät, kuten esimerkiksi käsiään heiluttelevan apinan. Kansalla on katsos nyt kotonaan sirkus.

On ihan ok, että isojen tavaratalojen omistajat haluavat enemmän fyrkkaa itselleen. Ja on ihan jees, että rahat lypsetään niiltä urpoilta, jotka haluavat apinoita ostaa. Mutta se ei enää ole tosi jees, että ne samaiset urpot tukkivat keskustan liikenteen yhtenä sunnuntaina, kun rehelliset ihmiset yrittävät ajaa autoa. Ja se vasta kamalaa onkin, kun seuraavat kaksi kuukautta leikitään joulutähtiä ja joulusitää ja hae oma joulukivakivasi meidän jouluihmemmaasta!

Alun perin – siis muutama tuhat vuotta ennen kuin kukaan keksi Jeesuksen – alkuperäiset skandinaavit juhlivat joulua talvipäivänseisauksen aikaan, koska sinä päivänä aurinko alkaa näkyä pidempään. Silloin joulupukkikin oli vielä pukki niin kuin vuohi, eikä joku läski idiootti, jolla on pieni valtiollinen lapsityövoimaa jossain eteläisellä pallonpuoliskolla duunaamassa lahjoja ja joku alistettu muija hellan välissä keittämässä joulupuuroa.

Kuinka vaivattomasti joulu onkaan laajentunut kuukauden mittaiseksi bakkanaaliksi, jonka aikana kansa tuhlaa yli varojensa ja ottaa vielä lainaa päälle. Jouluna kukaan ei tee duunia ja Jerusalemissakin räjähtää pari äijää vähemmän päivässä. Niin ja jengi vetää viinaa niin paljon kuin kädet suulle tuo, kun on kato omat pikkujoulut ja firman pikkujoulut ja aatonaatto ja aatto ja joulupäivä ja tapsan tanssit ja uuden vuoden aatto ja uusi vuosi ja loppiainen ja varsin monta pätevää syytä laskea nakit silmille ja kaatua taaksepäin.

Muistakaa, että joulurauha julistetaan Turusta. Se kertoo varmaan vähän juhlan luonteesta

Kysy nistiltä, kylteri@ky.bkkk.fi

Satu Rämö

24, luovuttaa Kylterin tuolin seuraajalleen. Inkkarifilari kiittää kuluneesta vuodesta ja ottaa suunnan kohti preeriaa.

Pinky Amador

joulun kunniaksi punaisempana

Saara Hannus

25-vuotias kuudennen vuosikurssin opiskelija joka pitää pienistä kauniista asioista ja ilostuu herkästi.

Susanna Hermalahiti

5 vuosikursii menossa. Valmistautunut henkisesti viimeiset 5 vuotta Kylterin tekoon, kunnes nyt vihdoinkin sai jotain aikaseksi...

Enni Kallio

– Ennihän näyttää aivan ekonomilta!

Mikko Kärkkäinen

26, Yo soy es muy bastardo! Aye yi yi!

Tuomas Niskakangas

24. Tennishullu Tuomas katsoo elokuvia ja kuuntelee punkrockia. Tuomas ei katso tosi-TV:tä eikä kuuntele muuta kuin punkrockia. Ja Tiketia.

Aleksi Parikka

Pelaa poksua ja opiskelee sivussa mainoskynäilyä Oobussa. Rokki soikoon.

Irene Raikas

on Pinkyn hyvä ystävä. Tunnetaan myös lisänimellä Eiran puudeli.

Maria Ritola

21, lukee pääaineenaan suomen kieltä ja viestintää ja yrittää samalla ehtiä olemaan ekan vuoden valtsikkalainen. Tilanne on toivoton, koska yksityiselämää ei saisi olla ja Arkadian tietokonealuokka ei ole auki kuin kahteen asti yöllä.

Sanna Sillanpää

nauttii myös talvesta, mutta haaveena vuodelle 2005 olisi valloittaa uusi lämmin maa karttapallolta. Tavoitetahti olisi uusi maa per ikävuosi, nyt tosin pari maata jäljessä.

Frederiku Fellini

22. Pimp my content. Kun ei kasva partaa, on pakko vetää viikseen.

Heidi Vehviläinen

opiskelee suomen kieltä ja viestintää ja on vaikuttanut Kylterissä vuodesta 1999. Heidi työskentelee nykyisin vapaana toimittajana, mutta aika kuluu kuin huomaamatta opiskellen, laulellen, haaveillen ja koiraa ulkoiluttamalla.

Pekka Hartikainen

24, AD. You really pimped my content, Satu!

Liisa Erling

21, 2. vsk:n opiskelija, jota jännittää peruskurssien loppuminen. Vetää toimitusjaostoa ja tirppaileekin välillä. Jouluna Liisa rentoutuu ja syö paljon pipareita.

Henri Heikura

Teot puhuttavat lähiöitä myöten. Paras ominaisuus on vaatimattomuus. Kirjoittajana keskinkertainen.

Jaakko Honkala

21, jouluahdistus iski lokakuun puolivälissä, kun paikallinen Prisma tämäytti joulusuklaat esille. Marraskuussa joulupukki hihhuloi samassa puodissa keskellä rauhallista arki-iltaa ja työntekijät lappoivat tonttulakit päässä makkaraa hyllyyn.

Maria Kivimaa

22, on kolmannen vuosikurssin markkinoinnin lukija. "Only dull people are brilliant at breakfast" – Oscar Wilde

Eevakaisa Mölsä

23. Tämä vuoden 04 tirppalainen ja pressiläinen rakastaa karkkeja, karkkeja, karkkeja! Tykkää myös kovasti urheilusta ja toimittajaleikistä.

Pirita Näkkäläjärvi

26, on n:nnen vuosikurssin opiskelija sekä Punakulman ja Kylterin entinen päätoimittaja (2001–02). Journalismi on Piritan suuri intohimo, mutta isona hänestä tulee pankkiiri.

Anna Pekkala

21, luotettavassa henkinen ikä testissä tosin 46 vuotta. Anna taiteilee sarjakuvia ja toimii Tirppa04:ssä sekä toimitusjaostossa.

Maija Rinne

24, toimitti joskus Kylteriä. Nyt Maija yrittää koota itselleen tutkintoa kasaan ja miettii miten rajasi gradunsa

Elina Seppä

Elina opiskelee neljättä vuotta HKKK:ssa kansis pääaineenaan. Hän on kiinnostunut asioihin vaikuttamisesta, liikunnasta ja KY-toiminnasta. Elinan haaveena on myös ranskan kielen opiskelu vaihdossa ensi vuonna.

Mari Simola

Maltillinen radikaali, joka gradun kirjoittelun lomassa pitää itsestään selvyksien kyseenalaistamisesta, vanhoista taloista, tanssimisesta ja kahvista.

Simo Vassinen

Simo 21 vee olisi siviilissä kolmannen vuoden viestinnän/markkinoinnin opiskelija. Ruotuväen toimittaja uneksii nollista ja näkee itsensä tekemässä konsultin etätöitä Ranskan Polynesiasta käsin.

Henri Weiho

22 v. ja 3. vsk. Kauppiksen Andrei Kirilenko. Ex-AD on koulun penkille palattuaan kuulema muuttanut uraohjukseksi. Ei allekirjoita väittämää.

M. Meikäläinen
Johtaja

S. Meikäläinen
Johtajan sihteeri

A. Meikäläinen
Päällikkö

K. Meikäläinen
Päällikkö

T. Meikäläinen
Päällikkö

V. Meikäläinen
Päällikkö

N. Meikäläinen
Sihteeri

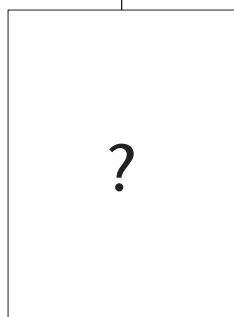
C. Meikäläinen
Sihteeri

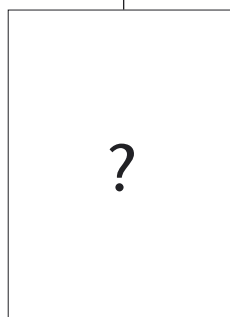
H. Meikäläinen
Sihteeri

L. Meikäläinen
Sihteeri

Kesätyöntekijä

Kesätyöntekijä

Suhteet kunnossa?

Vastoin yleistä luuloa rekrytoimme kesätyöpaikkoihin myös henkilöitä, jotka eivät ole sukua johtoportaalte.

Luo oma suhteesi meihin ja tule kesäksi töihin! Stora Enso tarjoaa noin 2500 kesätyöpaikkaa teknillisen ja kaupallisen alan lupauksille kesällä 2005. Hakuaika 1.12.2004 - 28.2.2005. Tarkemmat tiedot paikoista ja yhteyshenkilöistä osoitteessa www.storaenso.com/careers